

HECHOS LUKAS KILLKARKAN JESUKRISTUPA AKLLASHKAN RUNAKUNA RURASHKANKUNATA

Lukas kuyanakupmasin Teofilota yachachiypi katirkan.

¹ Munanayni Teofilo, chay primer libruynipi willashkaykina Jesus nasishkanmantapacha sieluman rinan diyakaman rurashkanta yachachikushkanta. Kunan kashkan killkayki.

² Manarapish sieluman rishpa Jesuska disipulunkunata akllarkan tukuy mayta rishpa yachachikunankunapa. Tata Diospa Espiritun yanapaptin paykunata yachachirkansapa imakunatami rurashpa kawsankasapa.

³ Wañushkanwasha Jesuska tukuy kuerpuntin paykunapi rikurirkan allita yachanankunapa kawsamushkanta. Chusku chunka diyata Jesuska paykunata yachachirkansapa imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankasapa nishpa.

⁴ Paykunawan tantalla kashpa willarkansapa:
—Amara Jerusalem llaktamanta llukshiychirachu. Ñuka willashkaynishina Tatayni Dios Espiritunta kachamunka. Chayrayku kayllapira kipariychi Espiritun shamunankaman.

⁵ Juan Bawtistaka yakullawan runakunata bawtisarkansapa. Kunanka mana ashwannachu

illan Tata Dios kankunata Espiritunwan bawtisashunaykichipa.

Jesus chay runakunapa ñawpakninkunamanta sieluman kutirkan.

⁶ Chaymanta Jesuswan tantanakudu runakunaka tapurkansapa:

—Señor ¿kunanmantachu tukuy judiyu runakunata allita kamachiwankisapa?

⁷ Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:

—Tata Diosllami yachan imay diyami imay orami kachamuwanka kamachinaynipasapa. Kankunaka ¿imapatí chayta yachanayankichi?

⁸ Tata Diospa Espiritun kankunaman shamuptinra atipankichi parlachikuyta ñuka salvakuk kanaynita. Chaypina Jerusalenpi, tukuy Judea partipi, tukuy Samaria partipi, tukuy kay allpapi tiyak llaktakunapi rinkichi yachachikuk.

⁹ Chayta yachachikushkanwasha tukuy chay tantanakudu runakuna kawaykaptinkuna Jesuska altuta rirkan. Chashna riykashpa puyukunpi yaykushpa chinkarkan. Chaypina chay runakunaka manana atiparkansapanachu kawayta.

¹⁰ Chashna Jesus sieluman riptin kawaykaptinkuna ladunkunapi ishkay yurak likidu llachapayuk angelkuna rikurirkansapa.

¹¹ Paykuna willarkansapa:

—Galileamanta runakuna ¿imapatí llakishpa sieluta chapaykankichi? Kankunamanta sieluman Jesus rishka. Payllami kashkan kay allpaman shamunka. Imashnacha sieluman

rishkanta kawashkaykichishina chashnallami kashkan shamunka.

Matiyasta akllarkansapa Judaspa paktaynin kananpa.

¹² Chaypina Jesus akllashkan runakuna Olivos urkumanta Jerusalemman kutirkansapa. Chay Olivos urku samana diya purinallapi karkan.

¹³ Jerusalem llaktapi chayashpankuna alkilakushkankuna wasi altuyninman rirkansapa. Paykunaka karkansapa Pedru, Juan, Santiago, Andres, Felipi, Tomas, Bartolome, Mateo, Alfeopa wambran Santiago, romano gobiernuta mana uyarinayak Simon, Santiagopa wawkin Judas.

¹⁴ Chay wasi altuyninpi paykunaka Jesuspa wawkinunawan mawan suk warmikunawan amañaksapa tantanakuyta oranankunapa.

¹⁵ Chashna tantanakushpankuna suk diya pachak ishka chunka Jesusta kreyik runakuna chaypi kaptinkuna Pedruka shayarishpa willarkansapa:

¹⁶⁻¹⁷ —Wawkinikuna, paninikuna, Tata Diospa Espiritun yanapaptin ñawpa kamachikuk Davidka killkarkan imatami Judas ruranka nishpa. Judas Jesuspa disipulunmasinikuna kashpa ñukaykunawan tantalla yachachikuyti purirkan. Chaymanta David rimashkanshina soldadukunata pusharkan Jesusta apinankunapa.

¹⁸ Chaymanta Judaska sukaman llakishpa Jesusta rantikushman chaninta kutichikurkan.

Chaymanta uraysinka urmashpa
 wañuchinakurkan. Chashna urmashpa wiksan
 pachyarkan chunchullin llukshinankaman.
 Chaymanta kutichikushman kullkita chaskik
 runakunaka suk terrenuta paypa shutinpi
 rantirkansapa.

¹⁹ Jerusalempi kawsak runakuna
 yacharkansapa Judas chaypi wañushkanta.
 Chayrayku chay terrenuta shutiyachirkansapa
 Aseldama. Judiyukunapa rimanankunapi chay
 shuti riman “Yawar Pampa.”

²⁰ Salmo librupi riman:
 “Chay mana alli rurakpa wasinka chunlla likidu
 kparinka.

Manana ni pi chaypi kawsankanachu.”
 Chaymanta riman:

“Chikan runa chay wañudu runapa trabajunta
 ruranan tiyan.”

²¹⁻²² Chayrayku akuychi akllaypachi Judaspa
 paktaynin runata. Kaypi tiyan aypa
 purikmasinchikuna. Paykunaka Señorninchi
 Jesuswan purirkansapa Juan payta
 bawtisakushman tiempumanta sieluman
 rinankaman. Chayrayku paykunamanta sukta
 akllaypachi ñukaykunawan tantalla Jesukristu
 kawsamushkanta yachachikunanpa.

²³ Chashna Pedru willaptinkuna chay
 tantanakudu runakunaka ish kay runakunata
 kayarkansapa paykunamanta sukta
 akllanankunapa. Suk karkan Jose Barsabas.
 Paypa suk nin shutin karkan Justo. Chaymanta
 chay ish kay nin kayadu runa karkan Matiyas.

24-25 Chaypina chay runakunaka Tata Diosta roygashpa willarkansapa: “A, Tata Dios, kanka tukuy runakunapa shunkunkunata riksinki. Chayrayku yachachiwaysapa kay ishkay runakunamanta maykantami akllashkanki Judaspa paktaynin yachachikukmasinikuna kananpa. Judaska uchanrayku manana ñukaykunawannachu. Kunanka churashkaykiman rishkana.”

26 Chaymanta orashkankunawasha sorteyuta rurarkansapa yachanankunapa maykantami Tata Dios akllashka nishpa. Chay sorteyupi Matiyas aklladu kiparirkan. Chay diyamanta Matiyaska chay chunka suk yachachikuk runakunawan tantalla yachachikushpa puriksapa.

2

Tata Diospa Espiritun shamurkan chay runakunapi kawsak.

¹ Chaymanta Pentekostes fiesta ukun Jesusta kreyik runakunaka tantanakurkansapa amañanankuna wasillapi.

² Chay wasipi kashpankuna rasllana sielumanta sinchi wayratashina uyarirkansapa soynashpa shamuptin. Chay tantanakunankuna wasi ukupi soynarkan.

³ Chaypina chay tantanakudu runakunaka umankuna kuskapi taksha ninakunatashina kawarkansapa.

⁴ Chaypina Tata Diospa Espiritun shamurkan paykunapi kawsak. Chay oras paykunata

yanaparkansapa mana yachashkankuna
rimanakunata rimayta.

⁵ Chay fiesta diyakunapi aypa llaktakunamanta
judiyu runakuna Jerusalenpi chayarkansapa
Tata Diosta kuyanankunapa.

⁶ Chay aypa runakuna chay sinchi
wayratashina uyarishpankuna chay wasita
rirkansapa kawak. Chaypina Jesusta kreyik
runakunata uyarirkansapa tukuy paykunapa
rimanankunata rimakuptinkuna. Chayta
uyarishpankuna sukaman almirashpankuna
mana yacharkansapachu imashnami paykunapa
rimanankunata yachansapa rimayta nishpa.

⁷ Chashna sukaman almirashpankuna
willanakurkansapa:

—Kay rimananchikunata rimak runakunaka
¿manachu Galileamanta runakuna?

⁸ Paykunaka manami yachansapachu
ñukanchikunapa rimananchikunata. ¿Imashnatí
kunan atipansapa rimananchikunata rimayta?

⁹ Ñukanchikuna chikan chikan llaktakunamanta
shamushpanchikuna rikchakmanta laya
rimanayukkuna kanchisapa. Partia llaktamanta,
Medya llaktamanta, Elam llaktamanta,
Mesopotamia llaktamanta, Judea partimanta,
Kapadosia llaktamanta, Ponto llaktamanta, Asia
partimanta shamushkanchisapa.

¹⁰ Chaymanta Frigia llaktamanta, Panfilia
llaktamanta, Egipto llaktamanta, Libia
partimanta, Sirene llaktamanta ashwan karu
llaktakunamanta shamushkanchisapa. Roma
llaktamantapish shamushkanchisapa.

11 Sukkuna judiyu kasta kanchisapa. Sukkuna mana judiyu kasta kashpa judiyuyashkanchisapa. Chaymanta Kreta llaktamanta, Arabia llaktamanta kanchisapa. Chashna chikan chikan llaktakunamantapish kashpanchikuna uyarinchisapa chay Galileamanta runakuna rimananchikunapi Tata Diosta alabaykaptinkuna.

12 Chashna chay runakuna willanakushpankuna sukaman almirashpankuna tapunakurkansapa:

—¿Imanansapatí kay runakuna chashna rimakushpankuna?

13 Chaypina sukkuna asichishpankuna willarkansapa:

—Chay runakunaka machadusapami.

Pedru shayarishpa rimakurkan.

14 Chaymanta Pedruka chay chunka suk yachachikukmasinkunawan tantalla shayarirkansapa. Chaypina Pedruka chay aypa runakunata sinchita willarkansapa:

—Judiyumasinikuna, Jerusalenpi kawsakkuna, allita tukuy willanaynita uyariychi yachanaykichipa imata ruraykanaynita.

15 Kankuna machadu kanaynikunata rimaptikichipish manami machaduchu kanisapa. Tutapachara kaptin manara ni pi machanmanrachu.

16 Ñawpa yachachikuk Joel rimashkanta kawaykankichi. Payka killkarkan:

17 “Tata Dioska riman:

Chay tukunan diyakunapi tukuy kreyiwak
runakunaman Espirituynita kachasha.

Chaypina ullku wambraykichi warmi
wambraykichi ñuka willanaynita
yachachikunkasapa.

Waynakuna rikchadu kashpa
muskuyninkunapishina almirana
layakunata kawankasapa.

Tatakuna muskuyninkunapi almirana
layakunata kawankasapa.

¹⁸ Chay diyakunapi kreyiwak ullkukunaman
warmikunaman Espirituynita kachasha.

Chaypina paykunaka willashkaynita
yachachikunkasapa.

¹⁹ Chaymanta sielupi manchana layakunata
rurasha kawanaykichipa.

Allpapi yawarta ninata kusnita kawankichi.

²⁰ Manara manchanapa laya llipyashpa
shamuptinira inti tuta likidu tukunka.

Killapish puka likidu yawarshina tukunka.

²¹ Manara shamuptinira tukuy runakuna
perdonanaynipa mañawaptinkuna
perdonashasapa.”

²² Chaymanta Pedruka chay tantanakudu
runakunataka yachachiyllapi katirkan:

—Judiyumasinikuna, willaptini uyariwaychi.
Allita yachankichi Tata Dios yanapaptin Nasaret
llaktamanta Jesus aypa manchana layakunata
milagrukunata rurashkanta. Chaykunawan Tata
Dios allita kawachishurkankichi paymanta
shamudu runa kananta.

²³ Jesus tukuy chay milagrukunata
ruraptinpush kankunaka payta pusharkankichi

mana alli rurak runakuna kruspi chakatashpa wañuchinankunapa. Ñawpamantapacha Tata Dios yuyarkan payta chashna wañuchichinaykichipa.

²⁴ Kankuna wañuchichiptikichipish Tata Dioska paytaka kashkan kawsachimurkan. Tata Dioska mana nima munarkanchu wañudu kiparinanpa. Chayrayku kawsachimurkan.

²⁵ Chaymanta chay ñawpa kamachikuk David kashna killkarkan:

“A, Tata Dios, yachani tukuy tiempo ñukawan kanaykita.

Kan laduynipi kaptiki mana nimata manchashachu.

²⁶ Chashna ñukawan kaptiki sukaman kushikushpa kawsaykani.

Kushikuypuru kantani.

Yachani wañushpaynipish kawsamunaynita.

²⁷ Wañuptini mana munankichu pampadu kiparinaynipa.

Nima munankichu kuerpuyni usunanpa kanpa wambrayki kaptini.

²⁸ Kawachiwashkanki kashkan kawsachimuwanaykita.

Kanwan tantalla kawsashpayni sukaman kushikusha.”

²⁹ Chashna willashpa Pedruka chay tantanakudu runakunataka willaysapallapi katirkan:

—Wawkinikuna, paninikuna, kunanka allita uyariwaychi mana arkachishpa willaptini. Chay ñawpa awilunchi Davidka chay salmota killkashpa mana kikinmantachu rimarkan. Payka wañushkanami. Chashna wañuptin

pamparkansapa. Chay pampashkankunaka kunankamanlla tiyan.

³⁰ Davidka alli yachachikuk kashpa yacharkan Tata Dios jurashpa sukaman allita willashkanta: “Kanpa miraknikimanta sukta churasha kamachikuk runa kananpa.”

³¹ Chashna Tata Dios willaptin Davidka iden kawaykakshinami yachachikurkan Tata Diosmanta shamudu runa wañushkanwasha kawsamunanta. Yachachikurkan mana pampadu kiparinanta nima kuerpun usunanta.

³² David rimashkanshina Tata Dioska Jesustaka kawsachimurkan. Kawsamushkanwasha ñukaykuna payta kawashkanisapa. Kunan chayta yachachiykaykichi.

³³ Kawsamushkanwasha Jesuska Tatan Diospa alli ladunman rirkan chaypi paywan tantalla tukuy layapi kamachikunanpa. Chaypina Tatan Dioska payta kunanpa willashkan Espiritunta kurkan. Chashna kuptin Jesukristuka ñukaykunatapish Espiritunta kuwashkasapa. Chayrayku kunan chikan rimanakunata atipaykanisapa rimayta. Chayta kankunaka kawashkankichi uyarishkankichi.

³⁴⁻³⁵ Chay ñawpa awilunchi Davidka chay salmota killkashpa mana kikinpachu rimarkan. Payka mana kawsamurkanchu tukuy kuerpuintin sieluman rinanpa. Chayrayku suk salmopi Tata Diosmanta shamudu runapa rimashpa killkarkan: “Tata Dioska Señorninita willarkan: ‘Alli laduynipi shamuy tiyarik chay chiknishuk runakunata saru saru ruranaynikaman.’ ”

³⁶ Kunanka tukuy kankuna judiyu runakuna

sukaman allita yachaychi: Kruspi chakatashpa wañuchichishkaykichi Jesustaka Tata Dios churashkana ashwan sinchi kamachikuk kananpa. Payka Tata Diosmanta shamudu salvakuk runami.

³⁷ Chashna Pedru yachachikuptinkuna chay tantanakudu runakunaka llakishpankuna sukaman turbakurkansapa. Chaypina Pedruta yachachikukmasinkunata tapurkansapa:

—Wawkinikuna ¿imatatí rurashasapa?

³⁸ Pedruka aynirkansapa:

—Tukuy mana alli rurashkaykichimanta wanaychi Tata Dios perdonashunaykichipa. Chaymanta Jesukristupa shutinpi bawtisakuychi. Tata Dios perdonashushpaykichi Espiritunta kushunkichi yanapashunaykichipa.

³⁹ Kamachiwakininchi Tata Dioska kayanan runakunata willarkansapa Espiritunta kunankunapa. Chaymanta kankunata, kankunapa wambraykichita, karu llaktapi kawsak runakunata willashushkankichi Espiritunta kushunaykichita.

⁴⁰ Chayta rimashpa Pedru yachachikuyllapi katirkan. Sukaman rimakushpa animuchikushpa willarkansapa:

—Chay mana kuskata yachachishuknikichi runakunamanta karuyaychi.

⁴¹ Chashna Pedru yachachikuptin kimsa waranka runakuna yachachikunanta kreyirkansapa. Chashna kreyishpankuna bawtisakurkansapa tukuy Jesukristuta kreyik runakunawan tantanakunankunapa.

⁴² Tukuy chay runakunaka chay yachachikuk runakunapa yachachikushkanta allita kreyishpa kawsarkansapa. Sukwan sukwan yanapanakushpa kawsaksapa. Aypa kuti Tata Dioswan parlaksapa. Jesukristu wañushkanta yuyashpankuna tantalla mikuksapa.

Jesukristuta kreyik runakuna yanapanakushpa kawsarkansapa.

⁴³ Chaymanta Jesuspa rimananta yachachikukkuna aypa almirana milagrukunata rurarkansapa. Chayta kawashpankuna tukuy runakuna sukaman almirarkansapa.

⁴⁴ Chaymanta tukuy kreyikukkuna sukaman kuyanakushpa kawsarkansapa. Rikchak laya tiyapunankunawan yanapanakushpa kawsaksapa.

⁴⁵ Chaymanta ima tiyapushkankunata rantikuksapa chay chaninkunawan mana nimayukkunata yanapanankunapa.

⁴⁶ Kada diya Tata Diospa wasinpi tantanakuksapa. Chaymanta kikinkunapa wasinkunapi sukaman kuyanakushpankuna kushikuyninkunawan Jesuspa wañushkanta yuyashpa tantalla mikuksapa.

⁴⁷ Paykunaka Tata Diosta sukaman alabaksapa. Chashna kuyanakushpa kawsaptinkuna tukuy runakuna rimaksapa alli kawsak runakuna kanankunata. Chaymanta aypa runakuna Jesukristuta kreyishpankuna payta kreyik runakunawan tantanakushpa tukuy diya sukaman aypayarkansapa.

3

Tata Dios yanapaptin Pedru mana puriy atipak runata sanuyachirkan.

¹ Suk diya chawpi diya washan Tata Dioswan parlanankuna oras kaptin Pedruka Juanwan Tata Diospa wasinman rirkansapa.

² Chaypi suk mana puriy atipak runa karkan. Chay runaka wakllidu chakiyuk nasirkan. Tukuy diya familyankuna paytaka pushaksapa chay wasi punkunpi tiyachik tukuy yaykuk runakunata kullkita mañananpa. Chay punkupa shutin karkan Allima Punku.

³ Chay runaka Pedruwan Juanta kawashpa chay punkuta yaykuykaptinkuna kullkita mañarkansapa.

⁴ Chashna mañaptinkuna paykunaka kawarkansapa. Chaypina Pedruka willarkan:
—Kawawaysapa.

⁵ Chashna willaptin chay runaka kushikushpa chaparkan kullkita kunkasapa nishpa.

⁶ Chashna chapaptin Pedruka willarkan:
—Manami nima kullki nima kuri tiyawanchu. Tata Dios yanapawaptin yanapayki. Nasaret llaktamanta Jesukristupa shutinpi willayki:
¡Atarimushpa puriy!

⁷ Chashna willashpa Pedruka alli ladu makinmanta apishpa atarichirkan. Chashna atarichtin chay runapa chakinkuna rasllana sinchiyarkan.

⁸ Chaypina payka shayarimushpa kallarirkan kuskata puriyta. Chashna sanuyashpana Pedruwan Juanwan tantalla Tata Diospa wasinpi

yaykurkansapa. Kushikuyninwan brinkaypi brinkaypi purishpa Tata Diosta kuyashpa alabarkan.

⁹ Chashna brinkaypi purishpa Tata Diosta alabaptin tukuy runakuna kawarkansapa.

¹⁰ Kawashpankuna manchakushpankuna almirarkansapa. Allita riksirkansapa chay Allima Punkupi kullki mañakuk runa kananta.

Pedru chay almirak runakunata yachachirkansapa.

¹¹ Chaypina chay sanuyadu runaka Pedrumanta Juanmanta mana kacharikunayarkannachu. Tata Diospa wasinpi suk alarpi karkansapa. Chay alarpa shutin karkan Salomonpa Alarnin. Chaypi kaptinkuna tukuy Tata Diospa wasinpi tiyak runakuna sukaman almirashpankuna kallparkansapa chay sanuyadu runata kawak.

¹² Chaypina Pedruka paykunata willarkansapa:

—Judiyumasinikuna ¿imapatí almirashpa yuyankichi kikinikunallamanta kay runata sanuyachishkaynikunata? Manami kikinikunallamantachu kay runataka sanuyachishkanisapa. Mana ni Tata Diosta kuyashkaynikunaraykuchu sanuyachishkanisapa.

¹³ Chay ñawpa Abrahampa Isakpa Jakobopa awilunchikunapa Tata Diosninkuna wambran Jesusta sukaman kuyashpa willarkan tukuy layapi kamachikuk kananpa. Chashna

kamachikuk kashpa ñukaykunata
yanapawashkasapa kay runata sanuyachiyta.

Kankuna chay Jesustaka romano
awtoridarkunaman pusharkankichi. Chaypina
chay awtoridar Pilato kacharinayaptin
pish mana munarkankichichu kacharinanpa.

¹⁴ Willarkankichi suk suwa runata
kacharinanpa. Willarkankichi chay mana
uchayuk allí rurak Jesustaka wañuchichinanpa.

¹⁵ Chashnamanta kankunaka chay mana
tukuyniyuk kawsayta kuwakninchi Jesustaka
wañuchirkankichi.

Chashna wañuchiptikichipish Tata Dioska
paytami wañushkanmanta kawsachimushka.
Ñukaykunaka kawsamushkanwasha Jesustaka
kawashkanisapa. Chay kawashkaynikunata
willaykaykichi.

¹⁶ Jesusta kreyishkaynikunarayku kay
riksinaykichi mana puriy atipak runataka
sanuyachishkanisapa. Tukuy kankuna
kawashkankichi Jesusta kreyishpaynikuna
sanuyachishkaynikunata.

¹⁷ Wawkinikuna, yachani kankuna
kamachikuknikichiwan Jesusta
wañuchichishpaykichi mana yacharkankichichu
imatami rurankichi nishpa.

¹⁸ Ñawpa tiempu Tata Dioska allí yachachikuk
runakunata willarkan sielumanta shamudu
salvakuk runata wañuchinaykichita. Chayrayku
kankuna Jesusta wañuchichishpaykichi Tata Dios
ñawpa rimashkantashina rurarkankichi.

¹⁹ Chayrayku uchaykichita wanashpa
kunanmantapacha Jesukristuta kreyiychi Tata

Dios uchaykichimanta perdonashunaykichipa. Chaypira payka yanapashunkichi kushikuypuru kawsanaykichipa.

²⁰ Tata Dioska ñawpamantapacha rimarkan Jesus salvashuknikichi kananta. Paytaka kashkan kay allpaman kachamunka.

²¹ Jesukristuka sielupi kiparinan tiyan chay ñawpa alli yachachikuk runakuna rimashkankunashina Tata Dios rikchak layata kuskanpi allichanankaman.

²² Moisespish ñawpa awilunchikunata chay layallata willarkansapa: “Tata Diosninchika miraknikichimanta suk alli yachachikuk runata akllanka. Paymi ñukashina alli yachachikuk kanka. Paytaka allita kasunaykichichi tiyan.

²³ Mana payta kasuptikichi Tata Dios karkushunkichi.”

²⁴ Chaymanta ñawpa yachachikuk Samuelmantapacha tukuy alli yachachikukkuna chay layallata yachachikurkansapa. Willarkansapa imatami kay tiempupi Jesukristu ruranka nishpa.

²⁵ Tata Dios ñawpa yachachikuk runakunata willarkansapa kankunata yanapashunaykichita. Chaymanta chay ñawpa awilunchikunawan paktuta rurashpa willarkan kankunatapish yanapashunaykichipa. Awilunchi Abrahamtapish willarkan: “Kanpa miraknikikunata yanapashpayni tukuy allpapi kawsak runakunatapish yanapashasapa.”

²⁶ Tata Dios chaylla wambran Jesusta wañushkanmanta kawsachimushpa kankunaman primeru kachamurkan yanapashunaykichipa.

Chashna yanapashushpaykichi munan
uchaykichimanta wanashpa payllata kasushpa
kawsanaykichipa.

4

*Chay llaktapi kamachikuk runakuna Juanwan
Pedruta willarkansapa amana
yachachikunankunapana.*

¹ Chashna Juanwan Pedru chay runakunata
yachachiykaptinkunalla saserdotekunawan
saduseokunawan Tata Diospa wasin
kuydakkunapa kamachikukninkuna
chayarkansapa.

² Pedruwan Juan yachachikuykarkansapa Tata
Dios Jesusta kawsachimushkanrayku tukuy
wañudu runakunatapish kawsachimunankunata.
Chayrayku chay runakuna piñakurkansapa.

³ Chaypina Juanwan Pedruta apirkansapa.
Amusayaykaptinna karselpi churarkansapa
pakarinankaman.

⁴ Manara karselpi churaptinkunara Pedrupa
yachachikushkankunata uyarishpankuna
sukaman aypa runakuna kreyikurkansapa.
Ullkukunallata yupaptinkuna yaka pichka
waranka karkansapa.

⁵ Chaymanta kayantin Jerusalenpi chay
runakunapa kamachikukninkunawan
ansianunkunawan Moisespa killkashkanta
yachachikukkuna tantanakurkansapa.

⁶ Chay saserdotekunapa kamachikuknin runa
Anaspish chaypi karkan. Chaymanta Kayfas,
Juan, Alejandro, tukuy saserdotekunapa

kamachikukninpa ayllunkuna paykunawan tantanakurkansapa.

⁷ Chaypina karselmanta Pedruwan Juanta pushachimurkansapa. Chawpinkunapi churashpankuna tapurkansapa:

—¿Pití willashushkankichi chay un kuduta sanuyachinaykichipa? ¿Pipa shutinpití rurashkankichi chay almirana layataka?

⁸ Chaypina Tata Diospa Espiritun yanapaptin Pedruka aynirkan:

⁹ —Llaktapa kamachikuk runakuna, ansianukuna, kankuna tapuwankichi imashnami kay runata sanuyachishkanisapa nishpa.

¹⁰ Chashna tapuwaptikichi willaykichi tukuy kankuna judiyumasinikuna allita yachanaykichipa. Ñukaykuna Nasaret llaktamanta Jesuspa shutinpi kay ñawpaknikichipi runata sanuyachishkanisapa. Kankunami chay Jesustaka wañuchichirkankichi. Wañudu kashkanmanta Tata Dioska paytaka kawsachimushka.

¹¹ Jesuska suk alli rumishinami. Kankunaka wasichakuk runakunashina kashpaykichi chay alli rumita millashpa mana munarkankichichu wasikichipi churayta. Chay alli rumita mana munaptikichipish Tata Dioska churashka tukuy rumikunapa sikipi.

¹² Tata Dioska Jesusllata kay allpaman kachamurkan salvawananchikunapa. Manami chikan runatachu kuwashkanchisapa salvawananchikunapa.

13 Chashna Pedruwan Juan mana manchakushpa nima pinkakushpa ayniptinkuna chay kamachikuk runakunaka sukaman almirarkansapa. Yacharkansapa mana paykunashina yachaysapa runakuna kanankunata. Riksirkansapa Jesuspa disipulunkuna kanankunata.

14 Chaymanta chay sanuyadu runa chayllapi paykunawan kaptin mana atiparkansapachu Juanta Pedruta nimata willayta.

15 Chaypina washaman paykunata llukshichishpankuna kikinkunapura tapunakurkansapa:

16 —¿Imatatí rurashunchisapa kay runakunataka? Tukuy kay Jerusalenpi kawsak runakuna yachansapana kay almirana milagruta rurashkankunata. Chayrayku mana atipanchisapachu rimayta mana sanuyachishkasapachu nishpa.

17 Akuychi manchachishpa willaypachi kunanmantapacha amana ni pita Jesuspa shutinpi yachachikunankunapana. Chashna michaptinchikuna manana chay milagru rurashkankunata sukta sukta willankasapanachu.

18 Chashna chay kamachikuk runakuna willanakushpankuna Pedruwan Juanta kashkan yaykuchirkansapa. Chaypina willarkansapa amana ni pita parlachinankunapa nima Jesuspa shutinpi yachachikunankunapa.

19 Chashna willaptinkuna Juanwan Pedruka aynirkansapa:

—Allita yuyaychi. ¿Allichu kanman Tata Diosta mana kasushpaynikuna kankunallata kasunaynikunapa?

²⁰ Ñukaykunaka Tata Diosllata kasushasapa. Chayrayku kawashkaynikunata uyarishkaynikunata yachachikunaynikuna tiyan.

²¹ Chashna Pedru willaptinkuna chay runakunaka ashwanta jorachishpankuna kacharirkansapa. Tukuy chay llaktapi kawsak runakuna Tata Diosta alabarkansapa chay unkudu runata sanuyachiptinkuna. Chayrayku chay awtoridarkuna mana yacharkansapachu imashnami kastigankasapa nishpa.

²² Chay sanuyachishkankuna runaka chusku chunka ashwan watayuk karkan.

Jesusta kreyik runakuna Tata Diosta mañarkansapa yanapanankunapa ama manchakunankunapa.

²³ Chashna chay kamachikuk runakuna Pedruwan Juanta kachariptinkuna rirkansapa Jesusta kreyikmasinkunawan tantanakunankunapa. Chaypina tukuy chay saserdotekunapa kamachikukninkunawan chay ansianunkuna willashkankunata willarkansapa.

²⁴ Chayta willashkankunawasha tukuy chay tantanakudu runakuna Tata Diosta kuyashpankuna willarkansapa:

—A, Tata Dios, kanmi tukuy sieluta allpata yakuta tukuy chaykunapi tiyakta rurashkanki.

²⁵ Kanpa Espirituyki yanapaptin sirvishukniki Davidka rimarkan:

“¿Imapatí Tata Diosta mana kasunayak runakuna piñakunsapa?

¿Imapatí mana valekkunata yuyansapa?

²⁶ Llaktakunapi kamachikuk runakuna tantanakunsapa Tata Diosta mana kasunayashpankuna.

Chaymanta rimansapa Tata Diosmanta shamudu salvakuk runata mana kasunayanankunata.”

²⁷ A Tata Dios, chayta rurashpa chay ishkay kamachikukkuna Herodeswan Pilato chay ñawpa David rimashkantashina rurarkansapa. Kay llaktapi paykunaka judiyukunawan mana judiyukunawan tantanakurkansapa chay alli rurak akllashkayki salvakuk Jesusta wañuchinankunapa.

²⁸ Chashna Jesusta wañuchishpankuna kan munashkaykishina tukuy chay ñawpa rimashkaykita rurarkansapa.

²⁹ A Tata Dios, kunanka chay chiknishuk runakuna manchachiwanayanankunata yuyay. Yanapawaysapa mana manchakushpa rimanaykita yachachikunaynikunapa.

³⁰ Allita yanapawaysapa chay alli rurak wambrayki Jesuspa shutinpi unku dukunata sanuyachinaynikunapa almirana milagrukunata ruranaynikunapa.

³¹ Chashna Tata Diosta willashkankunawasha chay tantanakushkankuna wasi sukaman kuyurkan. Chaypina Tata Diospa Espiritunka sukaman yanaparkansapa mana ni pita manchashpa Tata Diospa rimananta yachachikunankunapa.

Jesusta kreyik runakuna tiyapunankunawan yanapanakuksapa.

³² Chaymanta tukuy chay aypa kreyikuk runakunaka suk yuyaylla kashpa sukaman yanapanakushpa kawsaksapa. Rimarkansapa tukuy tiyapunankuna paktallapa kananpa. Mana ni pi rimaksapachu kayka ñukallapami nishpa.

³³ Jesupa aklladu yachachikuk runakunaka sukaman allita yachachikuykarkansapa Señor Jesukristu wañushkanmanta kawsamushkanta. Chashna allita yachachikuptinkuna Tata Dioska paykunata sukaman yanaparkansapa.

³⁴ Chayrayku niman sukpa nima laya illapuksapachu. Terrenuyuk wasiyuk runakuna rantikuksapa.

³⁵ Chaypina chay rantikushkankuna chaninkunata chay alli yachachikuk runakunata kurkansapa mana nimayukkunata patumanankunapa.

³⁶ Chaypi suk runa Jose Levipa ayllunmanta Chipre ishlamanta karkan. Paypish Jesukristuta kreyirkan. Payka sukaman animuchikuk kushichikuk runa karkan. Chayrayku chay yachachikuk runakunaka paytaka shutiyachirkansapa Bernabepi. Chay shutin riman “kushichikuk runa.”

³⁷ Chay Bernabepa suk terrenun tiyarkan. Payka chay terrenunta rantikurkan. Chay rantikushkan chaninta chay alli yachachikuk runakunata kurkan paykuna patumakunankunapa.

5

Ananias warmin Safirawan chay alli yachachikuk runakunata llullachinayarkansapa.

¹ Chaymanta suk runa Ananias warmin Safirawan suk terrenunta rantikurkansapa.

² Chayta rantikushpankuna chay ullku warminwan yuyaykushpa patuma kullkita apirkansapa paykunallapa kiparinanpa. Chaymanta patumallata chay alli yachachikuk runakunata kurkansapa. Llullakushpa Ananias willarkan terrenun chaninta paktaduta kuykananta.

³ Chashna llullakuptinna Pedruka Ananiyasta willarkan:

—Ananias, terrenuykita rantikushpa patuma kullkita apishkanki. Chaypina shamushkanki willawak tukuy paktadu chaninta apamushkaykita. ¿Imapatí Satanasta uyarishpa Tata Diospa Espiritunta llullachinayaykanki?

⁴ Chay terrenuykika kanpami karkan. Chaymanta rantikushkayki chaninka kanllapami karkan. ¿Imapatí llullachiwaykanki tukuy chaninta apamushkanki nishpa? Chashna rurashpaykika mana ñukaykunallatachu llullachiwashkankisapa. Tata Diostami llullachinayashkanki.

⁵ Chashna Pedru willaptin Ananiyaska allpapi urmashpa wañurkan. Chashna wañuptin tukuy runakuna yachashpa sukaman manchakurkansapa.

⁶ Chaypina suk waynakuna Ananiyaspa kuerpunta suk llachapawan wankushpa pusharkansapa pampak.

⁷ Chaymanta kimsa ora washan chay wañudu Ananiyaspa warmin yaykurkan mana yachashpa kusan wañushkanta.

⁸ Chaypina Pedruka tapurkan:

—May willaway. ¿Ariya terrenuykichitaka willawashkaykichi chaninpichu rantikushkankichi?

Chay warmika aynirkan:

—Ariya chay chaninpi.

⁹ Chaypina Pedruka willarkan:

—¿Imapatí kusaykiwan mana allita yuyaykushpa Tata Diospa Espiritunta llullachinayashkankichi? Chay waynakuna kusaykita pampaymanta kutimuykansapa. Paykunallami kantapish pushashunkisapa pampashuk.

¹⁰ Chay oralla Safirapish Pedrupa ñawpakninpi urmashpa wañurkan. Chay waynakuna chayamushpankuna paytapish tarimurkansapa wañudutana. Chaypina Safirapa kuerpunta pusharkansapa kusanpa ladunpi pampak.

¹¹ Chaypina chay wañushkankunata yachashpankuna tukuy runakuna Jesukristuta kreyik runakunapish sukaman manchakurkansapa.

Chay alli yachachikuk runakuna aypa almirana layakunata rurarkansapa.

¹² Chaymanta Jesuspa aklladu yachachikukkuna runakunapa ñawpakninkunapi

aypa almirana milagrukunata rurarkansapa.
Tata Diospa wasinpi Salomon Alarpi amañaksapa
tantanakuyta.

¹³ Aypa runakuna paykunata kuyashpankuna
willarkansapa allı rurak runakuna kanankunata.
Chaymanta wakin runakuna
manchakurkansapa paykunawan tantanakuyta.

¹⁴ Chaymanta aypa ullukuna warmikuna
Jesukristuta kreyirkansapa.

¹⁵ Chaypina chay runakuna unkudukunata
kamillankunapi pusharkansapa kallikunapi
churak Pedru pasashpa sombran aiptin
alliyachinankunapa.

¹⁶ Chaymanta tukuy Jerusalem pa ladun
llaktakunamanta aypa runakuna
shamurkansapa unkudukunata
pushamushpankuna. Supay unkuchishkan
runakunata pish pusharkansapa chay allı
yachachikukkuna alliyachinankunapa. Chashna
pushaptinkuna paykunaka tukuyta
alliyachirkansapa.

*Awtoridarkuna chay allı yachachikuk runakunata
micharkansapa ama yachachikunankunapa.*

¹⁷ Chaypina saserdotekunapa kamachikuknin
saduseokunawan sukaman piñakurkansapa chay
allı yachachikuk runakuna aypa unkudukunata
sanuyachiptinkuna.

¹⁸ Chayrayku chay allı yachachikuk
runakunata apichishpankuna pusharkansapa
llaktapa karselninpi churak.

¹⁹ Chay tuta Tata Diospa angelnin karselpa
punkunta kicharishpa llukshichirkansapa.

²⁰ Willarkansapa:

—Rillaychi Tata Diospa wasinman. Chaypi tukuy runakunata yachachimuychi Jesukristuta kreyishpa mana tukuyniyukta kawsanankunata.

²¹ Chay angel willashkanshina paykunaka tutupacha rirkansapa Tata Diospa wasinpi yachachikuk.

Chaypi yachachikuykaptinkuna saserdotekunapa kamachikuknin saserdotemasinkunawan judiyu ansianunkunata kayachirkansapa parlanankunapa. Tantanakushpankuna guardiyakunata kacharkansapa karselpi wichkadu yachachikuk runakunata pushamuk.

²² Chay guardiyakuna karselpi chayashpankuna mana niman suk runata tarirkansapachu. Chashna chunllata tarishpankuna kutirkansapa ansianukunata willak:

²³ —Chay karselta tarishkanisapa alli wichkaduta. Soldadukuna punkunta allita kuydaykashkasapa. Chaypina punkuta kicharishpaynikuna karsel ukupi mana ni pita tarishkanisapachu.

²⁴ Chashna guardiyakuna willaptinkuna saserdotekunapa sinchi kamachikukninwan, Tata Diospa wasinta kuydakkunapa kamachikukninwan sinchi saserdotekuna sukwan sukwan tapunakurkansapa:

—¿Imashnatí chay runakunaka llukshishkasapa? ¿Kunanka imachami tiyan?

²⁵ Chashna tapunakuykaptinkuna suk runa paykunapi chayashpa willarkansapa:

—Karselpi wichkachishkaykichi runakunaka Tata Diospa wasinpi tukuy runakunata yachachiykansapa.

²⁶ Chaypina Tata Diospa wasinta kuydak guardiyakunapa kamachikuknin chay guardiyakunawan rirkansapa maskak. Chaypi tarishpankuna mana nimanachirkansapachu manchakushpa chay runakuna ruminchanankunata. Chaypina allillapi ansianunkunaman pusharkansapa.

²⁷ Chaypi chayaptinkuna chay sinchi kamachikuk saserdoteka willarkansapa:

²⁸ —Ñukaykunaka sinchita willashkaykichi ama Jesuspa yachachikushkanta nima rurashkanta ni pita yachachinaykichipa. ¿Imapatí yachachikuyllapi katinkichi? Kay Jerusalenpi kawsak runakunata sukamanna yachachiykankichi. Chaymanta ñukaykunata chatawaykankichi Jesusta wañuchishkaynikunata.

²⁹ Chashna willaptinkuna Pedruka chay yachachikukmasinkunawan aynirkansapa:

—Ñukaykunaka Tata Dios willawashkankunallata ruranisapa. Chayrayku kankunata mana kasushkaykichichu.

³⁰ Kankunaka Jesusta suk kruspi chakatashpa wañuchichirkankichi. Chaymanta awilunchikunapa Tata Diosninmi chay wañuchichishkaykichi Jesusta kawsachimushka.

³¹ Chashna Tata Dios Jesusta kawsachimushpa willarkan alli ladunpi tiyarinanpa. Willarkan paylla israel runakunata kamachiwananchikunapa

salvawananchikunapa. Chashna Jesus salvakuk kaptin uchanchikunata wanaptingchikuna payka perdonawanchisapa.

³² Ñukaykuna allita willaykaykichi Jesukristu salvawakningchikuna kananta. Tata Diospa Espiritunpish chashnallami willashunkichi. Tata Diosta kasuptingchikuna Espiritunta kachamun yanapawananchikunapa.

³³ Chashna Pedru willaptingkuna chay kamachikuk runakunaka piñakushpankuna sukaman munarkansapa wañuchiyta.

³⁴ Paykunawan karkan suk fariseo runa Gamayel. Chay Gamayelka Moisespa killkashkankunata yachachikuk runa karkan. Chay llaktapi kawsak runakuna payta riksishpa rimarkansapa alli yachachikuk runa kananta. Chay Gamayelka shayarishpa willarkansapa suk ratupa Pedruta Juanta llukshichinankunapa.

³⁵ Chaypina chay kamachikukmasinkunata willarkansapa:

—Judiyumasinikuna, amarapish kay runakunata wañuchishpaykichira allita yuyaykuychi.

³⁶ ¿Manachu yuyankichi chay runa Teyudasta? Payka rimarkan sinchi kamachikuk kananta. Chusku pachak runakuna paytaka katirkansapa. Chaypina chay romano awtoridarkuna Teyudasta wañuchiptinkuna katiknin runakuna chayta chayta nitikurkansapa. Chaypina tukuy ruranayashkankuna tukurkan.

³⁷ Chaymanta yuyaychi chay Galileamanta runa Judasta. Gobiernu tukuy runakunata

yupanankuna diyakunapi payka aypa runakunata willarkansapa payllata katinankunapa. Aypa runakuna payta katiptinkuna awtoridarkuna wañuchichirkansapa. Chaypina katikninkuna chayta chayta nitikurkansapa.

³⁸ Chayrayku willaykichi ama nimata chay yachachikuk runakunataka ruraychichu. Paykuna kikinkunamanta yachachikushpankunaka suk tiempukamanmi chunllayankasapa.

³⁹ Chaymanta Tata Diosmanta kaptin kankunaka manami atipankichichu chunllayachiya. Kuydanakuychi ama Tata Diosta rabyachinaykichipa.

Chashna Gamayel willaptinkuna chay kamachikuk runakunaka kasurkansapa.

⁴⁰ Chaypina chay yachachikuk runakunata kayachishpankuna asutichirkansapa. Sinchita willarkansapa amana kutin Jesuspa shutinpi nimata yachachikunankunapana. Chashna willashpankuna kacharirkansapa.

⁴¹ Chaypina chay yachachikuk runakuna chay kamachikuk runakunamanta kushikuypuru llukshirkansapa. Sukaman kushikurkansapa Jesukristuta kasushkanrayku sufrishpankuna.

⁴² Chaymanta tukuy diya Tata Diospa wasinpi wasinkunapipish yachachikuksapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

6

Jesusta kreyik runakuna kanchis runakunata aklarkansapa yanapanankunapa.

¹ Chay tiempu Jesusta kreyik runakuna ashwanta aypayarkansapa. Suk kreyikukkuna griego rimak karkansapa. Sukkuna hebreo rimak karkansapa. Chay griego rimak runakuna sientishpa rimarkansapa paykunamanta ashwan aypa kullkita chay hebreo rimak viyudakunata kushkankunata.

² Chashna rimaptinkuna chay chunka ishkey yachachikuk runakunaka tukuy kreyikuk runakunata tantanachirkansapa. Paykunata willarkansapa:

—Ñukaykunaka Tata Diospa rimananta yachachikunisapa. Manami allichu kanman yachachikunaynikunata sakishpa kullkita patumakunaynikunapa.

³ Chayrayku, wawkinikuna, paninikuna, kankunamanta kanchis runakunata akllaychi mana nimayuk runakunata kullkita patumakunankunapa. Tata Diospa Espiritunta alli kasuk mana llullakuk alli yachak runakunata akllaychi.

⁴ Chashna chay kanchis runakunata akllaptikichi ñukaykuna katishasapa orashpalla Tata Diospa rimananta yachachikuyllapi.

⁵ Chashna chay yachachikuk runakuna willaptinkuna Jesusta kreyik runakunaka almitirkansapa. Chaypina akllarkansapa Estebanta. Payka Jesukristuta alli kreyik runa karkan. Tata Diospa Espiritunta allita kasushpa kawsak. Chaymanta akllarkansapa Felipita, Prokorota, Nikanorta, Timonta, Parmenasta, Nikolasta. Chay Nikolaska Antiokiya llaktamanta karkan. Payka mana judiyu kaykashpa

judiyukunapa yachachikunanta aypa watatana katirkan.

⁶ Chay kanchis runakunata akllashpankuna chay chunka ishkay yachachikuk runakunaman pusharkansapa. Paykunaka makinkunata chay aklladu runakunapa umankunapi churashpa Tata Diospa roygarkansapa sukaman yanapanankunapa.

⁷ Chaymanta Tata Diospa rimananta sukaman yachachikuptinkuna Jerusalenpi Jesukristuta kreyik runakuna sukaman aypayarkansapa. Aypa saserdotekunapish Jesusta kreyirkansapa.

Chiknik runakuna Estebanta pusharkansapa kamachikukninkunapi chatakuk.

⁸ Chaymanta Tata Diospa Espiritun sukaman yanapaptin chay runakunapa ñawpakninkunapi Estebanka atiparkan aypa almirana milagrukunata rurayta.

⁹ Chashna almirana milagrukunata ruraptin suk runakuna kallarirkansapa Estebanwan ayninakuyta. Chay runakunaka suk tantanakunankuna wasipi tantanakuksapa. Chay wasipa shutin karkan Kacharidukunapa Wasin. Suk ayninakuk runakuna Sirene llaktamanta, Alejandriya llaktamanta, Silisia partimanta, Asia partimanta karkansapa.

¹⁰ Chay runakuna Estebanwan sukaman ayninakushpankunapish mana atiparkansapachu upallayachiyta. Tata Diospa Espiritun sukaman yanapaptin Estebanka atiparkan sukaman allita yachachiysapata.

¹¹ Chashna mana upallayachiyta atipashpankuna suk runakunata kullkita pagararkansapa chatanankunapa Esteban Tata Diosta Moiesta washanchaykananta.

¹² Chay llullakuk runakuna chayta rimashpa ansianukunata, Moisespa killkadunta yachachikukkunata, chay llaktapi kawsak runakunata sukaman turbachirkansapa. Paykunaka Estebanta apishpankuna pusharkansapa kamachikukninkunapi chatakuk.

¹³ Chaypina chay llullakuk runakunaka chatashpankuna willarkansapa:

—Kay runaka sukaman washanchashpa riman kay Tata Diospa wasin Moisespa killkadun mana alli kanankunata.

¹⁴ Chaymanta uyarishkanisapa rimaptin chay Nasaretmanta Jesus Tata Diospa wasinta urmachinanta. Chaymanta uyarishkanisapa rimaptin Jesus Moises yachachiwashkanchikunata chikan layatana yachachiwananchikunata.

¹⁵ Chashna chatakuykaptinkuna chay kamachikuk runakunawan tukuy chay tantanakudu runakunaka Estebanta chaparkansapa. Uyanta kawarkansapa iden suk angelpa uyanshina lliptyaptin.

7

Esteban chay kamachikuk runakunata sukaman yachachirkansapa.

¹ Chaypina chay sinchi kamachikuk saserdoteka Estebanta tapurkan:

–Chay runakunaka ¿kuskatachu chatashushkasapa?

² Chashna tapuptin Estebanka willarkansapa:

–Wawkinikuna, tataynikuna, mash uyariwaychi. Chay runakunaka llullakuykansapa. Mana tukuyniyukta kawsak Tata Diosninchikuna ñawpa awilunchi Abrahampi rikurirkan Mesopotamia llaktanpi kaptin manara Haran llaktaman riptinra.

³ Chashna rikurishpa willarkan:

“Aylluykikunata sakishpa kay llaktaykimanta llukshiy. Kawachinayni llaktaman rillay.”

⁴ Chashna Tata Dios willaptinna Abrahamka Kaldea llaktanmanta llukshirkan Haran llaktapi kawsak. Chay Haranpi tatanka wañurkan. Chaymanta tatan wañuptin Tata Dioska kay kawsaykananchikuna llaktaman pushamurkan.

⁵ Kay llaktapi kawsaykaptinpi mana paypachu karkan. Chay tiempu manara nima wambrayukra kaykaptinpi Tata Dioska willarkan wañushkanwasha kay llakta mirakninkunapa kananta.

⁶ Chaymanta Tata Dioska Abrahamtaka willarkan: “Miraknikikuna suk chikan llaktaman rinkasapa mana llaktayuk runakunashina kawsanankunapa. Chusku pachak watata chay chikan llaktapi kawsak runakuna paykunata sukaman trabajachishpankuna sufrichinkasapa.”

⁷ Chaymanta Tata Dioska Abrahamtaka willarkan: “Ñukami chay miraknikikunata sufrichik runakunataka kastigashasapa. Chashna kastigaptinikuna chay

miraknikikunaka chay llaktamanta llukshinkasapa. Chaypina kay llaktaman shamushpankuna ñukata sirviwashpankuna kawsankasapa.”

⁸ Chashna Tata Dios Abrahamwan paktuta rurashpa willarkan tukuy ullku wambrakunata pusak diyayuk kaptinkuna señalachinankunapa. Chayrayku wambran Isak nasiptin pusak diyayuk kaptin Abrahamka señalarkan. Chaymanta Isakpish wambran Jakobota señalarkan. Chaymanta Jakobopish wambrankunata señalarkansapa. Jakobopa wambrankunamanta chunka ishkay ayllunkuna mirashkanchisapa.

⁹ Jakobopa wambrankuna ñukanchikunapa ñawpa awilunchikunami. Paykunaka wawkin Joseta chiknishpa rantikurkansapa Egipto llaktaman pushanankunapa. Chashna rantikuptinkunapish Tata Dioska Josetaka sukaman yanaparkan.

¹⁰ Tata Diosmi tukuy sufrishkankunamanta surkurkan. Tata Dios sukaman yanapartin Joseka alli yachak karkan. Chashna yachaysapa kashpa Egiptopi kamachikuk Faraonta kushichirkan. Chayrayku Faraonka Joseta kuyashpa churarkan kikinpa wasinpi Egipto llaktapipish kamachikunanpa.

¹¹ Chashna Jose kallariptin kamachikuyta Egiptopi tukuy Kanaan llaktapi sinchi yarkay tiyarkan. Chaypina chay awilunchikuna Kanaan llaktapi kawsaykashpankuna mana nima mikunankunata tarirkansapanachu.

12 Chashna sinchi yarkay tiyaptin Jakoboka yacharkan Egiptopi trigu tiyananta. Chayrayku wambrankunata kacharkansapa triguta rantinankunapa. Chay awilunchikuna chayrak rishpankuna manara wawkin Josetaka riksirkansaparachu.

13 Chaymanta ishkeynin kuti riptinkuna Joseka chayrak willarkansapa wawkinkuna kananta. Chaypira chay kamachikuk Faraonka yacharkan maykan kastami Joseka nishpa.

14 Chaymanta Joseka wawkinkunata willarkan tatan Jakobota tukuy familyankunata pushamunankunapa Egiptopi kawsanankunapa. Jakobopa familyankunaka kanchis chunka pichka runakuna karkansapa.

15 Chashna Jose willakuptin Jakoboka tukuy familyankunawan rirkansapa Egiptopi kawsak. Chaymanta chay llaktallapi wañurkan. Chayllapi chay chunka ishkey wambrankunapish wañurkansapa.

16 Jakobo wañuptin Joseka tukuy wawkinkunawan kuerpunta pusharkansapa Jakobopa llaktan Sikempi pampak. Ñawpa tiempu chay Sikem llaktapi Abrahamka aypa kullkiwan Hamorpa wambrankunamanta suk terrenuta rantirkan. Chay terrenupi Jakobopa kuerpunta pamparkansapa.

17 Chaymanta Jakobopa ñetunkuna Egiptopi kawsashpankuna sukaman aypata mirarkansapa. Aypa watakunata chay llaktapi kawsashkankunawasha pishillana illarkan Tata Dios Abrahamta willashkantashina rurananpa.

18 Chaypina Egiptopi chikan kamachikuk runa yaykurkan. Payka Josetaka mana riksirkanchu unay tiempu wañudu kaptinna.

19 Chay kamachikuk awilunchikunataka sukaman llullachishpa sufrichirkansapa. Mana munarkanchu miranankunapa. Chayrayku willarkansapa tukuy chayrak nasidu ullku wambrakunata wishchunankunapa wañunankunapa.

20 Chay tiempupi Moiseska nasirkan. Tata Dioska chay wambrataka sukaman kuyarkan. Chaypina kimsa killata tatan maman wasinpi pakashpa wiwarkansapa.

21 Chaypina manana pakayta atipashpankuna suk sestupi churashpa yakupi kacharirkansapa. Chay yaku mañanpi chay kamachikuk Faraonpa shipashnin tarishpa kikinpa wawantashina wiwarkan.

22 Chay shipash wiwaptin Moiseska tukuy chay egipto runakunapa yachanankunata allita yachakurkan. Wiñashpa alli rimakuk alli yachaysapa runa karkan.

23 Chaymanta Moiseska chusku chunka watayuk kashpa rirkan israelmasinkunata kawak.

24 Paykunapi chayashpa kawarkan suk egipto runa suk israel runata sukaman makaykaptin. Chayta kawashpa Moiseska israelmasinta amachak rishpa chay egipto runata wañuchirkan.

25 Payta wañuchishpa yuyarkan:
“Israelmasinikuna yachankasapa Tata Dios ñukata kachamuwashkanta chiknik runakunamanta llukshichinaynipasapa.”

Chashna Moises yuyaptin chay
israelmasinkunaka mana yacharkansapachu
Tata Dios kachashkanta.

²⁶ Chaymanta kayantin Moiseska tarirkansapa
ishkay israel wawkipura makanakuykaptinkuna.
Rakinachiysapata munashpa willarkansapa:
“Kankuna wawkipura kaykashpa ¿imapati
makanakuykankichi?”

²⁷ Chashna Moises michaptinkuna chay
israelmasinta makaykak runa Moiesta
tankakushpa willarkan: “Ariya ¿piti
willashushka shamunaykipa juesninikuna
kamachiwakinikuna kanaykipa?”

²⁸ ¿Kayna chay egipto runata
wañuchishkaykitashinachu wañuchiwanayanki?”

²⁹ Chayta uyarishpa Moiseska manchakurkan.
Chayrayku nitikushpa Madian partiman rirkan.
Chay partipi mana llaktayuk runashina
kawsarkan. Chaypi kawsaptin ishkay
wambrankuna nasirkansapa.

³⁰ Chaymanta chusku chunka wata washan suk
chunlla pampapi Sinai urku ladunpi Moiseska
karkan. Chaypi suk taksha kaspi kawarkan
rawraykaptin. Chay rawraykak ukumanta Tata
Diospa angelnin rikurirkan.

³¹ Chaypina Moiseska sukaman almirashpa
manchakuykashpa laduncharkan ashwan allita
kawanampa. Chashna ladunchaykaptin
uyarirkan Tata Dios willaptin:

³² “Ñukami kani chay ñawpa awiluykikuna
Abrahampa Isakpa Jakobopa Tata Diosnin.”

Chashna Tata Dios willaptin Moiseska
manchakuywan chukchukushpa chay taksha

kaspi rawraykakta manana
kawanayarkannachu.

³³ Chaypina Tata Dioska willarkan:
“Ushutaykikunata surkuy kay urku ñukapa
kaptin.

³⁴ Ñukaka israel wambraynikunatami allita
kawani. Paykuna Egiptopi sukaman llakishpa
kawsaykansapa. Uyarishkani sukaman llakishpa
wakaptinkuna. Chayrayku Egiptoman kachayki
chay wambraynikunata llukshichinaykipasapa.”

³⁵ Ñawpata chay israelmasinkunaka Moiesta
mana munashpankuna willarkansapa: “¿Pití
willashushka juesninikuna
kamachiwakinikuna kanaykipa?” Tata Diospa
angelnin chay taksha kaspi rawraykak
ukumanta willashpa Moisesllata kacharkan
Egipto llaktaman rinanpa. Willarkan
israelmasinkunata chay llaktamanta
llukshichinankunapa.

³⁶ Moiseslla chay ñawpa awilunchikunata
Egiptomanta llukshichirkansapa. Chusku
chunka watata chay llaktapi, chay Puka Kochata
chimbaypi, chay chunlla chakidu pampapi
Moiseska aypa almirana milagrukunata
rurarkan.

³⁷ Moisesllami chay israelmasinkunata
willarkansapa: “Tata Diosmi miraknikichimanta
suk runata akllanka ñukashina alli yachachikuk
kananpa.”

³⁸ Chay israel runakuna chay chunlla pampapi
kawsaptinkuna chay Sinai urkupi suk angel
Moisesllata yachachirkan imashnami runakuna
Tata Diosta kasushpa kawsankasapa nishpa.

Chaymanta Moiseslla chay ñawpa awilunchikunata tukuy chaykunata yachachirkansapa. Chaymanta paylla tukuy chaykunata killkarkan ñukanchikunapish yachananchikunapa.

³⁹ Chashna Moises Tata Diospa rimananta yachachikuptin pish chay ñawpa awilunchikunaka manami munarkansapachu kasuyta. Egiptoman munarkansapa kutiyllata.

⁴⁰ Chashna Egiptoman kutinayashpankuna Aronta willarkansapa: “Manami yachanisapachu maymanmi rishka chay Egiptomanta llukshichimuwakninchikuna Moiseska. Chayrayku diosninikunata rurapaysapa pushawanankunapa.”

⁴¹ Chashna chay runakuna willaptinkuna Aronka kurimanta beshekuta rurarkan. Chayta ruraptin chay runakunaka kaymi diosninchikuna nishpa kuyarkansapa. Chaymanta wiwa animalninkunata wañuchishpankuna chay kurimanta ruradu beshekuta kuyashpankuna fiestata rurarkansapa.

⁴² Chayta kawashpana Tata Dioska paykunamanta suchurkan. Sakirkansapa luserukunata diosninkunatashina kuyanankunapa. Chashnallami ñawpa alli yachachikuk runakunapa librunpi riman: “Israel wambraynikuna, chay chunlla allpapi chunka chusku watata purirkankichi. Chaypi wiwa animalnikikunata wañuchishpaykichi manami ñukatachu kuyawashkankichi.

⁴³ Ñukata kuyawanaykichimanta chikankunata
kuyarkankichi.

Molok diosta taksha wasinpi churashpa
purichirkankichi.

Chay luseru Refanta kuyarkankichi.

Kikikichi rurashkaykichi dioskunata
kuyarkankichi.

Chayrayku Babilonia llaktamanta ashwan karu
llaktakunaman pushashkaykichi chaypi
kawsanaykichipa.”

⁴⁴ Chay chunlla chakidu allpapi chay ñawpa
awilunchikunapa tiyarkan animalkunapa
karapankunamanta ruradu wasin Tata Diosta
kuyanankunapa. Tata Dioska Moiestaka
willarkan kawachishkantashina chay wasita
ruranankunapa.

⁴⁵ Chay ñawpa awilunchikuna chay wasitaka
aypa watakunata purichiksapa.

Chaymanta Moises wañuptin Josue
kamachikuk kiparirkan. Josue kamachikuptin
Tata Dios awilunchikunata yanaparkansapa Tata
Diosta mana kreyik runakunata makashpa
kallpachinankunapa. Chay allpapi
kawsashpankuna chay kamachikuk Davidpa
tiempunkaman chay karapamanta ruradu Tata
Diospa wasinta kuydarkansapa.

⁴⁶ Chay ñawpa kamachikuk Davidka Tata Diosta
sukaman kushichirkan. Suk alli wasita sukaman
ruranayarkan ñawpa Jakobomanta
mirakninkuna chaypi Tata Diosta
kuyanankunapa.

⁴⁷ Chashna David ruranayaptinpush wambran
Salomon Tata Diospa wasinta rurarkan.

⁴⁸ Chashna Salomon wasita ruraptinpush sielupi kawsak Tata Dioska mana runakuna rurashkan wasipichu kawsan.

⁴⁹⁻⁵⁰ Suk ñawpa alli yachachikuk runa killkarkan:

“Tata Dioska riman:

‘Ñukaka altu sielupi tiyarishpa tukuy runakunapa sinchi kamachikukninmi kani.

Ñukallami tukuy allpapi tiyakta rurashkani.

Chayrayku ¿imashnatí runakuna rurashkan wasipika kawsayman?

Kankuna mana atipankichichu rurayta samanayni wasita.’ ”

⁵¹ Chashna rimashpa Esteban yachachikuyllapi katirkan:

—Kankunaka chay ñawpa awiluykichishina Tata Diosta mana kreyinayankichichu nima kasunayankichichu. Tata Diospa Espirituntapish mana kasunayankichichu.

⁵² Chay ñawpa awiluykichika tukuy alli yachachikukkunata sufrichirkansapa. Chay alli yachachikuk runakuna yachachikurkansapa chay alli rurak Jesus shamunanta. Chaypina Jesus shamuptin rantikushpa kankunaka wañuchirkankichi.

⁵³ Kankunaka angelkunamanta Tata Diospa rimananta chaskishpaykichipish mana kasunkichichu.

Chay chiknik runakuna Estebanta ruminchashpa wañuchirkansapa.

⁵⁴ Chashna Esteban chay kamachikuk runakunata willaptinkuna kirunkunata mukushpankuna sukaman rabyakurkansapa.

⁵⁵ Chashna orana Esteban sieluta chapashpa Tata Diospa Espiritun yanapaptin Tata Diosta llipyakpuruta kawarkan. Jesustapish kawarkan Tata Diospa alli ladunpi shayariduta.

⁵⁶ Chaypina chay runakunata willarkansapa:

—Mash kawaychi. Ñukaka kawaykani sieluta kicharinakuduta. Chaypi Tata Diospa wambranta Tatanpa alli ladunpi kawaykani.

⁵⁷ Chashna Esteban willaptinkuna chay runakunaka rinrinkunata wichkashpankuna sinchita kaparikurkansapa. Rabyakushpankuna Estebanta apirkansapa.

⁵⁸ Payta aysashpankuna chay llaktamanta llukshichishpankuna rumincharkansapa. Paykuna sawa llachapankunata surkukushpankuna suk runa Saulota kurkansapa kuydapunankunapa.

⁵⁹ Chay chiknik runakuna ruminchaykaptinkuna Estebanka orashpa willarkan:

—A Señor Jesus, ñukaka wañuykaninami. Chaskiwayna.

⁶⁰ Chayta rimashkanwasha kunkurikushpa sinchita rimashpa Tata Diosta willarkan:

—¡A, Tata Dios, kay wañuchiwak runakunataka perdonaysapa!

Chashna willashpa Estebanka wañurkan.

8

Saulo Jesukristuta kreyik runakunata sufrichirkansapa.

1-2 Chashna chay chiknik runakuna Estebanta wañuchiykaptinkuna Saulopish rimarkan allimi wañuchinankunaka. Esteban wañuptinna Jesukristuta kreyik runakuna sukaman wakakushpa pamparkansapa.

Chay diyamanta Jerusalem kawsak runakuna Jesukristuta kreyik runakunata chiknishpa kallarikansapa sufrichiyta. Chayrayku paykuna manchakuywan Judea partiman Samaria partiman nitikurkansapa. Paykuna nitikushpankunapish chay alli yachachikuk runakuna mana nitikurkansapachu.

³ Chaykamanka Sauloka Jesukristuta kreyik runakunata chiknishpa sukaman sufrichirkansapa. Wasin wasinpi yaykushpa ullkukunata warmikunata apirkansapa pushanankunapa karselpi wichkachik.

Felipi Tata Diospa rimananta yachachikurkan Samaria llaktapi.

⁴ Chashna Jesukristuta kreyik runakuna Jerusalemanta nitikushpankuna maypicha chayashpankuna yachachikuksapa Jesukristu salvakuk kananta.

⁵ Felipi nitikushpa Samaria partipi ashwan atun llaktapi chayarkan. Chaypi chayashpa Jesukristu yachakushkanta kallarikkan yachachikuyta.

⁶ Chay llaktapi kawsak runakuna sukaman kushikushpankuna aypa milagrukunata ruraptin kawashpankuna Felipita allita uyarirkansapa.

⁷ Felipika aypa supayadu runakunatapish alliyachirkansapa. Chay supaykuna

unkuchishkan runakunamanta kaparikushpa llukshirkansapa. Chaymanta aypa mana kuyuy atipak aypa mana puriy atipak runakunata alliyachirkansapa.

⁸ Chashna aypa unku dukunata sanuyachiptinkuna chay llaktapi kawsakkuna sukaman kushikurkansapa.

⁹ Chay llaktapi kawsarkan suk runa Simon. Ñawpa chay Simonka ñakakushpa kawsak. Ñakakushpa aypa runakunata llullachishpa kreyichirkan sumak yachayuk kananta.

¹⁰ Tukuy chay llaktapi kawsakkuna taksha atun paytaka sukaman allita uyarishpa willaksapa: “Tata Dios yanapaptin kay runaka sukaman yachaysapami.”

¹¹ Aypa watakunata chay Simonka ñakakushpa chay runakunata llullachirkansapa. Chayrayku willashkankunata sukaman manchashpankuna kasuksapa.

¹² Chay llaktapi Felipika yachachikurkan Tata Dios kamachikuk kananta Jesukristu salvakuk kananta. Chaypina aypa ullkukuna warmikuna yachachikunanta kreyishpankuna bawtisakurkansapa.

¹³ Chay Simonpish Jesukristuta kreyishpa bawtisakurkan. Chashna bawtisakushpa Felipiwana tantalla purirkan. Sukaman almirarkan Felipi almirana milagrukunata ruraptin.

¹⁴ Chaypina Jerusalempi chay yachachikuk runakunaka yacharkansapa Samariapi aypa runakuna Tata Diospa rimananta

kreyinankunata. Chayta yachashpankuna Pedruwan Juanta kacharkansapa ashwan allita yachachikunankunapa.

¹⁵ Pedruwan Juanka Samariapi chayashpankuna Tata Diosta roygarkansapa chay mushuk kreyikukkunapish Espiritunta chaskinankunapa.

¹⁶ Chay runakuna Jesuspa shutinllapira bawtisakurkansapa. Tata Diospa Espiritunka manara paykunaman shamurkanrachu.

¹⁷ Chaypina Pedruwan Juan chay runakunapa umankunapi makinkunata churaptinkuna Tata Diospa Espiritunta chaskirkansapa.

¹⁸ Chayta kawashpa chay Simonka Pedruta Juanta kullkita pagaranayarkan.

¹⁹ Willarkansapa:

—Ñukatapish yachachiwaychi atipanaynipa runakunapi makinikunata churaptini Tata Diospa Espiritunta chaskinankunapa.

²⁰ Chashna willaptinna Pedruka willarkan:

—Kanka yuyanki ñukata kullkita pagarawaptiki Tata Dios yanapashunaykita. Chashna yuyaykuptiki Tata Dios sukaman kastigashunka.

²¹ Tata Diospa ñawpakninpi mana alli yuyayuk runa kanki. Chashna yuyaykuptiki payka mana yanapashunkichu.

²² Chay mana alli yuyanaykimanta wanashpa Tata Diosta roygay perdonashunaykipa.

²³ Ñukaka kawayki uchaykillapira kaptiki. Kunankaman ñakakushkaykita mana wanankichu.

²⁴ Chashna Pedru willaptin Simonka aynirkan:

—Kankunaka Tata Diosta roygapaychi ama rimashkaykichitashina kastigawanpana.

²⁵ Chay llaktapi Juanwan Pedruka Tata Diospa rimananta allita yachachikurkansapa. Chaymanta Samaria partipi aypa llaktillukunapi Jesus yachachishkankunata yachachikuyllapi rirkansapa Jerusalemni chayanankunakaman.

Felipi Etiopiya llaktamanta kamachikuk runata yachachirkan.

²⁶ Chaymanta Pedruwan Juan kutishkankunawasha Tata Diospa angelnin Felipita willarkan:

—Rillay Jerusalemnanta Gasa rina ñanta. Chay ñanka chunlla chakidu partita rin.

²⁷ Chashna chay angel willaptinna Felipika rirkan. Chay ñanpi suk Etiopiyamanta runawan tinkunakurkan. Chay runaka Etiopiya llaktapi kamachikuk warmipa kullkinta kuydak karkan. Payka Tata Diosta kuyak rishkanwasha Jerusalemnanta llaktanman kutiykarkan.

²⁸ Kaballu aysaptin karrunpi tiyaridu riykarkan. Chashna karrunpi riykashpa ñawpa yachachikuk Isaiyaspa killkadunta leyiykarkan.

²⁹ Chaypina Tata Diospa Espiritunka Felipitaka willarkan:

—Mash chay karruta ladunchay.

³⁰ Chaypina Felipi ladunchashpa uyarirkan chay ñawpa Isaiyaspa killkadunta leyiykaptin. Chaypina chay runataka tapurkan:

—¿Ariya entiendinkichu kay killkadu leyiykanaykita?

³¹ Chashna tapuptinna chay runaka aynirkan:

—Mana ni pi yachachiwaptinka ¿imashnatí atipasha entiendiyta?

Chaypina Felipita roygarkan karrunpi yaykushpa ladunpi tiyarinanpa.

³² Chay runa Tata Diospa rimanan leyishkanka kashna riman:

“Tata Diosmanta shamudu runata suk ovejatashina pusharkansapa wañuchik. Suk oveja mana nima kaparinchu millwanta tipipuptinkuna.

Chashnashina Tata Diosmanta shamudu runata sufrichtinkuna mana nima kapariranchu.

³³ Paytaka asichishpankuna pinkachirkansapa. Mana nima uchayuk kaptinpih kastigarkansapa. Wañuchishkankunarayku payta kreyikkuna mana yupaypa layata aypayankasapa.”

³⁴ Chayta leyishkanwasha chay Etiopiyamanta runaka Felipita tapurkan:

—May willaway. Chay ñawpa yachachikuk runaka ¿kikinpachu killkarkan chikan runapachu?

³⁵ Chaypina Felipika chay runa leyishkan Isaiyaspa killkadunmanta yachachirkan Jesus salvakuk kananta.

³⁶ Chaypina riykashpankuna suk yakuta kawashpa chay runaka Felipita willarkan:

—Mash kaway chay yakuta. ¿Manachu kay yakupika ñukata bawtisawankiman?

³⁷ Chaypina Felipika aynirkan:

—Tukuy shunku Jesukristuta kreyiptikika bawtisashkayki.

Chashna willaptin chay runaka aynirkan:

—Ñukaka kreyini Jesus Tata Diospa wambran kananta.

³⁸ Chashna willaptin Felipika almitirka bawtisayta. Chaypina chay runaka karrunta shayachiptin ishkantinkuna chay yakuman rirkansapa. Chaypi Felipika chay runata bawtisarkan.

³⁹ Chaymanta bawtisashkanwasha yakumanta llukshiptinkuna Tata Diospa Espiritunka Felipitaka suk partiman pusharkan. Chay runa manana Felipita kawashpapish kushikuypuru llaktanman kutirkan.

⁴⁰ Tata Diospa Espiritun Asoto llaktapi Felipita churarkan. Chay Asotomanta rishpa llaktan llaktanpi Jesus yachachikushkanta rirkan yachachikuypi Sesareapi chayanankaman.

9

*Jesukristu Saulota kayarkan payta katinanpa.
(Hch 22.6-16; 26.12-18)*

¹ Chaykamanka Saulo sinchita piñakushpa sukaman jorachirkansapa Jesukristuta kreyik runakunata wañuchinankunapa. Paykunata wañuchinayashpa saserdotekunapa kamachikukninman rirkan.

² Payta mañarkan kartata kunanpa Damasko llaktaman rishpa tantanakunankuna wasikunamanta Jesukristuta katik ullkukunata warmikunata apinanpa. Yuyarkan Jerusalemman pushashpa karselpi wichkachinankunapa.

³ Chay kamachikuk kartata kuptinna Sauloka Damaskoman riykarkan. Chay llaktapi

chayanayaykaptin raslla sielumanta paypi sukaman llipyamurkan.

⁴ Chayta kawashpa Sauloka allpakaman urmarkan. Chaypina uyarirkan willaptin:

—Saulo, Saulo ¿imapatí chikniwashpa sufrichiwaykanki?

⁵ Chashna willaptin Sauloka tapurkan:

—¿Pití kanki, Señor?

Chaypina chay willak runaka aynirkan:

—Ñukaka Jesusmi kani. Kanka ñukata chikniwashpayki sufrichiwaykanki.

⁶ Atarimushpa Damaskoman rillay. Chaypi suk runa yachachishunki imatami ruranki nishpa.

⁷ Saulopa purikmasinkuna paywan parlaykak runata uyarishpapish mana ni pita kawarkansapachu. Chayrayku sukaman manchakurkansapa.

⁸ Saulo allpamanta atarimushpa manana atiparkannachu kawakuyta. Chayrayku chay purikmasinkunaka makinmanta apishpa Damaskoman pusharkansapa.

⁹ Chaypi chayashpa Sauloka kimsa diyata karkan mana kawakushpa mana nimata mikushpa nimata upyashpa.

¹⁰ Chay Damaskopi Ananias kawsarkan. Payka Jesukristuta kreyik runa karkan. Jesuska payta rikchadunpi muskuyninpushina rikurishpa kayarkan:

—¡Ananias!

Chashna kayaptin aynirkan:

—Señor ¿imatatí willawanki?

¹¹ Chashna ayniptin Jesuska willarkan:

—Rillay Kuska shutiyuk kallita. Chaypi suk runa Judas kawsan. Paypa wasinpi tapukuy Tarso llaktamanta Saulota. Chaypimi payka Tata Diosta oraykan.

¹² Muskuynin pishina kanta kawashushka ladunchashpa makikita paypi churaptiki kashkan allita kawakunapa.

¹³ Chashna Jesus willaptin Ananiyaska willarkan:

—Señor, aypa runakunami willawashkasapa Jerusalenpi chay runa tukuy kanta kreyishuk runakunata sufrichiykanankunata.

¹⁴ Kunanka kayman shamushka saserdotekunapa kamachikukninkunapa kartata apamushpa. Payka tukuy kanta kreyishuk runakunata pushanayan karselpi wichkachiwanankunapa.

¹⁵ Chaypina Jesuska willarkan:

—Rillay tukuy willashkaynita rurak. Ñukami chay runataka akllashkani mana judiyu runakunata yachachikunapa ñuka salvakuk kanaynita. Paymi chay runakunapa kamachikukninkunata pish judiyu runakunata pish yachachinkasapa.

¹⁶ Chaymanta paytaka willasha ñukata kreyiwashpa sukaman sufrinanta.

¹⁷ Chashna Jesus willaptin Ananiyaska uyarishpa Saulota rirkan kawak. Chay wasipi chayashpa Saulopa umanpi makinta churashpa willarkan:

—Wawkini Saulo, chay shamushkayki ñanpi rikurishuk Jesusmi kachamuwashka shamunaynipa kawakniki atipanaykipa kashkan

allita kawakuyta. Tata Diospa Espiritunka kanpi yaykunka yanapashunaykipa.

¹⁸ Chashna oras Saulopa ñawinmanta challwa karapan laya urmaptin kawakurkan. Chaypina atariptin Ananias bawtisarkan.

¹⁹ Bawtisakushkanwasha mikushpana sinchiyarkan. Chaypina Jesusta kreyik runakunawan suk diyakunata Damaskopi kiparirkan.

Damaskopi Saulo kallarirkan yachachikuyta.

²⁰ Chaymanta Damaskopi tantanakunankuna wasikunapi Sauloka kallarirkan yachachikuyta Jesukristu Tata Diospa wambran kananta.

²¹ Chashna yachachikuptin tukuy runakuna sukaman almirashpankuna willanakurkansapa:
—¿Manachu kay runaka Jesusta kreyik runakunata Jerusalenpi sukaman sufrichishka?
¿Manachu payka kaymanpish shamushka Jesusta kreyikkunata apinayashpa pushanankunapa saserdotekunapi chatakuk?

²² Chashna rimaptinkunapish Sauloka mana manchakushpa ashwan allita yachachikurkan. Damaskopi kawsak judiyu runakunata allita entiendichirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta. Chashna allita yachachikuptin paykuna sukaman turbakurkansapa.

Damaskomanta Saulo nitikurkan.

²³ Chashna aypa diyakunata Saulo yachachikuptinna judiyukuna yuyaykurkansapa wañuchinankunapa.

²⁴ Chaypina Sauloka yacharkan tukuy diya tukuy tuta chay llaktamanta pirkapa llukshinan punkunkunapi shuyaykanankunata wañuchinankunapa.

²⁵ Chayrayku suk tuta Jesusta kreyikmasinkuna suk atun sestupi churashpa chay llaktapa pirkanmanta urayachirkansapa. Chashnamanta Sauloka chay chiknik runakunamanta kishpirkan.

Jerusalenpi Saulo yachachikurkan.

²⁶ Chaymanta Sauloka Damaskomanta nitikushpa rirkan Jerusalenpi yachachikuk. Chaypina Jesusta kreyikmasinkunawan tantanakunayarkan. Paykuna Saulota mancharkansapa mana kreyishpankuna Jesusta kreyik kananta.

²⁷ Chashna manchaptinkuna Bernabe paytaka pusharkan chay alli yachachikuk runakunapi riksichik. Willarkansapa:

–Kay runapish Jesukristuta kreyikmasinchikunami. Señorninchi Jesukristumi ñanpi paypi rikurishpa parlachirkan. Chaypina Damaskopi payka mana manchakushpa yachachikushka Jesus salvakuk kananta.

²⁸ Chashna Bernabe willaptinkuna almitirkansapa paykunawan tantalla yachachikuypi purinankunapa. Chaypina Sauloka Jerusalenpi sukaman allita mana manchakushpa yachachikurkan Jesus salvakuk kananta.

²⁹ Chashna yachachikuypi purishpa griego rimanayuk judiyukunawan parlaypi

ayninakuypi yachachiksapa. Paykunaka mana kreyishpankuna wañuchinayarkansapa.

³⁰ Chayta yachashpa Jesusta kreyikmasinkuna Sesareaman pusharkansapa. Chaymanta Sesareamanta Tarso llaktanman kacharkansapa.

³¹ Chay tiempu Judea partipi, Galilea partipi, Samaria partipi manana ni pi Jesukristuta kreyikkunata sufrichirkansapanachu. Chayrayku sukaman kushikushpalla Jesukristupa yachachikunankunata ashwan allita yachakurkansapa. Tata Diosta kuyashpa kawsarkansapa. Chaymanta Tata Diospa Espiritun yanapaptinkuna ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

Pedru Eneasta sanuyachirkan.

³² Chaymanta Pedruka llaktan llaktan rirkan Jesukristuta kreyikmasinkunata kawak. Chashna rishpa Lida llaktapi chayarkan.

³³ Chaypi tarirkan suk runa Eneasta. Payka pusak watatana mana kuyuyta atipashpa kamanpi siridu kawsarkan.

³⁴ Pedruka payta willarkan:

—Eneas, Jesukristumi alliyachishunki.

Atarimushpa kamaykita allichay.

Chashna Pedru willashkan oralla Eneaska atarimurkan.

³⁵ Tukuy Lida llaktapi Saron llaktapi kawsak runakuna kawarkansapa Eneas atarimushkanta. Chayrayku Jesukristuta kreyirkansapa.

Pedru Dorkasta kawsachimurkan.

³⁶ Chay tiempu Jope llaktapi suk warmi Tabita kawsarkan. Chay Tabitapa shutin griego rimaypi

Dorkas. Paypish Jesukristuta kreyik karkan. Chay warmika allita rurashpa mana nimayuk runakunata yanapashpa kawsak.

³⁷ Chay warmika unkushpa wañurkan. Chaypina kuerpunta armachishpankuna wasi altuynin kuartupi churarkansapa.

³⁸ Chay Jope llaktaka Lida llaktamanta mana karupichu karkan. Pedru chay Lida llaktapi kawsaykarkan. Chaypina Jesukristuta kreyik runakuna yachashpankuna Pedru chaypi kananta ishkay runakunata kacharkansapa willak:

—Utkashi Jope llaktaman rinki.

³⁹ Chashna willaptinkuna Pedruka paykunawan rirkan. Chaymanta Jopepi chayashpankuna maypicha Dorkaspa kuerpun churadu kuartuman pusharkansapa. Chaypina aypa viyudakuna wakashpankuna Pedruta ladunchashpa Dorkas sirashkan lachapakunata kamisakunata kawachirkansapa.

⁴⁰ Chaypina Pedruka tukuy chay wakakuykakkunata llukshichishpa kunkurikurkan Tata Diosta mañananpa. Chaymanta wañuduta chapashpa willarkan:

—¡Tabita, atarimuy!

Chashna willaptin Dorkaska ñawinkunata kicharishpa Pedrutaka kawarkan. Payta kawashpa tiyarirkan.

⁴¹ Chashna tiyariptin Pedruka makinmanta apishpa atarichirkan. Chaymanta Jesukristuta kreyikkunata tukuy viyudakunata kayashpankuna Dorkasta kawsadutana kawachirkansapa.

⁴² Tukuy chay Jope llaktapi kawsakkuna yacharkansapa Dorkas kawsamushkanta. Chayrayku aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

⁴³ Chaymanta aypa diyakunata chay llaktapi karapakunata allichak runa Simonpa wasinpi Pedruka kiparirkan.

10

Pedru rirkan Korneliota yachachik.

¹ Sesarea llaktapi kawsarkan suk runa Kornelio. Payka Italia llaktamanta aypa soldadukunapa kapitannin karkan.

² Chay Kornelioka tukuy familyanwan Tata Diosta allita kuyashpa kawsaksapa. Payka tukuy diya Tata Diosta kuyashpa orarkan. Aypa kullkiwan judiyu runakunata yanapaksapa.

³ Suk diya chawpi diya washan muskuynin pishina Tata Diospa angelninta kawarkan payman shamuptin. Chay angelka willarkan:

—¡Kornelio!

⁴ Chashna willaptin Kornelio angelta chapashpa sukaman manchakushpa tapurkan:

—Señor ¿imatatí willawanayanki?

Chashna tapuptin angelka aynirkan:

—Tata Diosmi orashkaykikunata uyarishka.

Chaymanta mana nimayukkunata yanapaptiki sukaman kushikun.

⁵ Chayrayku willashunki Jope llaktaman suk runata kachay suk runa Simonta pushamunanpa. Paypa suk shutinka Pedru.

⁶ Payka tokayun Simonpa wasinpimi. Chay tokayunka trabajan karapakunata allichashpa. Wasinka manllayba kochapa mañanpimi. Pedru shamushpana willashunki imatami ruranki nishpa.

⁷ Chay angel rishkanwasha Kornelioka suk sirviknin soldaduta ishkay wiwachunkunata kayarkansapa. Chay soldaduka Tata Diosta kasushpa kawsak.

⁸ Paykunata chay kawashkanta parlachishpa Jopeman kacharkan.

⁹ Kayantin Jope llaktaman chay runakunaka rirkansapa. Chayanayaykaptinkuna chawpi diyata wasi sawanman Tata Dioswan parlak Pedruka rirkan.

¹⁰ Chawpi diyana kaptin sukaman yarkashpa mikunayarkan. Chaypina mikunanta yanunankunakaman muskuyninpishina kawarkan sieluta kicharikuptyn.

¹¹ Kawarkan sielumanta allpaman suk atun katanatashina chuskuntin puntankunamanta watadu urayamuptin.

¹² Chay katana ukunpi rikchak laya animalkuna tiyarkan. Sukkuna chusku chakiyukkuna karkansapa. Sukkuna aysanakushpa purikkuna karkansapa. Sukkuna pawak animalkuna karkansapa.

¹³ Pedru chaykunata kawaykashpa suk vosta uyarirkan willaptin:

—¡Pedru, atarimuy! Chay animalkunata wañuchishpa mikuy.

¹⁴ Chaypina Pedruka willarkan:

—A, Señor, manami chaykunataka mikushachu. Manami niman suk kuti chay laya millaypa animalkunata mikushkanichu.

¹⁵ Chashna Pedru willaptin kashkan sielumanta willamurkan:

—Tata Dios rimaptin chay animalkuna allimi mikunaykipa ama rimaychu mana alli mikuna kananta.

¹⁶ Kimsa kuti Pedruka chayta kawarkan uyarirkan. Chaymanta chay kawashkan katanaka kashkan sieluman kutirkan.

¹⁷ Chaymanta Pedruka sukaman yuyaykushpa yachanayarkan imatami Tata Dios entiendichinayan nishpa. Chashna yuyaykuykaptinllara Kornelio kachashkan runakunaka chay Simonpa wasin punkupi chayamurkansapa. Paykunaka tapukuykarkansapa maypimi Simonpa wasinka nishpa.

¹⁸ Chay wasi punkunpi sinchita rimakushpa tapukurkansapa:

—¿Kay wasipichu Simon Pedruka?

¹⁹ Chaypina Pedru chay kawashkanta yuyaykuykaptinllara Tata Diospa Espiritunka willarkan:

—Mash uyariway. Kimsa runakunami sukaman maskashuykansapa.

²⁰ Atarishpa urayay. Mana manchakushpayki paykunawan tantalla llaktankunaman rillay. Ñukami paykunataka kachamushkani kanta pushashunankunapa.

²¹ Chayta uyarishpa Pedruka wasi sawanmanta urayashpa Kornelio kachashkan runakunataka willarkansapa:

—Ñukami kani maskaykanaykichi runaka. ¿Imapatí munawankichi?

²² Chaypina paykunaka willarkansapa:

—Shamushkanisapa kapitan Kornelio kachamuwaptinkuna. Payka Tata Diosta allita kuyashpa allita rurashpa kawsan. Chayrayku tukuy judiyukuna paytaka munansapa. Tata Diospa angelnin paytaka willashka kayachishunanpa wasinman rishpa yachachikunaykipa.

²³ Chashna willaptinkuna Pedruka chay wasipi yaykuchirkansapa. Chay tuta paywan kiparirkansapa. Chaymanta kayantin Pedru Jopepi kawsak Jesukristuta kreyikmasinkunawan chay runakunawan rirkansapa.

²⁴ Jopemanta llukshishpankuna kayantinra Sesarea llaktapi chayarkansapa. Chaypi Kornelioka ayllunkunata amigunkunata tantanachishpa Pedruta shuyaykarkan.

²⁵ Chay wasipi Pedru chayanayaykaptinna Kornelioka llukshirkan chaskik. Paypa ñawpakninpi kunkurikurkan kuyanampa.

²⁶ Chaypina Pedruka willarkan:

—¡Shayariy! ¡Ama chashna kuyawaychu! Ñukapish kanshina runallami kani.

²⁷ Chaypina Pedruka paywan parlaypi wasinpi yaykushpa aypa tantanakudu runakunata tarirkan.

28 Paykunataka willarkansapa:

—Kankunaka yachankichi ñukaykuna judiyu runakuna kankuna mana judiyu runakunawan tantanakushpaynikuna uchallikunaynikunata. Chashna kaptinpush Tata Diosmi yachachiwashka ama ni maykan runakunata washanchashpa rimanaynipa mana alli kanankunata.

29 Chayrayku kayachiwaptikichi utkakushpa shamushkani. Kunanka yachanayani imapami kayachiwashkankichi nishpa.

30 Chashna tapuptin Kornelioka aynirkan:

—Ñami chusku diyana kashna ora ñukaka kay wasinipi mana nimata mikushpayni Tata Diosta oraykarkani. Chashna oraykashpayni chawpi diya washan suk llipyak llachapayuk angelta kawashkani.

31 Payka willawashka: “Kornelio, Tata Dioska tukuy roygashkaykitami uyarishka. Chaymanta chay mana nimayukkunata yanapaptiki kawashushka.

32 Chayrayku Jope llaktaman suk runata kachay Simonta pushamunanpa. Paypa suk shutinka Pedrumi. Chay manllayba kocha mañanpi tokayun Simonpa wasinpi kawsan. Chay tokayunka trabajan karapakunata allichashpa.”

33 Chay angel chayta willawaptinna utkakushpa runakunata kacharkani maskashunankunapa. Allita rurashkanki shamushpayki. Kunanka tantanakudu kanisapa Tata Diospa ñawpakninpi. Tukuy Tata Dios willashushkanta munanisapa uyariyta.

Pedru chay tantanakudu runakunata yachachirkansapa.

³⁴ Chashna willaptin Pedruka paykunataka willarkansapa:

—Kunanka sukaman allitana yachani Tata Dios deverasta mana ñukaykuna judiyukunallatachu kuyawanankunata. Tukuy runakunata idenllata kuyawanchisapa.

³⁵ Judiyukunata mana judiyukunatapish chaskiwanchisapa payta kuyapinchikuna allita rurashpa kawsapinchikuna.

³⁶ Tata Dios ñukaykuna judiyu runakunata willawarkansapa Jesukristuta kreyik runakunata perdonanankunata paywan tantalla kushikushpa kawsanankunapa. Jesukristuka tukuy runakunapa kamachikukninmi.

³⁷ Kankunaka yachankichi Juan aypa runakunata yachachishkanta bawtisashkankunata. Chaymanta Jesus Galilea partimanta tukuy judiyukunapa llaktankunapi yachachikurkan.

³⁸ Kankunaka yachankichi Tata Dios Espiritunta Nasaretmanta Jesusta kushkanta. Chashna Espiritunta kuptin Jesuska tukuy laya yachak tukuy laya atipak karkan. Tata Dios paywan kaptin rikchak laya allikunata rurashpa purirkan. Supay unkuchishkan runakunatapish alliyachirkansapa.

³⁹ Kankunata willaykaykichi Jerusalenpi Judea partipi Jesus rurashkanta kawashkaynikunata. Chay alli ruranakunata rurapinpish payta chiknik runakuna suk kruspi chakatashpa wañuchirkansapa.

⁴⁰ Chashna wañuchiptinkunapish Tata Dioska kimsa diyamanta kawsachimurkan. Chaymanta ñukaykunapi payta rikurichirkan kawanaynikunapa.

⁴¹ Manami tukuy runakunachu paytaka kawarkansapa. Kawsamushkanwasha ñukaykunalla paywan tantalla mikurkanisapa upyarkanisapa. Tata Dioska ñawpamantapacha akllawarkansapa kawsamushkanta tukuy pita yachachinaynikunapa.

⁴² Chashna Jesus kawsamushkanta kawaptinikuna Tata Dioska kachamuwashkasapa tukuy runakunata yachachinaynikunapa: “Tata Dioska Jesusta churashka tukuy wañudu runakunapa tukuy kawsak runakunapa juesninkuna kananpa.”

⁴³ Tukuy ñawpa yachachikuk runakunapish yachachikurkansapa Jesus shamunanta. Rimarkansapa tukuy runakuna Jesusta kreyiptinkuna Tata Dios uchankunamanta perdonanankunata.

Tata Dios Espiritunta mana judiyu runakunata kurkansapa.

⁴⁴ Chashna Pedru yachachikuykaptinra tukuy chay uyarik runakunaman Tata Diospa Espiritunka shamurkan.

⁴⁵⁻⁴⁶ Chaypina chay runakunaka mana yachashkankuna laya rimanakunata rimashpankuna Tata Diosta alabarkansapa. Chayta uyarishpankuna Pedruwan shamuk judiyu runakuna sukaman almirarkansapa Tata

Dios mana judiyukunata pish Espiritunta kushkanrayku.

⁴⁷ Chaypina Pedruka chay purikmasinkunata willarkansapa:

—Ñukanchikuna kay runakunata mana atipanchisapachu michayta bawtisakunankunapa. Paykunapish ñukanchikunashina Tata Diospa Espiritunta chaskishkasapa.

⁴⁸ Chaypina willarkansapa Jesukristupa shutinpi bawtisakunankunapa. Bawtisakushkankunawasha paykunaka Pedruta sukaman roygarkansapa suk diyakunata paykunawan kiparinanpa.

11

Jerusalenpi Pedru Jesukristuta kreyik runakunata parlachirkansapa.

¹ Chaymanta Judeapi Pedrupa yachachikukmasinkuna tukuy Jesusta kreyik runakunawan yacharkansapa mana judiyukunapish Tata Diospa rimananta kreyishkankunata.

² Chayrayku Jerusalemman Pedru kutiptin judiyumasinkunaka payta piñayarkansapa.

³ Chaypina tapurkansapa:

—¿Imapatí rishkanki chay mana judiyu runakunapa wasinpi yaykuk? ¿Imapatí paykunawan mikushkanki?

⁴ Chashna tapuptinkuna Pedruka kallarinanmantapacha tukuy rurashkanta willarkansapa:

⁵—Ñukaka Jope llaktapi kashkani. Chaypina suk diya Tata Dioswan parlaykaptini muskuyninipishina suk atun katanatashina kawashkani. Chuskuntin puntankunamanta watadu karkan. Sielumanta ñukakaman urayamurkan.

⁶Ukunpi allita kawashpayni chusku chakiyuk animalkunata, puma laya animalkunata, aysanakushpa purik animalkunata, pawak animalkunata kawashkani.

⁷Chaypina uyarishkani suk runatashina willawaptin: “Pedru, jatariy! ¡Kay animalkunata wañuchishpa mikuy!”

⁸Chaypina aynirkani: “Manami mikushachu, Señor. Ñukaka niman suk kuti kay millanapa laya animalkunata mikushkanichu.”

⁹Chaypina sielumanta kashkan willawarkan: “Tata Dios rimaptin tukuy animalkuna alli mikunaykipa ama rimaychu millanapa laya kananta.”

¹⁰Kimsa kuti chay layallata kawashkani. Chaypina chay katanaka tukuy animalnintin sieluman alsanakurkan.

¹¹Chay oralla kimsa runakuna chayarkansapa chay kawsashkayni wasipi. Paykunaka Sesarea llaktamanta shamushkasapa maskawak.

¹²Chaypina Tata Diospa Espiritun willawashka paykunawan rinaynipa ama nimata manchashpa. Kay sokta wawkinchikunawan tantalla rishkanisapa. Tukuy tantalla suk runapa wasinpi yaykurkanisapa.

¹³Chay runaka parlachiwashkasapa imashnami wasinpi Tata Diospa angelninta

kawashka nishpa. Chay angelshi ñawpakninpi shayarishpa willarkan: “Suk runata kachay chay Jope llaktaman rinanpa Simonta pushamuk. Chay Simonpa suk shutinka Pedru.

¹⁴ Paymi willashunka imashnami Jesukristu kanta tukuy aylluykiwan tantallata salvashunkichi nishpa.”

¹⁵ Chashna Kornelio willawaptin kallarirkani paykunata yachachiyta. Chashna oras Tata Diospa Espiritunka paykunamanpish shamurkan iden ñukanchikunaman ñawpa shamushkanshina.

¹⁶ Chayta kawashpayni yuyashkani Señorinchi Jesus rimashkanta: “Allita willaykichi chay Juanka aypa runakunata yakullawan bawtisarkansapa. Chaymanta Tata Dios Espiritunwan bawtisashunkichi.”

¹⁷ Ñukanchikuna Señorinchi Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dioska Espirituntaka kuwashkanchisapa. Chay mana judiyukunata pish Espirituntaka kushkasapa. Chashna Tata Dios Espiritunta paykunata pish kuptin ñukaka mana nimachu kani michanaynipa.

¹⁸ Chashna Pedru willaptin chay Jerusalemipi kawsak wawkinkuna upallayarkansapa. Chaypina Tata Diosta alabashpankuna willarkansapa:

—Tata Dios mana judiyukunata pish yanapashkasapa uchankunamanta wanashpa payta kreyinankunapa mana tukuy niyukta kawsanankunapa.

Antiokiya llaktapi aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

¹⁹ Chay tiempu Estebanta wañuchishkankunawasha judiyu runakuna Jesukristuta kreyikkunata sukaman sufrichirkansapa. Chayrayku Jesukristuta kreyik runakunaka nitikushpankuna Fenisia llaktaman Chipre ishlaman Antiokiya llaktaman rirkansapa kawsak. Chay llaktakunapi kawsashpankuna judiyumasinkunallata yachachirkansapa Jesukristu salvakuk kananta. Chikankunata mana yachachirkansapachu.

²⁰ Paykuna judiyumasinkunallata yachachikuptinkuna sukkuna Chipre llaktamanta Sirene llaktamanta Antiokiyaman rirkansapa. Chaypi mana judiyu runakunatapish yachachirkansapa Señor Jesukristuta kreyiptinkuna Tata Dios perdonanankunata.

²¹ Señorninchi Jesukristu yachachikuyta yanapaptin aypa runakuna mana alli rurashkankunata sakishpa payta kreyirkansapa.

²² Chaypina Jerusalenpi Jesukristuta kreyikkuna chayta yachashpankuna Bernabeta Antiokiyaman kacharkansapa.

²³ Bernabeka chaypi chayashpa kawarkan Tata Dios sukaman paykunata yanapaykanankunata. Chayta kawashpa sukaman kushikurkan. Chaypina willarkansapa tukuy shunku mana shaykushpa Señorninchita katinankunapa.

²⁴ Bernabeka sukaman alli rurak runa karkan. Tata Diospa Espiritun yanapaptin Jesukristuta sukaman allita kreyishpa kawsarkan. Sukaman

allita yachachikuptin ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

²⁵ Chaymanta Tarso llaktaman Bernabeka rirkan Saulota maskak.

²⁶ Payta tarishpa Antiokiyaman pusharkan. Ishkantinkuna suk watata chaypi Jesukristuta kreyik runakunawan kawsarkansapa. Aypa runakunata allita yachachirkansapa. Chay Antiokiya llaktapi kawsakkuna Jesukristuta kreyikkunata kallarirkansapa shutiyachiyta Jesukristuta Katikkuna.

²⁷ Chay tiempu Jerusalemanta Antiokiyaman Tata Diospa rimananta yachachikuk runakuna rirkansapa.

²⁸ Suk yachachikuk karkan Agabo. Tata Diospa Espiritun yachachiptin payka shayarishpa rimarkan tukuy llaktakunapi sinchi yarkay tiyananta. Chaymanta rimashkanshina chay ashwan sinchi kamachikuk Klaudiopa tiempunpi sinchi yarkay tiyarkan.

²⁹ Chay yarkay tiyananta yachashpankuna Antiokiyapi Jesukristuta kreyikkuna yuyarkansapa Judeapi kawsak kreyikukmasinkunata kullkita kachanankunapa. Atipashkankunawan yanaparkansapa.

³⁰ Chay tantachishkankuna kullkita Bernabewan Saulota kurkansapa Judea partipi ansianukunaman apanankunapa.

12

Chiknik runakuna Santiagota wañuchishpankuna Pedruta karselpi churarkansapa.

¹ Chay tiempu chay kamachikuk Herodes Jesukristuta kreyikkunata kallarirkan sufrichiysapata.

² Chay Herodeska Juanpa wawkin Santiagota ishkey filuyuk machetiwan wañuchichirkan.

³ Santiago wañushkanta yachashpankuna judiyu runakuna sukaman kushikurkansapa. Chayta kawashpa Herodeska soldadukunata kacharkansapa Pedrutapish apinankunapa. Paskua fiesta ukun Pedrutaka apichichirkan. Chay fiestapi judiyu runakuna mana levadurayuk panta mikuksapa.

⁴ Chaypina karselpi Herodeska wichkachichishpa chunka sokta soldadukunata willarkansapa chuskumanta chuskumanta diyapi tutapi kuydanankunapa. Herodeska yuyarkan chay fiesta washan tukuy runakunapa ñawpakninkunapi Pedruta wañuchichiyta.

⁵ Chashna Pedru wichkaduta kuydaykaptinkuna Jesukristuta kreyikkunaka Tata Diosta sukaman roygarkansapa ama wañuchinankunapa.

Karselmanta Tata Dios Pedruta llukshichirkan.

⁶ Suk tutallana illarkan Herodes Pedruta chay runakunapa ñawpakninkunapi wañuchik pushananpa. Chay tuta Pedruka karselpi puñuykarkan ishkey soldadukunapa chawpinpi. Chay soldadukunapi ishkey kadenawan makinmanta watadu karkan. Chaymanta ishkey soldadukunaka karselpa punkunta kuydaykarkansapa.

⁷ Chashna Pedru puñuykaptin Tata Diospa angelnin chay karsel ukupi rikurirkan. Chaypina diyashina tukurkan. Chay angelka Pedrutaka kostillanpi takashpa rikchachishpa willarkan:

—¡Utkana atarimuy!

Chashna orana kadenakuna Pedrupa makinkunamanta paskakurkan.

⁸ Chaypina angelka willarkan:

—Llachapakuy. Ushutaykitapish churakuy.

Pedru llachapakuptinna angelka willarkan:

—Kapaykita churakushpa katiway.

⁹ Chaypina Pedruka angelpa washanta katishpa mana yacharkanchu deverastachu manachu chay karselmanta llukshiykan nishpa. Yuyarkan muskuyninpushina kawakuykananta.

¹⁰ Chaypina Pedruka chay angelta katishpa soldadukunapa chawpinta pasarkan. Chaymanta ishkaynnin punkuta kuydak soldadukunatapish pasarkansapa. Chaymanta chay karselpa fierrumanta ruradu punkunpi chayarkansapa. Chay punkuka kikinllamanta kicharinakurkan. Chashna kicharinakuptin llukshirkansapa. Chaypina suk kallita purishkankunawasha angelka Pedrutaka sapallanta sakirkan.

¹¹ Chaypira Pedruka allita entiendishpa mana puñushpa muskukuykananta rimarkan:

—Kunanka allita yachani Tata Dios angelninta kachamushka kishpichichiwana. Payka shamushka Herodesmanta tukuy chay chikniwak judiyu runakunamanta kishpichichiwak.

¹² Chayta entiendishpa Juan Markospa maman Mariyapa wasinman rirkan. Chay wasipi aypa

runakuna tantanakushkasapa Tata Diosta
sukaman royganankunapa ama Pedruta
wañuchinankunapa.

¹³ Pedru chay wasipi chayashpa punkumanta
kayakurkan. Suk shipash Roda rirkan kawak
pimi punkumanta kayakuykan nishpa.

¹⁴ Chaypina rimananllamanta Pedruta
riksishpa sukaman kushikuyninwan mana nima
punkuta kicharishpa ukuman kallparkan.
Rirkan avisakuk Pedru punkupi kananta.

¹⁵ Chay wasi ukupi kak runakuna mana
kreyishpankuna willarkansapa:

—¡Dementami kanki!

Chaypina payka willarkansapa deveras chaypi
Pedru kananta. Chay runakunaka mana nima
kreyishpa willarkansapa:

—Manami paychu. Paypa almanmi.

¹⁶ Chaykamanka Pedruka punkumanta
sukaman kayakuykarkan. Sukaman kayakuptin
paykunaka punkuta kicharishpa Pedruta
kawashpa sukaman almirarkansapa.

¹⁷ Pedru makinwan señaستا rurashpa
upallayachirkansapa. Chaypina
parlachirkansapa imashnami Tata Dios
karselmanta surkushka nishpa. Chaymanta
willarkansapa:

—Tukuy willashkaynita Santiagota Jesukristuta
kreyikmasin chikunatapish parlachiychi.

Chashna willashpankuna chikan wasiman
rirkan.

¹⁸ Chaymanta pakariptin chay Pedruta kuydak
soldadukuna manchakuywan
turbachinakurkansapa. Mana

yacharkansapachu imashnami Pedru llukshishka nishpa.

¹⁹ Chaypina Herodeska willarkansapa maskanankunapa. Manana tariyta atipaptinkuna Herodeska wañuchichirkansapa chay kuydakuk soldadukunata Pedruta mana allita kuydashkankunarayku. Chayta rurashkanwasha Judea partimanta llukshishpa rirkan Sesarea llaktapi kawsak.

Herodes wañurkan.

²⁰ Chay tiempu chay kamachikuk Herodes Tiro llaktapi Sidon llaktapi kawsak runakunawan piñakurkan. Chay ish kay llaktakunapi kawsak runakuna Herodespa llaktanpi mikunankunata rantiksapa. Paykunawan piñakushpa Herodeska manana munarkannachu ni pi paykunata mikunakunata rantichinankunapa. Chayrayku paykunaka munarkansapa Herodesta perdonta mañayta. Chay ish kay llaktakunapi kawsakkuna Herodespa yanapaknin Blastota roygarkansapa Herodeswan perdonachinankunapa. Chashna roygaptinkuna Blastoka almitirkansapa Herodeswan perdonachiysapata.

²¹ Chaypina Herodeska almitirkan churashkan diyapi chay runakuna rinankunapa paywan parlak. Chay churashkan diyaka Herodeska sukaman allimata mudakushpa chay allima tiyarinanpi tiyarirkan. Chaypina chay runakunata sukaman allimata rimakushpa uyarichirkansapa.

²² Chay runakunaka Herodesta kushichinayashpankuna sukaman sinchita rimashpa willarkansapa:

—Kay parlachiwakninchikuna runaka manami runamasinchikunachu. Payka suk diosmi.

²³ Chashna chay runakuna willaptinkuna Herodeska sukaman kushikurkan. Mana nima Tata Diospa yuyashpa munarkan chay runakuna iden diostashina payta kuyanankunapa. Chayrayku chay oraslla Tata Diospa angelnin Herodestaka unkuchirkan. Kurukuna mikuptin payka wañurkan.

²⁴ Chay tiempu Jesukristuta kreyik runakuna Tata Diospa rimananta tukuy maypi yachachikurkansapa. Chayrayku ashwan aypa runakuna Jesusta kreyirkansapa.

²⁵ Chaymanta Bernabeka Saulowan Jerusalenpi ansianukunata chay apanankuna kullkita kushkankunawasha Juan Markosta pushashpa Antiokiyaman kutirkansapa.

13

Bernabe Pabluwan llaktan llaktan yachachikuypi purirkansapa.

¹ Antiokiyapi Jesukristuta kreyikkunapi tiyarkan Tata Diospa rimananta yachachikukkuna. Paykunaka karkansapa Bernabewan Simon. Chay Simonpa suk shutin karkan Yana. Chaymanta suk yachachikuk karkan Sirene llaktamanta Lusio. Suk karkan Manaen. Payka Galileapa kamachikuknin Herodeswan tantalla wiwadu karkan. Chaymanta suk yachachikukka karkan Saulo.

² Suk diyana paykunaka mana nimata mikushpa Señorinchi Jesukristuta kuyaykarkansapa. Chaypina Tata Diospa Espiritun willarkansapa:

—Ñukaka Bernabeta Saulota akllashkani chikan llaktakunaman rinankunapa yachachikuk. Chayrayku paykunata kachaychi munanaynita ruranankunapa.

³ Chaypina paykunaka mana mikushpa sukaman orashpankuna Saulopa Bernabepa umankunapi makinkunata churarkansapa Tata Dios yanapanankunapa. Chaymanta kacharkansapa.

Bernabewan Saulo Chipre ishlapi yachachikurkansapa.

⁴ Chaymanta Tata Diospa Espiritun kachaptin Bernabewan Sauloka rirkansapa Seleusia llaktaman. Chay llaktamanta suk barkupi urayarkansapa Chipre ishlaman.

⁵ Juan Markosta pusharkansapa puriyninkunapi yanapanankunapa. Chaymanta Chiprepi chayashpankuna chay kocha mañanpi Salamina llaktapi yaykurkansapa. Chaypina judiyukunapa tantanakunankuna wasipi kallarirkansapa Tata Diospa rimananta yachachikuyta.

⁶ Chaymanta llaktan llaktan yachachikuypi tukuy chay ishlata purishpankuna chayarkansapa Pafos llaktapi. Chaypi suk judiyu ñakakuk runa Bar Jesusta tarirkansapa. Griego rimaypi chay shutika Elimas. Payka sukaman

llullakushpa rimak Tata Dios willashkanta yachachikuykananta.

⁷ Chay llulla likidu runaka chay ishlapi kamachikuk runa Sergio Paulopa yanapaknin karkan. Sergio Pauloka sukaman yachaysapa runa karkan. Chayrayku Tata Diospa rimananta uyarinayashpa Bernabeta Saulota kayachirkansapa. Saulopa chikan shutin Pablu karkan.

⁸ Chashna chay kamachikuk runa Bernabeta Saulota kayachiptinkuna chay ñakakuk Elimaska micharkansapa ama yachachikunankunapa. Payka manami munarkanchu chay kamachikuk runaka Jesukristuta kreyinanpa.

⁹ Chaypina Tata Diospa Espiritun yanapaptin Pabluka chay ñakakuk runataka allita chapashpa willarkan:

¹⁰ – Sukaman llulla likidu uchallikuk runami kanki. Supaypa munananllata rurashpa kawsanki. Mana munankichu ni pi allita rurashpa kawsananta. ¿Imapatí Tata Diosta katikkunata pantachichinki?

¹¹ Kunanka Tata Dios kastigashunki. Kunanmantapacha suk tiempukaman mana kawakuy atipak kiparinki. Nima intita atipankichu kawayta.

Chashna Pablu willaptin chay ratu Elimaska mana kawakuy atipak kiparirkan. Chaypina maskarkan suk runata makinmanta apishpa purichinanpa.

¹² Chay kamachikuk runaka chayta kawashpa Jesukristuta kreyirkan. Sukaman almirarkan

Pablu Jesukristu yachachikushkanta
yachachikuptin.

Bernabewan Pablu Pisidia partiman rirkansapa.

¹³ Chaymanta Pafos llaktamanta llukshishpa Pabluka chay purikmasinkunawan barkupi rirkansapa Perge llaktaman. Chay Perge Panfilia partipi karkan. Chaypina Juan Markoska mana paykunawan rinayashpa Jerusalemman kutirkan.

¹⁴ Bernabewan Pabluka Pergemanta llukshishpa Pisidia partipi tiyak Antiokiya llaktaman rirkansapa. Chaypina samana diya judiyukunapa tantanakunankuna wasipi yaykushpa tiyarirkansapa.

¹⁵ Chay wasipi kamachikuk runakuna Moisespa killkadunta ñawpa yachachikukkunapa killkadunta leyirkansapa. Chayta leyishkankunawasha Bernabewan Pabluta willarkansapa:

–Wawkinikuna, kay runakunata yachachinayashpaykichika imatapish kaptin willaychi.

¹⁶ Chashna willaptinkuna Pabluka atarishpa makinwan señata rurashpa upallayanankunapa willarkansapa:

–Judiyumasinikuna, chaymanta tukuy mana judiyu Tata Diosta kuyakkuna, allita uyariwaychi yachachiptinikuna.

¹⁷ Tata Diosninchika ñawpa awilunchikunata akllarkansapa. Egipto llaktapi mana llaktayukshina kawsaykaptinkunallara Tata Dios yanaparkansapa aypata miranankunapa. Chaymanta Tata Dios sukaman sinchita

yanaparkansapa Egiptomanta llukshinankunapa.

¹⁸ Egiptomanta llukshishpankuna chusku chunka watata chunlla chakidu pampapi purishpa kawsarkansapa. Mana allita rurashpa kawsaptinkunapish Tata Dioska kuydarkansapalla.

¹⁹ Chaymanta Kanaanpi chayaptinkuna Tata Dioska yanaparkansapa kanchis llaktakunata kulluchinankunapa. Chaymanta chay terrenunkunata chay ñawpa awilunchikunata kurkansapa.

²⁰ Chaymanta chusku pachak pichka chunka watakunata Samuelpa tiempunkaman Tata Diospa churashkan jueskunapa mandunpi kawsarkansapa.

²¹ Chaymanta ñawpa awilunchikuna Tata Diosta roygarkansapa suk runata churananpa sinchi kamachikukninkuna kananpa. Tata Dioska almitishpa Saula churarkan chusku chunka watata sinchi kamachikukninkuna kananpa. Saulpa tatan karkan Sis Benjaminpa ayllunmanta.

²² Chaymanta Tata Dioska Saula wishchurkan amana kamachikuk kananpa. Davidtana churarkan kamachikuk kananpa. Tata Dioska Davidpa rimarkan: “Isayipa wambran David kuyanakupmasini. Paymi tukuy munanaynita ruranka.”

²³ Chaymanta Jesuska chay kikin Davidpa mirakninmanta karkan. Unay tiempumantapacha Tata Dioska rimarkan suk salvakuk runata kachamunanta. Pay

rimashkanshina Jesusta kachamurkan judiyu runakunata salvawananchikunapa.

²⁴ Manarapish Jesus yachachikuyta kallariptin Juan judiyumasinkunata yachachirkansapa uchankunamanta wanashpa bawtisakunankunapa.

²⁵ Wañunan diyakaman Juanka tukuy runakunata willarkansapa: “Ñukaka manami chay shuyanaykichi runachu kani. Payka ñukamanta washatami shamunka. Ñukamanta ashwan tukuy laya yachak kaptin ñukaka manami animukunichu ushutan waskanta paskayta.”

²⁶ Pablu yachachikuyllapi katirkan:

—Wawkinikuna, Abrahammanta mirakmasinikuna, chikan llaktamanta Tata Diosta kuyak runakuna, allita uyariwaychi. Tukuy kankunata yachachiykichi Tata Diospa wambran Jesukristu salvakuk kananta.

²⁷ Jerusalenpi kawsak runakunawan tukuy paykunapa kamachikukninkuna Jesusta kawashpankunapish mana yacharkansapachu pimi nishpa. Tukuy samana diyakuna tantanakunankuna wasikunapi ñawpa yachachikukkunapa killkadunkunata leyishpankunapish mana entiendirkansapachu. Chayrayku chay killkadunpi rimananshina Jesusta wañuchichirkansapa.

²⁸ Jesuspa mana nima uchanta tarishpapish Pilatota willarkansapa wañuchichinanpa.

²⁹ Chaymanta Tata Diospa killkadunpi rimashkantashina rurashkankunawasha suk runakuna Jesuspa kuerpunta krusmanta urayachimushpa pamparkansapa.

³⁰ Chaymanta Tata Dios Jesustaka kawsachimurkan.

³¹ Chaypina aypa diyakunata Jesuska purikmasinkunapi rikurirkan. Jesus manara wañuptin paykunaka Galileamanta Jerusalenman katirkansapa. Kunanka paykunami Jesus kawsakta kawashkankunata yachachikuykansapa.

³² Ñukaykunapish kay allima rimanata willaykaykisapa. Tata Dios ñawpa awilunchikunata willashkankunata ñami rurashkana.

³³ Tata Dios Jesusta kawsachimushpa chay awilunchikunata willashkanta ñami rurashkana. Kunanka ñukanchikuna chay ñawpa awilunchikunapa mirakninkuna kashpanchikuna chay Tata Dios rurashkantaka kawashkanchisapana. Chay ishkaynin salmopi Tata Dios Jesusta willarkan: “Kanka wambraynimi kanki. Kantami akllashkayki kamachikuk kanaykipa.”

³⁴ Ñawpa tiempu Tata Dioska rimarkan Jesusta kawsachimunanta ama kuerpun usunanpa. Killkadunpi rimarkan: “Ñuka mana llullachishpa Davidta alli willashkaynita rurasha.”

³⁵ Chaymanta chikan salmopipish Davidka killkarkan: “A, Tata Dios, mana munankichu akllashkayki sirvishukpa kuerpun usunanpa.”

³⁶ Wawkinikuna, yachankichi Davidka mana kikinpachu chayta rimarkan. Tata Dios willaptin Davidka tukuy chay tiempun kawsak runakunata yanaparkansapa. Chaymanta wañuptin maypicha tatanta awilunkunata

pampashkankunapi pamparkansapa. Chashna pampaptinkuna paypa kuerpunka usurkan.

³⁷ Chaymanta Tata Dios Jesusta kawsachimuptin kuerpun mana usushkachu.

³⁸ Wawkinikuna, kunan yachanaykichi tiyan Jesus wañushkanmanta kawsamushkanrayku Tata Dios uchaykichimanta perdonashunkichi. Chayllatami ñukaykunaka yachachiykaykichi.

³⁹ Moisespa kamachikushkankunata kasushpaykichipish mana atipankichichu uchaykichimanta salvanakuyta. Jesusllata kreyiptikichi Tata Dioska perdonashunkichi.

⁴⁰ Chayrayku yachachishkaynikunata allita kasuychi ama Tata Dios kastigashunaykichipa chay ñawpa yachachikuk killkadunpi rimashkankunashina. Kashna Tata Dios rimashkanta killkarkansapa:

⁴¹ “Allita uyariwaychi, kankuna mana munawashpa asichiwak runakuna.

Manchakushpa nitikuychi.

Kawsaykanaykichi tiempu sukaman almirana layata kastigashkaykichi.

Suk runa chay kastiganaynita willashuptikichipish mana kreyinkichichu.”

⁴² Chashna Pablu yachachikushkanwasha chay judiyukunapa tantanakunankuna wasimanta chay purikmasinkunawan llukshirkansapa. Chashna llukshiptinkuna chay mana judiyu runakunaka roygarkansapa suk semanakaman samana diyapi paykunallata yachachinankunapa.

⁴³ Chay roygak mana judiyukuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa iden judiyushina kawsaksapa. Chaypina chay tantanakunankuna wasimanta llukshishpankuna paykunaka aypa judiyukunawan Pabluta Bernabeta katirkansapa. Chaypina Pablu Bernabewan paykunataka yachachirkansapa Tata Diosta kuyashpa mana shaykushpa katinankunapa.

⁴⁴ Suk semana washan samana diya yaka tukuy chay llaktapi kawsakkuna tantanakurkansapa Tata Diospa rimananta uyarinankunapa.

⁴⁵ Chay aypa mana judiyu runakuna tantanakuptinkuna chay judiyukunaka sukaman piñakurkansapa. Pabluta washanchashpa rimarkansapa yachachikunan mana alli kananta.

⁴⁶ Chaypina Pabluka Bernabewan mana nima manchakushpankuna aynirkansapa:

—Tata Dios kachamuwashkasapa mana chikan runakunata yachachishpaynikunara judiyu runakunallata paypa rimananta yachachinaynipasapa. Chaymanta kankuna yachachinaynikunata mana munashpaykichi kikikichilla mana munankichichu Tata Dioswan mana tukuy niyukta kawsayta. Chayrayku kunanka rinisapa mana judiyu runakunata yachachik.

⁴⁷ Tata Dioska chaytapish willawashkasapa: “Ñukaka kanta lustashina churashkayki tukuy karu llaktakunapi yachachikunaykipa. Chashna yachachikuptiki tukuy kay allpapi kawsakkuna yachankasapa ñuka salvakuk kanaynita.”

⁴⁸ Chayta uyarishpankuna chay mana judiyu runakunaka sukaman kushikushpankuna rimarkansapa:

—Pabluwan Bernabe yachachwaykananchikunaka sukaman allimami.

Chaypina Jesukristuta chaskinayak runakuna payta kreyirkansapa mana tukuyniyukta paywan kawsanankunapa.

⁴⁹ Chashna modomanta tukuy chay partipi Pabluwan Bernabeka yachachikurkansapa Jesukristu salvakuk kananta.

⁵⁰ Chayrayku suk judiyukuna paykunata sukaman piñayarkansapa. Tata Diosta kuyak warmikunata chay llaktapa kamachikukninkunata willarkansapa Pabluta Bernabeta sufrichishpa chay llaktamanta karkunankunapa.

⁵¹ Chashna karkuptinkuna paykunaka chakinkunamanta susyakunata urmachishpankuna chay llaktamanta llukshirkansapa. Chayta rurashpa chay runakunata yachachiykarkansapa uchasapakuna kanankunata. Chay llaktamanta llukshishpankuna rirkansapa Ikonio llaktaman.

⁵² Chaykamanka chay kreyikuk runakunaka kushikuyppuru karkansapa Tata Diospa Espiritun yanapaptinkuna.

14

Pabluwan Bernabe Ikonio llaktapi unayta kiparirkansapa.

¹ Chaymanta Pabluwan Bernabeka Ikonio llaktapi chayashpankuna judiyukunapa tantanakunankuna wasipi yaykurkansapa. Chaypi Tata Diospa rimananta allimata yachachikuptinkuna aypa judiyukuna aypa mana judiyukunapish kreyikurkansapa.

² Chaymanta suk judiyukuna mana kreyikushpankuna chay mana judiyukunata llullachishpa willarkansapa Pabluwan Bernabe mana allita yachachikunankunata.

³ Chayrayku Bernabewan Pabluka unay tiemputa chay llaktapi kiparirkansapa ama ashwanta llullachinankunapa. Jesukristupi sinchikushpankuna yachachikurkansapa Tata Dios kuyanankunata. Chashna mana manchakushpa yachachikuptinkuna Tata Dioska yanaparkansapa almirana milagrukunata ruranankunapa.

⁴ Ikonioipi kawsak runakunamanta sukkuna rimarkansapa Bernabewan Pablupa yachachikunan alli kananta. Sukkuna chay judiyukunata katirkansapa.

⁵ Chaypina chay mana kreyikuk judiyukunapish chay mana judiyukunawan awtoridarkunaman rirkansapa paktanakunankunapa. Rimarkansapa Bernabewan Pabluta makashpa ruminchanankunapa.

⁶ Chayta yachashpa Bernabewan Pabluka nitikurkansapa Likonia partipi Listra llaktaman Derbe llaktaman.

⁷ Tukuy chay llaktakunapi allita yachachikurkansapa Jesukristu salvakuk

kananta.

*Listra llaktapi Pabluta ruminchashpa
wañuchinayarkansapa.*

⁸ Listra llaktapi Bernabewan Pablu chayashpankuna suk runata tarirkansapa. Payka nasishkanmantapacha wakllidu chakiyuk kashpa mana puriyta atipakchu.

⁹ Chay runa tiyaridu uyarirkan Pablu yachachikuptin. Chaypina Pabluka chay runata chapashpa yacharkan Jesukristuta tukuy shunku kreyinanta. Chayrayku yacharkan Tata Dios alliyachinanta.

¹⁰ Chashna yachashpa Pabluka chay runataka sinchita willarkan:

—¡Atarishpa kuskata shayariy!

Chashna Pablu willaptin chay runaka tiyaridunmanta brinkashpa shayarirkan. Chaypina kallarirkan kuskata puriyta.

¹¹ Chay runata alliyachishkanta kawashpankuna chay runakuna kikin Likonia rimanankunapi sinchita willarkansapa:

—¡Sielumanta dioskuna urayamushkasapa runashina tukushpankuna!

¹² Chaypina Bernabetaka diosninkuna Seyuspa shutinpi shutiyachirkansapa. Chaymanta Pablutaka diosninkuna Hermespa shutinpi shutiyachirkansapa ashwan alli yachachikuk kashkanrayku.

¹³ Chay llaktapa yaykunanpi chay diosninkuna Seyus kuyanankuna wasi tiyarkan. Chaypina Seyuspa saserdoten torokunata pusharkan. Sartadu sisakunata apamurkan. Chay

runakunawan chay torokunata munarkansapa wañuchiyta Pabluwan Bernabeta diostashina kuyanankunapa.

¹⁴ Chashna kuyanayaptinkuna Bernabewan Pabluka sukaman turbakushpankuna llachapankunata llikirkansapa ama diostashina kuyanankunapa. Chaypina chay runakunapa chawpinkunapi yaykushpa sinchita willarkansapa:

¹⁵ —Kankuna ¿imapatí diostashina kuyawanayankichi? Ñukaykunapish kankunashina runakunallami kanisapa. Shamushkanisapa yachachiknikichi chay mana kawsak diosnikichita sakishpa kawsak Tata Diosta kreyinaykichipa. Payllami tukuy allpata sieluta manllayba kochata tukuy laya chaykunapi tiyakta rurashka.

¹⁶ Unay tiemputa Tata Dioska almitirkansapa tukuy runakuna kikinkunapa munananllata rurashpa kawsanankunapa.

¹⁷ Chashna almitishpapish paylla tamyachishpa tukuy laya tarpudukunata pukuchin kushikushpa mikunaykichipa. Tata Dios rikchak laya allikunata kushushpaykichi entiendichishunkichi pay alli yachak kananta.

¹⁸ Chashna Pablu willaptinkunapish chay runakunaka munarkansapalla torokunata wañuchishpa paykunata kuyaysapata.

¹⁹ Chashna ora Antiokiyamanta Ikoniomanta Pabluta chiknik judiyukuna chayarkansapa. Paykunaka chay runakunapa yuyayninkunata waklichirkansapa kuyanayashkankunamanta

chikninankunapa. Chashna chiknishpa Pabluta rumincharkansapa. Chaypina wañudu nishpana chay llakta washanman aysarkansapa.

²⁰ Chaymanta Jesukristuta kreyikmasinkuna Pablupa ladunpi tantanakurkansapa. Chaypina payka atarishpa kashkan chay llaktapi yaykurkan. Kayantinna Bernabewan tantalla Derbe llaktaman rirkansapa.

²¹ Chaymanta Derbepi allita yachachikuptinkuna aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa. Chay llaktapi yachachikushkanwasha kashkan Listraman Ikonioman Antiokiyaman kutirkansapa kreyikukmasinkunata chapak.

²² Tukuy paykunata kashkan allita animuchirkansapa. Yachachirkansapa mana shaykushpa Jesukristullata kreyinankunapa. Willarkansapa:

—Rikchak layata sufrishpanchikuna Tata Diospa mandunpi yaykunchisapa.

²³ Chaymanta tukuy chay llaktakunapi Bernabewan Pabluka chay kreyikkunamanta akllarkansapa alli rurak runakunata yachachikuk ansianunkuna kanankunapa. Suk diyakuna mana nimata mikushpa Tata Diosta orashpa chay kreyikuk ansianukunata Jesukristupa makinpi churarkansapa.

Pabluwan Bernabe Siria partipi Antiokiya llaktaman kutirkansapa.

²⁴ Chaymanta Pisidia partita pasashpa Panfilia partipi chayarkansapa.

²⁵ Perge llaktapi Tata Diospa rimananta allita yachachikurkansapa. Chaymanta Atalia llaktaman rirkansapa.

²⁶ Chay llaktakunapi yachachikushkankunawasha suk barkupi Antiokiyaman kutirkansapa. Chay llaktamanta ñawpa tiempu Jesukristuta kreyik runakuna paykunata kacharkansapa Tata Dios yanapaptinkuna allita yachachikunankunapa.

²⁷ Chay llaktapi chayashpankuna Bernabewan Pabluka Jesukristuta kreyikkunata tantanachirkansapa. Chaypina parlachirkansapa Tata Dios tukuy layapi yanapashkankunata. Parlachirkansapa Tata Dios yanapaptinkuna mana judiyukunatapish yachachishkankunata. Willarkansapa paykunapish Jesukristuta kreyishkankunata.

²⁸ Chaymanta unay tiempta Pabluwan Bernabeka chaypi Jesukristuta kreyikmasinkunawan kparirkansapa.

15

Jerusalen llaktapi aypa yachachikukkuna tantanakurkansapa.

¹ Chay tiempu Judea partimanta suk runakuna Antiokiya llaktaman rishpankuna Jesukristuta kreyikmasinkunata yachachirkansapa:

—Kankuna mana señaladu runakuna kashpaykichi Moisespa yachachikunanta kasushpa señalachinakunaykichi tiyan. Chaypira Tata Dios uchaykichimanta perdonashunkichi.

² Chayta yachachikuptinkuna Pabluwan Bernabeka paykunawan sinchita

ayninakurkansapa mana munashpa chay layata yachachikunankunapa. Chashna ayninakuptinkuna Jesukristuta kreyikkunaka Pabluta Bernabeta suk wawkinkunata kacharkansapa Jerusalemman. Paykunaka rirkansapa Jesukristu akllashkan yachachikuk runakunata ansianukunata kawak. Rirkansapa tapuk allichu manachu mana judiyu runakuna señalachinakunankunapa.

³ Chashna chay Jesukristuta kreyik runakuna kachaptinkuna Pabluwan Bernabeka Jerusalemman rirkansapa Fenisia partita Samaria partita pasashpankuna. Chay partikunapi kreyikmasinkunata parlachirkansapa aypa mana judiyu runakuna ñawpa amañanakunata sakishpankuna Jesukristuta kreyinankunata. Chashna parlachiptinkuna chay runakuna sukaman kushikurkansapa.

⁴ Chaymanta Jerusalemni chayaptinkuna Jesukristuta kreyikmasinkuna, chay yachachikukkuna, chay ansianukuna kushikushpa chaskirkansapa. Chashna chaskiptinkuna Pabluwan Bernabeka parlachirkansapa Tata Dios sukaman yanapashkankunata.

⁵ Chaypina Jesukristuta kreyik fariseokuna shayarishpa willarkansapa:

–Tukuy mana judiyu Jesukristuta kreyikmasinchikuna señalachinakunankuna tiyan. Chaymanta Moisespa kamachikunankunata kasunankuna tiyan.

⁶ Chaypina Jesukristu akllashkan yachachikuk runakuna tukuy ansianukunawan tantanakurkansapa chay fariseokuna rimashkanta parlanankunapa allichu manachu nishpa.

⁷ Sukaman parlanakushkankunawasha Pedruka shayarishpa willarkansapa:

—Wawkinikuna, kankunaka allita yachankichi ñawpa kankunamanta Tata Dios ñukata akllawashkanta mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa. Jesukristu salvakuk kananta yachachikuptini paykunapish kreyikurkansapa.

⁸ Chashna yachachiptini Tata Dios Espiritunta ñukanchikunatashina paykunatapish kushkasapa. Chayta rurashpa tukuy yuyayninchikunata yachak Tata Dios kawachiwashkanchisapa chay mana judiyu runakunatapish chaskinankunata.

⁹ Tata Dios ñukanchikunatashinalla paykunatapish munansapa. Paykuna Jesukristuta kreyishkankunarayku Tata Dioska perdonashkasapa.

¹⁰ Chashna Tata Dios paykunata perdonaptinkuna ¿imapati willaykankichi Moisespa kamachikunankunata kasunankunapa? Chashna willashpaykichi Tata Diostami piñachiykankichi. Nima ñukanchikuna nima awilunchikuna atipashkanchisapachu chay kamachikunankunata kasuyta.

¹¹ Mana kasuyta atipaptinchikunapish allita yachanchisapa Señor Jesus kuyawashpanchikuna uchanchikunamanta

perdonawananchikunata. Mana judiyu runakunata pish chashnalla perdonansapa.

¹² Chashna Pedru willaptinkuna tukuy chay tantanakudu runakunaka upallalla kiparirkansapa. Chaypina Pabluwan Bernabeka parlachirkansapa Tata Dios yanapaptinkuna mana judiyukunawan kashpankuna aypa almirana milagrukunata rurashkankunata.

¹³ Chashna Pabluwan Bernabe willaptinkuna Santiago willarkansapa:

—Wawkinikuna, allita uyariwaychi.

¹⁴ Wawkinchi Simonka willawashkanchisapana imashnami Tata Dios kallarirkan mana judiyu runakunata yachachiyta. Tata Dioska paykunamantapish sukkunata akllaykan wambrankuna kanankunapa.

¹⁵ Ñawpa tiempu alli yachachikuk runakuna tukuy chaykunata killkarkansapa. Tata Dioska chay killkadunpi rimarkan:

¹⁶ “Davidpa mirakninkuna manana kamachikunsapanachu.

Paypa mandunka iden urmadu wasishinami.

Unay tiempu washan ñuka Tata Dios chay urmadu wasita kashkan atarichisha.

Atarichishpa Davidpa mirakninmanta suk runata churasha kamachikunapa.

¹⁷ Chashna alli sinchi kamachikuk runata churaptini karu llaktankunapi mana judiyu runakunapish maskawashpa ñukata kreyiwankasapa wambraynikuna kanankunapa.

18 Ñukaka tukuy ñawpamantapacha rimashkaynita rurasha.”

19 Chashna Tata Dios rimananpi yachachiwaptinchikuna ñukaka willaykichi: Ama chay mana judiyu runakunata willaypachichu Moisespa kamachikunankunata kasunankunapa. Paykunata willaypachi chay ñawpa amañanankunata sakishpankuna Tata Diosllata kasushpa kawsanankunapa.

20 Chayrayku akuychi mana judiyu runakunata killkaypachi. Willaypachi ruradu dioskunata kuyashpa churashkankuna mikunata ama mikunankunapa. Yachachiypachi ama chikan warmiwan uchallikushpa kawsanankunapa. Yachachiypachi sipikudu animalkunata ama mikunankunapa. Yachachiypachi animalkunapa yawarninta ama mikunankunapa.

21 Ñawpamantapacha paykunapa llaktankunapi judiyu runakunapa tantanakunankuna wasinkuna tiyan. Chay wasikunapi tukuy samana diya alli yachachikuk runakuna Moisespa killkadunkunata leyishpa yachachikunsapa. Chayrayku chay mana judiyu runakunata ama ashwantachu yachachiypachi.

Jerusalenpi yachachikuk runakuna chay mana judiyu runakunata suk kartata killkarkansapa.

22 Chashna Santiago willaptinkuna Jerusalenpi yachachikuk runakunaka ansianukunawan suk kartata killkarkansapa. Chaymanta paykunamanta ish kay wawkinkunata akllarkansapa Pabluwan Bernabewan tantalla Antiokiyaman chay kartata apanankunapa.

Akllarkansapa Judasta. Paypa suk shutin karkan Barsabas. Chaymanta akllarkansapa Silasta. Chay runakuna alli yachachikuk karkansapa.

²³ Chay apanankuna karta kashna riman:

“Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñukaykuna Jesukristu akllashkan yachachikukkuna ansianukuna tukuy wawkinchikunawan kay kartata killkaykichi. Kankuna Antiokiya llaktapi Siria partipi Silisia partipi mana judiyu runakunata rimachiykichi.

²⁴ Yachashkanisapa suk runakuna kay llaktamanta kankunaman rishkankunata yachachishuknikichi. Ñukaykunaka manami paykunata kachashkanisapachu. Paykunaka turbachishushpaykichi yachachishunkichi señalachinakunaykichipa. Yachachishunkichi Moisespa kamachinankunata kasunaykichipa.

²⁵ Chayrayku allita parlashpaynikuna akllashkanisapa ishkey wawkinchikunata kankunaman kachanaynikunapa. Paykunaka rinkasapa kuyananchi wawkinchikuna Bernabewan Pabluwan tantalla.

²⁶ Paykunaka mana wañuyta manchashpa Señor Jesukristupa rimananta yachachikunsapa.

²⁷ Chay akllashkaynikuna Judasta Silasta kachaykanisapa kankunata tukuyta entiendichishunaykichipa.

²⁸ Tata Diospa Espiritun yachachiwaptinkuna yuyashkanisapa kaykunallata yachachiykichita:

²⁹ Ruradu dioskunata kuyashpa churashkankuna mikunata ama mikuychichu. Chaymanta ama sipidu animalkunata nima

yawarninta mikuychichu. Chaymanta ama chikan warmiwan uchallikuychichu. Kay yachachinaynikunata kasushpaykichi allita rurankichi. Tata Diosmi yanapashunkichi.”

³⁰ Chaypina chay chusku runakunaka chay kartata apashpa Antiokiyaman rirkansapa. Chay llaktapi chayashpankuna Jesukristuta kreyikmasinkunata tantanachishpankuna kartata kurkansapa.

³¹ Paykunaka chay kartata leyishpankuna sukaman kushikurkansapa chay karta animuchiptinkuna.

³² Chaymanta Judaswan Silas Tata Diospa rimananta yachachikuk kashpankuna chay Jesukristuta kreyikkunata ashwanta animuchishpankuna sukaman kushichirkansapa.

³³ Chaymanta suk tiempu washan Judas Silaswan llaktanman rinankunapa chay kreyikukmasinkuna willarkansapa: Tata Dios yanapashuchunnikichi nishpa. Willarkansapa chay kachamushkankuna wawkinkunaman kutinankunapa.

³⁴ Chashna willaptinkunapish Silaska yuyaykurkan chayllapi kipariyta.

³⁵ Pabluwan Bernabepish Antiokiyallapi kiparirkansapa. Chaypi kiparishpankuna Tata Diospa rimananta aypa yachachikukmasinkunawan sukaman yachachikurkansapa.

Chay yachachikushkan llaktakunallaman Pabluka kashkan kutirkan yachachikuk.

³⁶ Suk tiempu washan Pabluka chay purikmasin Bernabeta willarkan:

—Aku kashkan chay yachachishkanchi llaktakunapi wawkinchikunata kawak yachananchipa imashnami kawsaykansapa nishpa.

³⁷ Chashna willaptin Bernabeka Juan Markosta sukaman pushanayarkan.

³⁸ Pabluka mana nima layapi munarkanchu payta pushayta. Payka yuyarkan Panfilia llaktapi sakishkankunata mana paykunawan yachachikuyta munashpa.

³⁹ Chayrayku Pabluka Bernabewan sukaman ayninakushpankuna ladeyanakurkansapa. Bernabeka Juan Markoswan suk barkupi Chipre ishlaman rirkansapa.

⁴⁰ Chashna Bernabe sakiptinna Pabluka Silasta akllarkan paywan purinanpa. Chaypina Antiokiyapi wawkinkuna Tata Diosta roygarkansapa kuyashpa yanapanankunapa. Chaymanta Pabluka Silaswan rirkansapa yachachikuk.

⁴¹ Siria partipi Silisia partipi llaktan llaktanpi purishpankuna tukuy kreyikukmasinkunata animuchirkansapa.

16

Pablu Timoteota pusharkan yanapanankunapa.

¹ Chaymanta Pabluwan Silas Derbe llaktaman rirkansapa. Chaymanta Listra llaktapi chayashpankuna Jesukristuta kreyik Timoteota tarirkansapa. Paypa mamanka judiyu warmi

Jesukristuta kreyik karkan. Tatan griego runa karkan.

² Listrapi Ikoniopi wawkinkuna rimarkansapa Timoteo alli rurak runa kananta.

³ Chayrayku Pabluka munarkan paykunawan tantalla purinanpa. Timoteopa tatan griego runa kashpa mana señalachirkanchu. Chayrayku manarapish pushashpara Pabluka señalachirkan. Chayta rurarkan ama chay partikunapi kawsak judiyumasinkuna piñakunankunapa mana señaladu runawan puriptin. Tukuy pi yacharkansapa Timoteopa tatan griego runa kananta.

⁴ Chaymanta Timoteota pushashpankuna chay Jerusalem pi yachachikuk runakuna willashkankunata llaktan llaktan yachachikurkansapa.

⁵ Chashna yachachikuptinkuna Jesukristuta kreyikkuna ashwan allita kreyishpa kawsarkansapa. Chaymanta tukuy diya ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

Pablu muskuyninpihina kawarkan Masedonia runata kayaptin.

⁶ Chaymanta Pablu Silaswan Timoteowan Asia partiman rinayarkansapa. Tata Diospa Espiritun mana munarkanchu chayman rinankunapa. Chayrayku Frigia partipi Galasia partipi yachachikuypi purirkansapa.

⁷ Chaypina Misiapi chayashpankuna yuyarkansapa Bitinia partiman riyta. Chashna yuyaptinkuna Tata Diospa Espiritun mana munarkanchu chayman rinankunapa.

⁸ Chayrayku Misia partipi purishpankuna Troas llaktapi chayarkansapa. Chay llakta manllayba kocha mañanpi karkan.

⁹ Chay llaktapi kashpankuna suk tuta Pabluka muskuyninpushina Masedonia partimanta runata kawarkan. Chay runaka shayarishpa roygarkan: “Kay Masedonia partiman shamuy yanapawaksapa.”

¹⁰ Pablu chay runata kawashpa purikmasinkunawan prontanakurkansapa Masedoniaman rinankunapa. Ñuka Lukaspish paykunawan tantalla rirkani. Yacharkanisapa Tata Dios kayawaykanankunata chaypi paypa rimananta yachachikunaynikunapa.

Pablu Filipos llaktapi Bernabewan Lukaswan Tata Diosta kuyak warmikunata yachachirkansapa.

¹¹ Ñuka Lukas Pabluwan Silaswan tantalla suk atun barkupi rishpaynikuna Samotrasia ishlapi chayarkanisapa. Kayantin Neapolis llaktapi chayarkanisapa.

¹² Chaymanta rishpa Filipos llaktapi chayarkanisapa. Chay Filiposka tukuy chay Masedonia partipi tiyak llaktakunamanta ashwan atun llaktami. Chay Filipospi Roma llaktamanta aypa runakuna shamurkansapa kawsak. Chay llaktapi suk diyakunata kiparirkanisapa.

¹³ Suk samana diya llakta washaman yaku mañanman rirkanisapa. Yuyarkanisapa chaypi judiyukuna oranankunapa tantanakunankuna wasi tiyananta. Chaypi tiyarirkanisapa chay

tantanakudu warmikunata Jesus salvakuk kananta yachachinaynikunapa.

¹⁴ Chay tantanakudu warmikunamanta suk karkan Lidia. Payka Tiatira llaktamanta karkan. Aypa chaniyuk sani llachapakunata rantikuk. Chaypina Tata Diosta kuyak warmi kashpa sukaman uyarirkan Pablu yachachikuptin. Tata Dios yanaparkan Pablu yachachikuykananta allita uyarinanpa.

¹⁵ Chaymanta Lidia tukuy shunku Jesukristuta kreyishpa tukuy familyanwan tantalla bawtisakurkansapa. Bawtisakushkanwasha ñukaykunata roygawarkansapa:

—Kankuna yuyaptikichi Jesukristuta alli kreyikuk kanaynita rinaykichi diyakaman shamuychi wasinipi kawsak.

Chashna sukaman roygawaptinkuna almitirkanisapa paypa wasinipi kipariyta.

Suk shipashmanta supayta llukshichishkanrayku Pabluta Silasta karselpi wichkachirkansapa.

¹⁶ Chashna Filipos llaktapi kashpaynikuna suk diya rirkanisapa maypicha tantanakuksapa Tata Diosta oranankunapa. Chayman riykashpaynikuna supayadu shipashwan tinkunakurkansapa. Supay yanapaptin chay shipashka tukuy layata riksik. Chashna riksishpa patronninkunallata sukaman kullkiyachik.

¹⁷ Ñukaykuna Pabluwan riykaptinikuna chay shipashka kallarrirkan katiwaysapata. Kallipi purik runakunata sinchita willarkansapa:

—Kay runakunaka altu sielupi kawsak Tata Diospa munananta rurakkunami. Kankunata

yachachishuykankichi Tata Dios
kastiguykichimanta salvashunaykichita.

¹⁸ Aypa diyakunata chashnalla rimashpa chay
shipashka katiwarkansapa. Chashna
amichiwaptinkuna Pabluka washanta
chapashpa chay supayta willarkan:

—Jesukristupa shutinpi willayki ¡kay
shipashmanta llukshiy!

Chashna willashkan ratu chay supayka
llukshirkan.

¹⁹ Chaypina chay shipash manana nima
riksikuk kaptinna patronninkuna sukaman
piñakurkansapa. Manana yacharkansapanachu
imashnami kullkita apinkasapa nishpa.
Chayrayku Pabluta Silasta apishpankuna chay
llaktapa plasanman pusharkansapa
awtoridarninkunapi chatakuk.

²⁰ Chay awtoridarkunata willarkansapa:

—Kay judiyu runakuna llaktamasinchikunata
pantachichishpa turbachiykansapa.

²¹ Yachachikuykansapa mana allikunata
ruranankunapa. Ñukanchikuna romano runakuna
kashpanchikuna chay laya
yachachikunankunata mana atipanchisapachu
katiyta.

²² Chashna chatakuptinkuna tukuy chay
romano runakuna piñakurkansapa. Chaypina
awtoridarkuna kamachirkansapa
kamisankunata surkuchishpankuna kaspiwan
makanankunapa.

²³ Chashna sukaman
makachishkankunawasha karselpi
wichkachirkansapa. Chaypina karselta kuydak

runata willarkansapa sukaman allita
kuydanankunapa ama llukshinankunapa.

²⁴ Chashna willaptinkuna chay runaka
pusharkansapa karselpa ashwan ukuman
churak. Chay ukupi chakinkunata sepopi allita
watashpa sakirkansapa.

²⁵ Chaypina chawpi tutapi Pabluwan Silaska
Tata Diosta orashpa kantaykarkansapa. Chashna
kantaptinkuna tukuy karselpi
wichkadumasinkuna uyarirkansapa.

²⁶ Chashna oras rasllana allpa sinchita
kuyurkan. Chaywan tukuy karselpa pirkankuna
chukchukushpa chiktakurkansapa. Tukuy
karselpa punkunkuna kicharinakurkansapa.
Chay wichkadu runakunata watashkankuna
kadenankuna paskanakurkansapa.

²⁷ Chaypina chay karsel kuydak runaka
puñuymanta rikchashpa kawarkan tukuy
punkukunata kicharidutana. Yuyarkan chay
wichkadu runakuna nitikushkankunata.
Chayrayku ishkay filuyuk machetinta apishpa
kikinna wañuchinakunayarkan ama
awtoridarkuna payta wañuchinankunapa.

²⁸ Chayta kawashpa Pabluka sinchita
willarkan:

—¡Ama wañuchinakuychu! ¡Tukuymi kaypi
kanisapa!

²⁹ Chashna Pablu willaptin chay karselta
kuydak runaka suk alkusata mañakurkan.
Chaypina kallpashpa chay karselpa ukunman
Pablupa Silaspa ladunkaman rirkan.
Manchakuywan chukchukushpa paykunapa
ñawpakninpi kunkurikurkan.

³⁰ Chaymanta chay karsel ukumanta paykunata surkushpankuna tapurkansapa:

—Señorkuna ¿imatatí rurasha Tata Dios salvawanampa?

³¹ Chashna tapuptinkuna Pabluka willarkan:

—Señor Jesukristuta kreyiy. Payta kreyiptiki Tata Dioska kanta tukuy familyaykita salvashunkichi.

³² Chaymanta Pabluka Silaswan chay runataka tukuy paypa wasinpi kawsakkunatapish yachachirkansapa Jesukristu yachachishkankunata.

³³ Chay tutalla karselta kuydak runa Pablupa Silaspa makashpa kiriyachishkankunata mayllapurkansapa. Chaymanta Pabluka Silaska payta tukuy familyankunata bawtisarkansapa.

³⁴ Bawtisakushkankunawasha chay runaka pusharkansapa wasinpi mikuk. Chaypina payka tukuy familyanwan sukaman kushikurkansapa Tata Diosta kreyishkankunarayku.

³⁵ Kayantin tutupacha chay llakta awtoridarkunaka chay karselta kuydak runata soldadukunata kacharkansapa willak Pabluwan Silasta kacharinankunapa.

³⁶ Chaypina chay runaka Pablutaka willarkan:

—Awtoridarkuna willachimuwashkasapa kankunata kacharinaynipasapa. Chayrayku mana manchakushpana rillaychi.

³⁷ Chashna willaptin Pabluka chay awtoridarkuna kachashkan soldadukunata willarkansapa:

—Kankunashina ñukaykunapish romano runakuna kanisapa. Chashna romano runakuna

kaptinikunapish chay awtoridarkuna tukuy pi kawawaptinkuna makachiwashkasapa. Mana nimata tapuwashpankuna chay llullakushpa chatawak runakunallata uyarishpa kay karselpi wichkachiwashkasapa. Kunanka pakallalla kacharichiwanayansapa. Manami chashnachu rishasapa. Kikinkuna shamuchunsapa surkuwaksapa.

³⁸ Chashna Pablu willaptin soldadukunaka rirkansapa awtoridarkunata willak. Paykunaka manchakurkansapa uyarishpa romano runakuna kanankunata.

³⁹ Chaypina kikinkuna rirkansapa Pabluta Silasta perdonta mañak. Chaypina karselmanta surkushpankuna sukaman roygarkansapa chay llaktamanta llukshinankunapa.

⁴⁰ Chaypina Pabluka Silaswan karselmanta llukshishpankuna Lidiapa wasinman rirkansapa. Chaypi tukuy wawkinkunata paninkunata kushichishpa animuchishkankunawasha chay llaktamanta llukshirkansapa.

17

Pabluta chiknik runakuna Tesalonika llaktapi runakunata turbachirkansapa.

¹ Chay Filipos llaktamanta llukshishpankuna Pabluwan Silaska Amfipolis llaktata Apolonia llaktata pasashpankuna Tesalonikapi chayarkansapa. Chay Tesalonika llaktapi judiyu runakunapa tantanakunankuna wasi tiyarkan.

² Tesalonikapi chayashpa amañananshina Pabluka chay tantanakunankuna wasiman

rirkan. Kimsa samana diyakuna chay tantanakudu runakunawan sukaman parlashpankuna Tata Diospa rimananta yachachirkansapa.

³ Paykunata entiendichirkansapa Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa sufrishpa wañunanta chaymanta wañushkanmanta kashkan kawsamunanta. Chashna yachachikushpa willarkansapa:

—Chay yachachikunayni Jesuska Tata Diosmanta shamudu salvakuk runami.

⁴ Chashna Pablu yachachikuptin suk judiyu runakuna Jesusta kreyishpankuna Pabluwan Silaswan tantanakurkansapa. Chaymanta aypa griego Tata Diosta kuyak runakuna aypa alli yuyayuk yachaysapa warmikunapish Jesusta kreyirkansapa.

⁵ Chashna aypa runakuna Jesusta kreyishkankunarayku mana kreyikuk judiyukuna sukaman piñakurkansapa. Chaypina mana alli rurak killa likidu runakunata tantanachirkansapa chay llaktapi runakunata pantachichishpa turbachinankunapa.

Chaymanta Pabluwan Silasta apinayashpankuna Jasonpa wasinpi yaykurkansapa. Paykunata surkunayarkansapa chay chiknik runakuna munashkankuna layata ruranankunapa.

⁶ Chaypina mana Pabluta nima Silasta tarishpankuna Jasonta suk kreyikukmasinkunata apirkansapa. Paykunata aysashpa chay llaktapa awtoridarninkunaman pusharkansapa. Sinchita willarkansapa:

—Chay runakunaka tukuy llaktakunapi runakunata turbachishpankuna pantachichishkasapa. Kay llaktanchipipish ñami chayamushkasapana pantachichiwanchikunapa.

⁷ Kay Jasonmi chay runakunata wasinpi chaskishkasapa. Tukuy paykuna chay ashwan sinchi romano kamachiwakninchikunapa kamachikunankunata manana kasunayansapanachu. Rimansapa chikan sinchi kamachikuk Jesus tiyananta.

⁸ Chayta uyarishpankuna chay llaktapi kawsak runakunaka awtoridarninkunawan sukaman turbakurkansapa.

⁹ Chaymanta Jason pushadumasinkunawan kullkita pagaraptinkuna awtoridarkuna kacharirkansapa.

Pablu Silaswan Timoteowan rirkansapa Berea llaktaman.

¹⁰ Chashna turbakushkankunawasha chay tuta Jesukristuta kreyikkuna Pabluta Silasta Berea llaktaman kacharkansapa. Paykunaka chay llaktapi chayashpankuna judiyukunapa tantanakunakuna wasiman rirkansapa yachachikuk.

¹¹ Chay Berea llaktapi judiyu runakuna Tesalonikapi runakunamanta ashwan alli yuyayuk runakuna karkansapa. Pablu yachachikuptin kushikushpa uyarirkansapa. Diyan diyan Tata Diospa rimananta leyiksapa yachanankunapa Pablu yachachikunan allichu manachu nishpa.

¹² Chashna allita Tata Diospa rimananta yachakushpankuna aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa. Aypa griego rimak ullkukuna alli yuyayuk yachaysapa warmikuna kreyirkansapa.

¹³ Chaymanta Tesalonika llaktapi judiyu runakuna yacharkansapa Pablu Berea llaktapi yachachikuykananta. Chayta yachashpankuna rirkansapa chaypi kawsak runakunata turbachik.

¹⁴ Chaypina Jesukristuta kreyikmasinkunaka Pabluta willarkansapa utkakushpa chay manllayba kocha mañanman rinanpa. Pablu riptinna Timoteowan Silaska Berea llaktallapi kiparirkansapa.

¹⁵ Chaypina Atenas llaktaman suk kreyikukmasinkuna Pabluwan tantalla rirkansapa. Chaypi Pabluta sakishpankuna llaktankunaman kutirkansapa. Paykunawan Pabluka Timoteota Silasta willachirkansapa utkakushpankuna rinankunapa payta tarik.

Atenas llaktapi kashpa Pablu Tata Diosta mana riksik runakunata yachachirkansapa.

¹⁶ Chaypina Pabluka Silaswan Timoteota shuyakshina kawarkan tukuy chay llaktapi kawsak runakuna rikchak laya ruradu dioskunata kuyaptinkuna. Chayrayku sukaman llakishpa turbakurkan.

¹⁷ Chashna sukaman llakishpa tantanakunankuna wasipi judiyukunawan Tata Diosta kuyak mana judiyu runakunawan parlarkansapa. Chaymanta tukuy diya chay

llaktapa plasampi tantanakuk runakunata pish
parlachirkansapa.

¹⁸ Chashna parlaptinkuna epikuriokunapa
estoykokunapa yachachinankunata katik
runakuna kallarirkansapa Pabluwan
ayninakuyta. Sukkunaka Pabluta asichishpa
sukwan sukwan willanakurkansapa:

—¿Imatatí rimaykan kay llulla likidu runaka?

Sukkunaka rimarkansapa:

—Ichará kay runaka chikan llaktakunapi tiyak
dioskunapa yachachiwanayaykanchisapa.

Tukuy chayta willanakurkansapa Pablu
yachachikuptin Jesus salvakuk kananta
wañushkanmanta kawsamushkanta.

¹⁹ Paykuna ashwanta yachanayashpankuna
Pabluta pusharkansapa maypicha amañaksapa
tantanakuyta. Chay tantanakunankunapa shutin
karkan Areopago. Chaypina Pabluta
willarkansapa:

—Ñukaykunapish chay mushuk laya
yachachikunaykita yachanayanisapa.

²⁰ Kanka mana niman suk kuti
uyarishkaynikunata yachachiwaykankisapa.
Yachanayanisapa imatami yachachikuykanki
nishpa.

²¹ Atenas llaktamanta runakuna chikan
llaktakunamanta chaypi kawsakkunawan
amañaksapa rikchak laya mushuk yachanakunata
uyariyta parlachikuyta.

²² Chashna yachakunayaptinkuna Pabluka
Areopagopi tantanakudu runakunapa
chawpinkunapi shayarishpa willarkansapa:

—Atenaspi kawsak runakuna, kawaykichi aypa dioskunata kuyanaykichita.

²³ Llaktaykichipi purishpayni maypicha diosnikichita kuyankichi chaypi suk altarta kawashkani. Chay altarpi suk killkadu riman: “Kaypika mana riksidu diostami kuyanchi.” Kunanka chay mana riksispha kuyanaykichi Diospami yachachiykichi.

²⁴ Chay mana riksinaykichi Tata Dioska tukuy allpata tukuy allpapi tiyakkunata rurarkan. Tukuy sielu tukuy allpa paypa makinpi. Payka manami runakuna rurashkan wasikunapichu kawsan.

²⁵ Ñukanchikunata kawsayta samayta tukuy layakunata kuwanchisapa. Paypa mana nima illapuptin runakunata mana nimata mañanchu kawsananpa.

²⁶ Payka suk runallamanta tukuy llaktakunapi kawsak runakunata mirachiwashkanchisapa tukuy allpapi kawsananchikunapa. Payka akllashka imay tiempupimi maykan llaktapimi tukuy runakuna kawsashunchisapa nishpa.

²⁷ Tata Dioska rurawashkanchisapa payta maskashpa tarinanchikunapa mana karupi kaptin.

²⁸ Tata Dios rurawashkanchikunarayku kawsanchi purinchi imatapish kaptin ruranchi. Chashnalla kankunamanta suk kantu rurak runakuna killkashkasapa: “Tata Diosmi rurawashkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa.”

²⁹ Tata Dios rurawaptinchikuna ama yuyaypachichu kurimanta kullkimanta

rumimanta ruradu dios kananta. Runakunalla yuyanankunata shina chay dioskunata ruransapa.

³⁰ Ñawpa tiempu runakuna Tata Diosta mana riksirkansapachu. Mana riksiptinkunapish Tata Dioska mana nimatashina kawarkan. Kunanka tukuy maypi kawsak runakunata yachachiwaykanchisapana mana alli rurananchikunamanta wanashpa payllata kreyishpa kawsananchikunapa.

³¹ Tata Dios churashkan diya chay akllashkan runaka tukuy runakunata willawashunchisapa allitachu rurashkanchisapa manachu nishpa. Tata Dios chay akllashkan runata wañushkanmanta kawsachimushka yachachiwananchikunapa akllashkan salvakuk runa kananta.

³² Chashna Pablu wañudukuna kawsamunanta rimaptin suk runakuna asichirkansapa. Sukkuna willarkansapa:

—Suknin diyakaman kashkan uyarishasapa yachachikuptiki.

³³ Chashna willaptinkuna Pabluka sakirkansapa.

³⁴ Sukkuna Jesusta kreyishpankuna Pabluta katirkansapa. Paykunamanta suk karkan Dionisio. Chay Dionisioka chay Areopagopi suk awtoridar karkan. Chaymanta suk warmi Damaris chaymanta sukkunapish Jesusta kreyishpa Pabluta katirkansapa.

18

Pablu Korinto llaktapi yachachikurkan.

¹ Chaymanta Atenas llaktamanta llukshishpa Pablu Korinto llaktaman rirkan.

² Chaypi suk judiyu runa Akilaswan tinkunakurkan. Akilas Ponto partimanta karkan. Warmin Prisilawan Italia llaktamanta llukshishpa Korintopina kawsaykarkansapana. Sinchi kamachikuk Klaudio kamachikurkan tukuy judiyu runakuna Roma llaktanmanta llukshinankunapa. Chashna karkuptinkuna Akilas warmin Prisilawan rirkansapa Korintopi kawsak. Chaypina Pablu paykunawan tinkunakushpankuna wasinpi rirkan pasyak.

³ Paykunashina Pabluka millwata awashpa raku llachapamanta wasikunata ruray yachak karkan. Chayrayku paykunawan kiparirkan tantalla trabajanankunapa.

⁴ Chaypina Pabluka tukuy samana diya rirkan judiyukunapa tantanakunankuna wasipi yachachikuk. Munarkan tukuy judiyu runakunata tukuy mana judiyu runakunata pish entiendichiyapata Jesukristu salvakuk kananta.

⁵ Chaymanta Silas Timoteowan Masedoniamanta chayaptinkuna Pabluka manana karpakunata rurarkannachu. Tukuy diyana Tata Diospa rimananta yachachikuk. Judiyu runakunata allita yachachiksapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

⁶ Chashna yachachikuptin chay judiyu runakuna mana kreyishpankuna kallarikansapa Pabluta washanchayta. Chaypina Pabluka llachapanta tapsirkan yuyachinankunapa mana alli rurak runakuna

kanankunata. Willarkansapa:

—Kankunapi kiparin uchaykichi. Kikikichi munankichi Tata Dios kastigashunaykichipa. Ñukaka mana uchayukchu kani. Kunanmantapacha rini mana judiyu runakunata yachachik.

⁷ Chashna rimashpa chay tantanakunankuna wasimanta llukshishpa rirkan ladunllapi tiyak wasiman. Chay wasika karkan Tisio Justo runapa wasin. Payka Tata Diosta kuyak runa karkan.

⁸ Chaymanta chay tantanakunankuna wasipi kamachikuk Krispo tukuy familyanwan Jesukristuta kreyirkansapa. Chaymanta Pablu allita yachachikuptin Korintopi kawsak runakuna kreyikushpankuna aypa bawtisakurkansapa.

⁹ Suk tuta muskuyninpushina Señor Jesukristu Pabluta willarkan:

—Ama ni pita manchaychu. Mana shaykushpa willashkaynita yachachikuypi katiy.

¹⁰ Ñukami kuydayki ama ni pi nimanachishunaykipa. Kay llaktapika aypa akllashkayni runakuna tiyan ñukata kreyiwanankunapa.

¹¹ Chashna Jesukristu willaptin Pabluka Korintopi kiparirkan suk wata sokta killata Tata Diospa rimananta yachachikushpa.

¹² Chaymanta Akaya partipi suk mushuk kamachikuk runa Galion yaykurkan. Chay tiempu chay llaktapi kawsak judiyu runakuna tantanakurkansapa Pabluta pushanankunapa Galionpi chatakuk.

¹³ Chay kamachikuk Galionpi chatashpa willarkansapa:

—Kay runaka yachachikuypi purin Tata Diosta kuyashpa amana Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsanaynikunapana.

¹⁴ Chashna chatakuptinkuna Pablu ayninayaykaptin Galion chay chatakuk judiyukunata willarkansapa:

—Judiyu runakuna, kay runa sukaman mana allita rurashka kaptinka ñuka uyariykichiman.

¹⁵ Kankunaka kay runata chataykankichi kamachikunaykichimanta chikan layata chikan shutita yachachikuptin. Chay layata chataptikichi mana munanichu uyariynikichita. Kikikichi judiyupura munanaykichillata ruraychi.

¹⁶ Chashna willashpankuna Galionka chay kamachikunan wasimanta karkurkansapa.

¹⁷ Chaypina Galionpa ñawpakninpi chay piñakuk runakunaka chay tantanakunankuna wasipi kamachikuk Sostenesta apishpankuna sukaman makarkansapa. Chashna makashkankunata kawashpapi Galionka mana nimatashina kawarkan.

Pablu kimsaynin kuti chay yachachikushman llaktakunaman rirkan.

¹⁸ Chaymanta Korinto llaktapi aypa diyakunata Pabluka kiparirkan. Chaymanta chaypi kawsak wawkinkunata paninkunata sakishpa Siria partiman rirkan. Prisilawan Akilaswan tantalla suk atun barkupi rirkansapa. Manara chay barkupi yaykushpara Senkrea llaktapi Pabluka

chukchanta tipichirkan. Chayta rurarkan Tata Diosta willashkanta rurananpa.

¹⁹ Chaymanta Efeso llaktapi chayashpankuna Pablu Prisilata Akilasta chaypi sakirkan. Judiyukunapa tantanakunankuna wasiman rirkan tantanakudu runakunata yachachinanpa.

²⁰ Chay runakunaka Pabluta roygarkansapa amara rinanpara. Chashna roygaptinkunapish mana munarkanchu kipariyta.

²¹ Paykunata sakishpankuna willarkansapa:
—Jerusalenman rinayni tiyan chaypi fiestata pasak. Tata Dios munaptinka kashkan kutimusha kankunawan kanaynipa.

Chashna willashpankuna Pabluka chay atun barkupi Efesomanta Sesareaman rirkan.

²² Chaymanta Sesareamanta rirkan Jerusalenman Jesusta kreyikmasinkunata chapak. Chaymanta Jerusalenmanta Antiokiyaman rirkan.

²³ Suk tiempu washan llukshirkan kashkan Galasia partipi Frigia partipi purik. Llaktan llaktan purishpa Jesusta kreyikkunata animuchirkansapa.

Apolos Efeso llaktapi tukuy Akaya partipi allita yachachikurkan.

²⁴ Chay tiempu Efeso llaktapi Alejandriya llaktamanta judiyu runa Apolos chayarkan. Payka Tata Diospa rimananta allita yachashpa allita rimakushpa yachachikurkan.

²⁵ Payka allita yacharkan imashnami Jesukristuta katishpa kawsashunchisapa nishpa. Sukaman kushikushpa allita yachachikuykarkan

Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta. Chashna yachachikushpapish Juan Bawtista yachachikushkanllata yacharkan.

²⁶ Chay tantanakunankuna wasipi Apolos mana manchakushpa yachachikuptin Prisila Akilaswan uyarirkansapa. Chay washa wasinman pusharkansapa ashwan allita Jesus yachachikushkanta yachachinankunapa.

²⁷ Chaymanta Apolos Akaya partiman rinayaptin Jesukristuta kreyikmasinkuna sukaman yanaparkansapa rinanpa. Chaymanta kartata killkarkansapa Akaya partipi kawsak kreyikukmasinkuna allita chaskinankunapa. Chaypina Apolos Akaya partipi chayashpa Jesukristuta kreyikmasinkunata kushikushpa sukaman yanaparkansapa.

²⁸ Chay Akaya partipi kawsak judiyu runakunata tukuy pipa ñawpakninpi sinchita willarkansapa pantakudu kanankunata. Tata Diospa rimananta allita yachachikushpa entiendichikurkan Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

19

Ishkay wata kimsa killata Efeso llaktapi Pablu yachachikurkan.

¹ Chaypina Apolos Korinto llaktapi kipariptin Pabluka Frigia partita rishpa urkukunata pasashpa Efeso llaktapi chayarkan. Chay llaktapi Jesukristuta kreyik runakunata tarirkan.

² Paykunata tapurkansapa:

—Kankuna Jesukristuta kreyishpaykichi ¿Tata Diospa Espirituntachu chaskishkankichi?

Chaypina paykunaka aynirkansapa:

—Manami yachashkanisapachu Tata Diospa
Espiritun shamunanta.

³ Chaypina Pabluka tapurkansapa:

—¿Imata yachashpatiya bawtisakushkankichi?

Chaypina paykunaka willarkansapa:

—Juanpa yachachikushkanta
kreyishpaynikuna bawtisakurkansapa.

⁴ Chaypina Pabluka willarkansapa:

—Ariya, Tata Diosta kasuk runakunata tukuy
mana alli rurashkankunamanta wanaptinkuna
Juanka bawtisarkansapa. Paykunata
yachachirkansapa paypa washanta suk ashwan
alli yachachikuk runa shamunanta.

Willarkansapa paypa washan shamuk runa
Jesusta kreyinankunapa.

⁵ Chashna Pablu yachachikuptin chay
runakunaka Jesukristuta kreyishpankuna
kashkan bawtisakurkansapa.

⁶ Chaymanta Pablu umankunapi makinta
churaptinkuna Tata Diospa Espiritun
paykunaman shamurkan. Chaypina chay
runakuna mana yachaypa laya rimanakunata
rimarkansapa. Chaymanta imatacha Tata Dios
yachachishkasapa chayta willarkansapa.

⁷ Tata Diospa Espiritunta chaskik runakunaka
chunka ish kay karkansapa.

⁸ Chaymanta kimsa killata chay judiyu
runakunapa tantanakunankuna wasipi Pabluka
yachachikurkan. Mana ni pita manchashpa
entiendichirkansapa imashnami Tata Diospa
mandunpi yaykunkasapa nishpa.

⁹ Chashna yachachikuptin suk runakuna sinchi shunkuyuk kashpankuna mana munarkansapachu kreyiyta. Paykunaka tukuy runakunata willarkansapa Pablu yachachikunan mana alli kananta. Chashna rimaptinkuna Pabluka Jesukristuta kreyik runakunata pusharkansapa Tirano yachachikunan wasipi tantanakuk. Chaypi Pabluka tukuy diya paykunata yachachirkansapa.

¹⁰ Chay Efeso llaktapi ishkay watata yachachikushpa kawsarkan. Chayrayku Asia partipi kawsak judiyu runakuna mana judiyu runakunapish Señor Jesuspa yachachikunanta uyarirkansapa.

¹¹ Chaymanta Tata Dios Pabluta yanapaptin almirana milagrukunata rurarkan.

¹² Sukkuna Pablu llankashkan llachapata pañuelunta aparkansapa unku dukunapi churak. Paykunapi churaptinkuna sanuyarkansapa. Supaykunapish unku du runakunamanta llukshirkansapa.

¹³ Chaymanta kanchis judiyu runakuna llaktan llaktan purishpankuna runakunamanta supaykunata llukshichiksapa. Suk diya supaykunata karkunayashpankuna munarkansapa Jesuspa shutinta rimashpa llukshichiyta. Chay supaykunata willarkansapa:

—Chay Pablu yachachikunan Jesuspa shutinpi willaykichi llukshinaykichipa.

¹⁴ Chay supaykunata llukshichinayak runakuna suk kamachikuk saserdote Eskebapa kanchis wambrankuna karkansapa.

15 Chashna chay runakuna supaykunata willaptinkuna chay supayka willarkansapa:

—Jesustaka riksini. Chaymanta yachani pimi Pabluka nishpa. ¿Kankunaka pití kankichi?

16 Chaypina chay supayadu runaka chay kanchis runakunataka sukaman sinchita makarkansapa. Sukaman makaptinkuna chay wasimanta chay kanchis runakunaka llatanlla lliki lliki kuerpuyuk kallparkansapa.

17 Efeso llaktapi kawsak judiyu runakuna mana judiyu runakunapish chayta yachashpankuna manchakurkansapa. Chashna modomanta tukuy runakuna Jesukristuta sukaman alabarkansapa.

18 Chaypina Jesusta kreyikkuna tukuy kreyikukmasinkunapa ñawpakninkunapi ñawpa mana alli rurashkankunata willarkansapa.

19 Chaymanta aypa ñakakuk runakuna Jesusta kreyishpankuna chay ñakakuy yachachik librunkunata apamurkansapa tukuy pipa ñawpakninkunapi rupachinankunapa. Tukuy chay rupachishkan librunkunapa chaninta tantiyarkansapa pichka chunka waranka kullki kananta.

20 Chay modomanta Tata Dios allita yanapaptinkuna aypa runakuna Jesukristupa yachachikushkanta sukaman allimata yachachikurkansapa.

21 Chaymanta Pabluka yuyarkan Masedonia partiman Akaya partiman kashkan riyta. Chaymanta Jerusalem llaktamanpish rinayarkan. Yuyarkan Jerusalemanta Roma llaktaman riyta.

²² Chayrayku suk tiempullata Asia partipi kiparirkan. Chaypi kiparishpa Masedonia partiman chay ishkay yanapakninkuna Timoteota Erastota kacharkan.

Ruradu diosa Artemisarayku Efeso llaktapi aya runakuna turbakurkansapa.

²³ Chaymanta chay tiempupi Efeso llaktapi aya runakuna Pablu yachachikushkanrayku piñakurkansapa.

²⁴ Suk runa Demetrio trabajakmasinkunata kallarirkan turbachiyta. Chay Demetrioka ruradu diosa Artemisapa wasintashina kullkimanta rurak runa karkan. Aya runakuna chay wasisillukunata rurashpa rantikushpa aya kullkita apiksapa.

²⁵ Aya runakuna chay laya trabajuyuk karkansapa. Chaypina Demetrioka tukuy chay runakunata tantanachishpa willarkansapa:

–Trabajakmasinikuna, kankunaka yachankichi kay dioskunata wasinkunata rurashpanchikuna aya kullkita apinanchikunata kawsananchikunapa.

²⁶ Chaymanta kawashkankichi uyarishkankichi chay runa Pablu yachachikunanta. Payka rima runakuna rurashkan dioskuna mana dioskuna kananta. Chashna yachachikushpa kay Efeso llaktanchikunapi yaka tukuy Asia partipi aya runakunata ñami kreyichishkasapana.

²⁷ Chay yachachikunan ñukanchikunapa mana allichu. Chay runakuna diosninchita manana kuyanayashpankunaka manana kay rurashkanchikunata rantinkasapanachu.

Chaymanta kuyananchikuna diosa Artemisapa wasintapish washanchankasapa. Kay Asia partipi kawsakkuna tukuy allpapi kawsakkuna kuyananchikuna Artemisata kuyashkankunamanta manana kuyanayankasapanachu.

²⁸ Chashna Demetrio willaptinkuna chay runakunaka piñakushpankuna sinchita rimarkansapa:

—¡Artemisaka ñukanchikuna Efeso runakunapa diosanchikunami!

²⁹ Chashna sinchita rimaptinkuna tukuy chay llaktapi kawsak runakuna sukaman turbakurkansapa. Chaypina Gayota Aristarkota apirkansapa. Paykunaka Masedonia partimanta Pablupa purikmasinkuna karkansapa. Chay ishkay runakunata aysashpa suk manllayba tantanakunankuna wasiman pusharkansapa.

³⁰ Chay wasipi Pablupish yaykunayarkan chay aypa runakunata willak ama chay ishkay purikmasinkunata nimanachinankunapa. Chashna yaykunayaptin Jesusta kreyikmasinkuna micharkansapa ama yaykunapa.

³¹ Chay Asia partipi suk awtoridarkuna Pablupa amigunkuna karkansapa. Paykunapish willachirkansapa ama yaykunapa.

³² Chay tantanakudu runakunamanta sukkuna sinchita suk layata rimarkansapa. Sukkunaka chikan layata rimarkansapa. Ashwan aypa runakuna sukaman turbakushpa mana yacharkansapachu imaraykumi tantanakudusapa nishpa.

³³ Chaypina suk judiyu runakuna Alejandrota chay aypa runakunapa ñawpakninkunaman tankakurkansapa. Munarkansapa payna willanankunapa judiyu runakuna mana uchayuk kanankunata. Alejandro rimakunayashpa makinwan señaista rurashpa upallayachinayarkansapa.

³⁴ Chay runakuna Alejandrota kawashpankuna yacharkansapa judiyu runa kananta. Chayrayku mana kasunayashpankuna ish kay orata kaparikushpa rimarkansapa:

—¡Artemisaka ñukaykuna Efeso runakunapa diosaynikunami!

³⁵ Chay ish kay orata kaparikushkankunawasha chay llakta awtoridarpa killkakuknin runa atiparkan upallayachiysapata. Chaypina willarkansapa:

—Efeso llaktapi kawsakmasinikuna, tukuy allpapi kawsak runakuna yachansapa kuyananchikuna diosa Artemisapa wasinta kuydananchikunata. Chaymanta sielumanta urmamushkan figurantapish allita kuydaykanchisapa.

³⁶ Tukuy runakuna chayta yachaptinkuna amana kapariychinachu. Mana allita yuyashpaykichi amara nimata ruraychirachu.

³⁷ Kay pushamushkaykichi runakunaka chay diosninchikunapa wasinmanta mana nimata suwashkasapachu. Nima payta washanchashkasapachu.

³⁸ Demetrio trabajakmasinkunawan chay runakunata chatanayashpa richunsapa

awtoridarninchikunapi chataksapa. Chaypi atipansapa chatanakuyta.

³⁹ Chaymanta kankuna chikan layata chatakunayashpaykichika chay killkadu kamachinanchikunashina awtoridarkuna tantanakushpa willashunkichi pimi mana allita rurashka nishpa.

⁴⁰ Kunanka turbakushpa tantanakushkanchikunarayku ichará awtoridarninchikuna chatakuwashunchisapa. Chashna chatawaptinchikuna mana nimata atipashunchisapachu ayniyta.

⁴¹ Chashna chay killkakuk runa willashpankuna tukuy chay runakunata llukshichirkansapa.

20

Pablu Masedonia partiman Gresia partiman rirkan.

¹ Chay runakuna turbachinakushkankunawasha Pabluka Jesusta kreyikmasinkunata kayarkansapa allita yachachinankunapa. Chaymanta paykunata sakishpankuna Masedonia partiman rirkan.

² Masedoniaman rishpa llaktan llaktanpi Jesukristuta kreyikmasinkunata animuchiypi rirkan. Chaymanta Gresia partipi chayarkan.

³ Chaypi kimsa killata kipurirkan. Chaymanta suk barkupi yaykunayarkan Siria partiman rinanpa. Chashna oras yacharkan chay barkupi chiknik judiyu runakuna wañuchinayaykanankunata. Chayta yachashpa Masedonia partita purishpa kutirkan.

⁴ Chashna riptin paywan tantalla kanchis kreyikukmasinkuna rirkansapa. Suk karkan Berea llaktamanta Pirropa wambran Sopater. Chaymanta Tesalonika llaktamanta Aristarkowan Segundu rirkansapa. Chaymanta Derbe llaktamanta Gayo rirkan. Chaymanta Asia partimanta Timoteowan Tikikowan Trofimo rirkansapa.

⁵ Ñuka Lukaspish Pabluwan tantalla rirkani. Chay kanchis purikmasinikuna ñawpashpangkuna rirkansapa Troas llaktapi shuyawaksapa.

⁶ Ñukaka Pabluwan Filipos llaktapi kiparirkanisapa chay mana levadurayuk panta mikushpa fiestata pasanaynikunapa. Chay fiesta washan suk barkupi rishpa pichka diyapi Troas llaktapi chayarkanisapa. Chaypi chay purikmasinikunata tarishpaynikuna paykunawan kanchis diyata kiparirkanisapa.

Troas llaktapi Pablu pakarinyanankaman yachachikurkan.

⁷ Troaspi kashpaynikuna domingo diya kreyikukmasinikunawan tantanakurkanisapa Jesus wañushkanta yuyashpa panta mikunaynikunapa. Pabluka sukaman sunita chawpi tutakaman yachachirkan pakariptin sakinankunapa.

⁸ Suk atun wasipi kimsaynin pisupi tantanakudu karkanisapa. Chaypi aypa apichidu alkusakuna tiyarkan.

⁹ Chay wasipa ventananpi suk wayna Eutiko tiyaridu karkan. Chashna Pablu sukaman sunita yachachikuptin chay waynaka puñunayarkan.

Chaypina allita puñushpana chay kimsaynin pisumanta urmamurkan. Chashna urmamuptin chay runakunaka wañudutana atarichirkansapa.

¹⁰ Pabluka turbakushpa urayarkan abrasakpacha. Chaypina chay wawkinkunata willarkansapa:

—¡Ama manchakuychichu! Kay waynaka manami wañuduchu.

¹¹⁻¹² Chashna kawsaduta kawashpankuna chay runakuna sukaman kushikurkansapa. Chaypina Pabluka chay kimsaynin pisuman kashkan rirkan. Chaypina Jesus wañushkanta yuyashpa panta pakichinakushpa mikurkanisapa. Chayta mikushkaynikunawasha pakarinkaman Pabluka yachachikurkan. Chaymanta punchawyaptin llukshirkanisapa. Chay waynatapish kawsamudutana wasinmanna pusharkansapa.

Pabluka purikmasinkunawan Troas llaktamanta Miletoman rirkansapa.

¹³ Troas llaktamanta llukshishpaynikuna Pabluwan parlanakurkanisapa Ason llaktapi tinkunakunaynikunapa. Ñukaykuna barkupi rishpa ñawparkanisapa. Pabluka ñanta purishpalla rirkan.

¹⁴ Chaymanta Ason llaktapi tinkunakushpaynikuna Pabluka ñukaykunawan tantalla barkupi Mitilene llaktaman rirkanisapa.

¹⁵ Chay llaktamanta llukshishpaynikuna kayantin Kiyo llaktata pasarkanisapa. Kiyo llaktata pasashpa kayantin yaku mañanpi Samos

llaktapi chayarkanisapa. Chaymanta kashkan suk diyata rishpa Mileto llaktapi chayarkanisapa.

¹⁶ Pabluka munarkan Jerusalemipi Pentekostes fiestata pasayta. Chayrayku mana munarkanchu Efeso llaktaman riyta ama chay Asia partipi unayanampa. Chayrayku Efeso llaktata pasashpalla Mileto llaktaman kuskalla rirkanisapa.

Pablu Efesopi kawsak ansianukunata kayachishpa yachachirkansapa.

¹⁷ Mileto llaktapi kashpa Pabluka Efesopi kawsak Jesusta kreyik ansianukunata kayachirkansapa.

¹⁸ Paykuna chayaptinkuna Pabluka willarkansapa:

–Kankunaka allita yachankichi imashnami kay Asia partipi shamushkayni diyamantapacha kawsashkani nishpa.

¹⁹ Kankunawan kashpayni Señorinchi Jesukristuta allita sirvishpa kawsashkani. Chay chikniwak judiyumasinikuna sufrichiwaptinkunapish mana kikini kreyinakushpa llakishpa wakashpayni kawsashkani.

²⁰ Tantanakunankuna wasikunapi wasikichipish tukuy layata allinikichipa yachachishkaykichi.

²¹ Judiyu mana judiyu runakuna kaptikichipish allita yachachishkaykichi. Willashkaykichi mana alli ruranaykichimanta wanashpa Tata Diosta kasushpa Señor Jesusta kreyishpa kawsanaykichipa.

²² Kunanka Tata Diospa Espiritun munaptin Jerusalenman riykani mana yachashpa imatami chaypi rurawankasapa nishpa.

²³ Tukuy llaktakunapi puriptini Tata Diospa Espiritun willawashka Jerusalenpi chikniwak runakuna sufrichiwanankunata karselpi churawanankunata.

²⁴ Ñukapa mana nimananchu wañuptinipish kawsaptinipish. Señorinchi Jesukristu akllawashka paypa allima rimananta yachachikunaynipa. Chayrayku kushikushpa wañunayni diyakaman tukuy runakunata yachachishasapa Tata Dios tukuyta kuyanankunata.

²⁵ Allita kankunataka yachachishkaykichi Tata Diospa mandunpi kawsanaykichipa. Kunanka yachani kunanmantapacha manana ni suk kankuna kawawanaykichitana.

²⁶⁻²⁷ Mana nimata pakashpa Tata Diospa munananta allita yachachishkaykichi. Chayrayku kankuna mana Jesukristuta kreyishpa wañuptikichika ñukaka manami uchayukchu kani.

²⁸ Tata Diospa Espiritun kankunata churashushkankichi Jesusta kreyikmasikichita kuydanaykichipa. Jesuska paykunapa uchankunarayku yawarninta ichashpa wañurkan Tata Dios perdonanankunapa. Chayrayku paykunata allita kuydanaykichi tayan.

²⁹ Ñuka yachani kankunata saktiptini sakra mana alli yachachikuk runakuna rikurimunankunata. Paykunaka ovejata mikuk

pumashina Jesusta kreyikkunata llullachishpa wakllichinkasapa.

³⁰ Kankunamanta sukkuna llullakushpa mana allikunata yachachikunkasapa Jesusta kreyikkuna paykunallata katinankunapa.

³¹ Chayrayku allita kuydanakuychi. Allita yuyaychi kimsa watata diyapi tutapi wakakushpayni mana shaykushpa tukuy kankunata allita yachachishkaynikunata.

³² Kunanka, wawkinikuna, Tata Diospa makinpi sakiykichi kuydashunaykichipa. Payka rimananpi willawanchisapa sukaman kuyawananchikunata. Chay rimanata ama kunkaychichu. Chay rimanata kreyishpaykichi atipankichi mana shaykushpa ashwan ashwanta Jesukristuta kreyiyta. Chaymanta Tata Dios kankunata tukuy kreyikukmasikichiwan tantallata yanapashunkichi paywan kushikushpa kawsanaykichipa.

³³ Ñukaka mana ni pita kullkinta nima llachapanta mañashkanichu.

³⁴ Kankunaka allita yachankichi sukaman trabajashkaynita mikunaynita llachapaynita rantinaynipa. Chaymanta trabajashkani purikmasinikunata pish yanapanaynipa.

³⁵ Kuti kuti yachachishkaykichi ñukashina trabajashpa kawsanaykichipa mana nimayuk runakunata yanapanaykichipa. Yuyaychi Señorninchi Jesus rimashkanta: “Runamasikichimanta suk imata chaskishpaykichi kushikunkichi. Kankuna sukkunata kushpaykichi ashwanta kushikunkichi.”

³⁶ Tukuy chayta yachachikushkanwashashamudu Pabluka Efesomanta shamudu ansianukunawan kunkurikushpankuna Tata Diosta roygarkansapa yanapanankunapa.

³⁷ Chaypina wakakushpankuna Pabluta muchashpa abrasarkansapa.

³⁸ Sukaman llakirkansapa Pablu willaptinkuna mana kutin payta kawanankunata. Chaymanta chay barkukaman pusharkansapa.

21

Pablu Lukaswan Jerusalem llaktaman rirkan.

¹ Ñuka Lukas Pabluwan Efesomanta shamudu wawkinikunata sakishpaynikuna barkupi kuskalla rirkanisapa Kos ishlaman. Chaymanta kayantin Rodas ishlaman rirkanisapa. Chay ishlamanta Patara llaktapi chayarkanisapa.

² Chay Patara llaktapi Fenisia partiman rik barkuta tarishpaynikuna yaykurkanisapa.

³ Chay barkupi riykashpaynikuna Chipre ishlata lluki laduman kawarkanisapa. Chay ishlata pasarkanisapa Siria partiman rinaynikunapa. Tiro llaktapi chayaptinikuna chay barkuta purichik runakuna kargata surkurkansapa. Chay kargata surkunankunakaman ñukaykunaka llaktaman rirkanisapa.

⁴ Chay llaktapi tarirkanisapa Jesusta kreyikmasinikunata. Paykunawan tantalla kanchis diyata kiparirkanisapa. Chaypina Tata Diospa Espiritun yachachiptinkuna paykunaka Pabluta willarkansapa ama Jerusalemman rinanpa.

⁵ Chaymanta chay kanchis diya washan chay llaktamanta llukshirkanisapa. Jesusta kreyikmasinikunaka tukuy warminkunawan wambrankunawan ñukaykunawan yaku mañanman rirkansapa. Chay yaku mañanpi kunkurikushpaynikuna Tata Diosta roygarkanisapa yanapawanankunapa.

⁶ Chashna orashkaynikunawasha despidadin kurkanisapa. Ñukaykuna chay barkupi yaykuptinikuna paykuna wasinkunaman kutirkansapa.

⁷ Chay barkupi Tiro llaktamanta Tolemayda llaktaman rirkanisapa. Chay llaktapi yaykushpaynikuna Jesusta kreyikmasinikunawan rimachin kurkanisapa. Paykunawan suk diyata kiparirkanisapa.

⁸ Kayantin Tolemayda llaktamanta llukshishpaynikuna Sesarea llaktaman rirkanisapa. Chay llaktapi chayashpaynikuna rirkanisapa Felipipa wasinman. Payka Tata Diospa rimananta yachachikuk runa karkan. Payka chay kanchis aklladu diyakonokunamanta suk karkan. Paypa wasinpi kiparirkanisapa.

⁹ Paypa chusku sensilla shipashninkuna tiyarkan. Tata Diospa Espiritun yanapaptinkuna chay chusku shipashninkuna atiparkansapa Tata Dios ruranyakananta runakunata willaysapata.

¹⁰ Felipipa wasinpi aypa diyata kaptinikuna Judea partimanta chayarkan suk runa Agabo. Paypish Tata Dios ruranyakananta willakuk runa karkan.

¹¹ Ñukaykunapi Agabo chayashpa Pablupa chumbinta apishpa kikinpa chakinkunata

makinkunata watashpa willarkan:

—Tata Diospa Espiritun kashna riman:
Jerusalenpi judiyukunapa kamachikukninkuna
kay chumbipa doyñunta watankasapa.
Chaymanta chikan llaktamanta runakunapi
kukunkasapa.

¹² Chashna willaptinna ñukaykunaka chay
Sesareapi kawsak wawkinikunawan Pabluta
roygarkanisapa ama Jerusalenman rinanpa.

¹³ Chaypina Pabluka ayniwarkansapa:
—Kankunaka ¿imapatí wakakushpa llakita
kuwankichi? Ñukaka mana
watawanankunallapachu risha. Jesusta
kreyishkaynirayku wañuchiwanayaptinkunapish
Jerusalenman risha chaypi wañuk.

¹⁴ Chashna willawaptinkuna mana
atiparkanisapachu michayta. Chaypina
willanakurkanisapa:

—Tata Diospa munananta rurachun.

¹⁵ Chayta willashkaynikunawasha
Jerusalenman rinaynikunapa
prontanakurkanisapa.

¹⁶ Jesusta kreyikmasinikuna Sesarea
llaktamanta Jerusalenkaman katiwarkansapa.
Paykunaka Naasonpa wasinman
pushawarkansapa. Naasonka Chipre
llaktamanta karkan. Aypa watatana payka
Jesusta kreyirkan. Chayrayku wasinpi
kushikushpa chaskiwarkansapa.

Pablu rirkan Santiagota chapak.

17 Chaymanta Jerusalenpi chayaptinikuna chaypi kawsak Jesusta kreyikmasinikuna sukaman kushikushpankuna chaskiwarkansapa.

18 Chaymanta kayantin ñukaykunawan tantalla Pabluka rirkan Santiagota chapak. Paywan tantalla tukuy ansianukuna karkansapa.

19 Chaypina Pabluka paykunata rimachishpankuna parlachirkansapa Tata Dios yanapaptin mana judiyukunata yachachishkankunata.

20 Chashna Pablu parlachiptinkuna paykunaka Tata Diosta alabarkansapa. Chaymanta Pablutaka willarkansapa:

—Allitami, wawkini, rurashkanki. Kunanka kawaykanki aypa waranka judiyumasinchikuna Jesusta kreyiykanankunata. Tukuy paykunaka sukaman munansapa Moisespa kamachikunankunata kasunanchikunallata.

21 Chaymanta paykunaka uyarishkasapa kanshi chay chikan llaktakunapi kawsak judiyumasinchikunata chikan layata yachachishkankisapa. Rimansapa kanshi yachachinkisapa amana Moisespa kamachikunankunata kasunankunapana. Uyarishkasapa kanshi yachachikunki amana wambrankunata señalachinankunapa nima amañananchikunata ruranankunapana.

22 Judiyumasinchikuna chay llullatana kreyinsapa. Kunanka ¿imatati rurashunchisapa? Paykunaka yachansapana shamushkaykita.

23 Chayrayku ama nimanachishunankunapa kayta ruray: Kay llaktapi chusku runakuna tiyan.

Paykunaka shamushkasapa Tata Diosta prometishkankunata ruranankunapa.

²⁴ Kanpish paykunashina ruray. Chay chusku runakunata saserdoteman pushaysapa animalkunata wañuchishpa Tata Diosta kuyanaykichipa. Tukuy gastunkunata pagarakuy. Chaymanta paykunawan tantalla chukchaykita tipichiy. Tukuy chayta ruraptikika judiyumasinchikuna yachankasapa chay rimashushkankuna llulla kananta. Yachankasapa kanpish Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsanaykita.

²⁵ Chaymanta Jesusta kreyik mana judiyu runakunata tukuy yuyaykushkanchikunata ñami killkashkanisapana. Willashkanisapa ama mikunankunapa ruradu dioskunata kuyashpa churashkankuna mikunata. Chaymanta willashkanisapa ama mikunankunapa yawarta nima sipidu animalkunata. Chaymanta willashkanisapa ama chikan warmiwan uchallikunankunapa.

Tata Diospa wasinpi chiknik runakuna Pabluta apirkansapa wañuchinankunapa.

²⁶ Chashna Santiago willaptin Pabluka almitishpa Tata Diospa wasinman chay chusku runakunata pusharkansapa. Chaymanta kayantin paykunawan tantalla Moisespa killkadunpi kamachikushkankunatahina allita mayllanakurkansapa Tata Diospa ñawpakninpi chuya chuya rikurinankunapa. Chaymanta Pabluka Tata Diospa wasinpi yaykurkan saserdoteta willak kanchis diyakaman

prometishkankunata tukuchanankunapa rurayta. Willarkan chay diyapa animalkunata pushanankunata wañuchik Tata Diosta kuyanankunapa.

²⁷ Chaymanta chay kanchisnin diya Asia partimanta shamudu judiyukuna Tata Diospa wasinpi Pabluta kawarkansapa. Paykunaka tukuy judiyumasinkunata turbachishpankuna Pabluta apirkansapa.

²⁸ Sinchita willarkansapa:

—¡Judiyumasinikuna, yanapawaychi! Kay runaka llaktan llaktanpi purishpa ñukanchikunata washanchawashpanchikuna yachachikun Moisespa killkadunpi kamachikunankunata ama kasunanchikunapa. Yachachikun kay Tata Diospa wasin mana alli kananta. Kunanka kay Tata Diospa wasinta susyachishpa mana judiyu runakunata yaykuchishkasapa.

²⁹ Chay chatakuk runakunaka suk diyashi Pabluta kawarkansapa Trofimowan Jerusalenpi puriptin. Payka Efesomanta mana judiyu runa karkan. Paywan kawashkankunarayku yuyarkansapa Tata Diospa wasinpi yaykuchishkanta. Chayrayku sukaman sinchita rimakushpa chatakurkansapa.

³⁰ Chayta sinchita rimakuptinkuna uyarishpa Jerusalenpi runakuna sukaman turbakushpankuna kallparkansapa kawak. Chaypina chay chatakukkuna Pabluta apishpankuna washaman aysarkansapa. Tata Diospa wasinta kuydak runakuna utkakushpa punkukunata wichkarkansapa.

³¹ Chay chiknik runakuna Pabluta wañuchinayaptinkuna romano soldadukunapa kamachikukninkuna uyarirkan tukuy judiyu runakuna turbakuykanankunata.

³² Chayta uyarishpa tukuy soldadukunata tukuy kapitankunata pushashpankuna chay turbakuykak runakunaman kallparkansapa. Paykunata kawashpankuna Pabluta makaykak runakunaka manana makarkansapanachu.

³³ Chaypina chay soldadukunapa kamachikuknin runaka ladunchashpa Pabluta apichichirkan. Soldadunkunata willarkansapa ish kay kadenawan watanankunapa. Chashna watachishkanwasha chay runakunataka tapurkansapa:

—Ariya ¿pití kay runaka? ¿Imatati rurashka?

³⁴ Chashna tapuptinkuna sinchita rimakushpa sukkuna suk layata sukkuna chikan layata willarkansapa. Chashna sukta sukta willaptinkuna chay soldadukunapa kamachikukninka mana atiparkanchu entiendiyta imatami willansapa nishpa. Chayrayku soldadukunata willarkansapa kuartelman Pabluta pushanankunapa.

³⁵⁻³⁶ Yaykuna llukanapi chayaykaptinkuna chay chiknik runakuna Pabluta kichukunayashpankuna sinchita rimakushpa willarkansapa:

—¡Wañuchun! ¡Wañuchun!

Chashna kaparikuptinkuna chay soldadukunaka Pabluta wanturkansapa chay kuartelpa llukananpi churak.

37 Chaypina kuartelman
yaykuchinayaykaptinkuna Pabluka
soldadukunapa kamachikukninta griegopi
rimashpa tapurkan:

—¿Atipaymanchu kanwan parlayta?

Chashna tapuptin chay runaka willarkan:

38 —Ariya ¿yachankichu griegopi rimakuyta?
¿Manachu kanki Egiptomanta runa? ¿Manachu suk
tiempu romano gobiernuta mana kasunayashpa
tantanachishkanki chusku waranka wañuchikuk
runakunata chunlla pampaman rinaykichipa?

39 Chaypina Pabluka willarkan:

—Manami paychu kani. Ñukaka judiyu runa
Silisia partipi Tarso llaktamanta kani. Chay
llaktaynika alli riksidumi. Kunanka roygayki
almitiwanaykipa kay runakunata
parlachimaynupa.

40 Parlachimankunapa almitiptinna kuartelpa
llukananpi Pabluka shayarishpa tukuy chay
runakunata makinwan señaista rurashpa
upallayachirkansapa. Chashna
upallayaptinkuna kikin hebreo rimanankunapi
willarkansapa:

22

1 —Wawkinikuna, tataynikuna, uyariwaychi
amachanakushpa willaptini.

2 Chay runakuna uyarishpankuna
kikinkunapa rimanankunapi Pablu rimakuptin
ashwanta chunllayarkansapa. Chashna
chunllayaptinkuna Pabluka willarkan:

3 —Ñukaka judiyumasikichimi kani. Silisia
partipi Tarso llaktapi nasirkani. Kay Jerusalenpi

wiñarkani. Alli yachachikuk Gamayel ñawpa awilunchikunapa yachachikushkankunata yachachiwarkan. Kunanka kankuna sukaman Tata Diosta kuyanaykichishina ñukapish tukuy shunku Tata Diosta kuyani.

⁴Ñawpa tiempu Jesuspa mushuk laya yachachikunanta kreyik runakunata wañuchichinayashpayni sukaman sufrichirkanisapa. Ullkukunata warmikunatapish apichishpa pusharkanisapa karselpi churak.

⁵Saserdotekunapa kamachikuknin tukuy ansianukunawan yachansapa chashna sufrichishkaynikunata. Paykunaka kartakunata kuwarkansapa Damaskopi judiyumasinchikunaman apanaynipa. Chay kartakunapi willarkansapa almitiwanankunapa Jesusta kreyik runakunata kay Jerusalemman pushamunaynipa kastiganankunapa.

*Pablu willarkansapa imashnami kallarirkan
Jesusta kreyiyta nishpa.
(Hch 9.1-19; 26.12-18)*

⁶Pabluka parlachikuyllapi katirkan:

—Chashna kartakunata chaskishpayni Damasko llaktaman rirkani. Chay llaktapi chayanayaykaptini chawpi diyata sielumanta ñukapi suk sinchi lus llipyarkan.

⁷Chay sinchi lusta kawashpa allpakaman urmarkani. Chaypina uyarirkani willawaptin: “Saulo, Saulo ¿imapatí chikniwashpa sufrichiwaykanki?”

⁸ Chashna willawaptin tapurkani: “¿Pití kanki, Señor?” Payka willawarkan: “Ñukaka Nasaret llaktamanta Jesusmi kani. Ñukatami chikniwashpa sufrichiwaykanki.”

⁹ Chashna willawaptin ñukawan purik runakuna mana entiendirkansapachu parlachiwashkan rimanata. Paykunaka chay sinchi lusta kawashpankuna sukaman manchakurkansapa.

¹⁰ Chashna Jesus willawaptin tapurkani: “Señor ¿imatati munanki ruranaynipa?” Payka willawarkan: “Atarishpa Damaskoman rillay. Chaypi suk runa yachachishunki imatami ruranki nishpa.”

¹¹ Chaypina chay sinchi lus biskuyachiwashkanrayku manana nima kawakuyta atiparkaninachu. Chayrayku chay purikmasinikuna makinimanta apiwashpa Damaskoman pushawarkansapa.

¹² Chay llaktapi suk runa Ananiyas kawsarkan. Paymi Tata Diosta kuyak runa karkan. Moisespa kamachikunankunata allita kasushpa kawsak. Chayrayku tukuy chay llaktapi kawsak runakuna rimarkansapa alli rurak runa kananta.

¹³ Ananiyaska shamurkan ñukata kawawak. Chayashpa willawarkan: “Wawkini Saulo, kunanlla atipanki kawakuyta.” Chayta willawashkan orana allita kawakushpa payta kawarkani.

¹⁴ Chaypina payka willawarkan: “Awilunchikunapa Tata Diosninmi kanta akllashushka paypa munananta yachanaykipa.

Akllashushka chay alli rurak Jesusta kawanaykipa. Chaymanta akllashushka Jesus rimaptin uyarinaykipa.

¹⁵ Chashna Jesus yachachishuptiki tukuy kawashkaykita uyarishkaykita tukuy partipi kawsak runakunata parlachinayki tiyan.

¹⁶ Kunanka utkakushpa atariy. Rillay bawtisakumuy. Chashna bawtisakushpayki Señorinchi Jesusta roygay tukuy uchaykimanta mayllashunanpa.”

¹⁷ Chayta Ananias willawashkanwasha Damaskomanta Jerusalemman kutimushpayni rirkani Tata Diospa wasinpi orak. Chaypi muskuyninipishina Señor Jesukristuta kawarkani.

¹⁸ Chaypina payka willawarkan: “Utkakushpa Jerusalemanta llukshiy. Ñukata riksiwanaykita parlachikuptiki kaypi kawsak runakuna mana kreyishunkisapachu.”

¹⁹ Chashna willawaptin ñukaka willarkani: “Señor, paykunaka yachansapa ñuka tantanakunankuna wasikunapi yaykushpayni kanta kreyishuk runakunata apichichishpa makachishpa karselman pushachishkaynikunata.

²⁰ Chaymanta rimanaykita yachachikuk Estebanta wañuchiykaptinkuna ñukapish yuyarkani allimi wañuchinankunapa. Chay wañuchishkankuna oras chay wañuchikuk runakunapa sawa llachapankunata kuydarkani. Kay llaktapi kawsak runakuna tukuy chayta yachashpankuna kreyinkasapa chikan layatana kawsaykanaynita.”

21 Chashna willaptini Señor Jesukristu willawarkan: “Utkakushpa rillay. Ñukaka kachayki karu llaktakunapi mana judiyu runakunata yachachikuk rinaykipa.”

Chay runakuna Pabluta yaka makarkansapa.

22 Chay runakunaka Pablupa rimashkanta upallalla uyarirkansapa. Chaypina mana judiyu runakunaman rinanpa willaptin kallarirkansapa sinchita rimakuyta:

—Mana munanisapachu kay runa kawsananpa. ¡Wañuchiychi!

23 Chay runakuna kaparikuyllapi katishpankuna sukaman piñakushpa llachapankunata wishchukurkansapa. Allpata apishpa altuta wishchukurkansapa.

24 Chashna chay runakuna ashwanta piñakuptinkuna chay kuartelpi kamachikukka soldadunkunata willarkansapa Pabluta yaykuchinankunapa. Chaymanta willarkansapa Pabluta makanankunapa rimananpa imaraykumi chataykansapa nishpa.

25 Chashna makanankunapa wataptinkuna Pabluka chaypi shayaridu kapitanta tapurkan:

—¿Pití willashushka ñukata makawanaykichipa romano runa kaykaptini? Mana allichu makawanaykichipa manara allita yachaykashpaykichira uchayukchu kani manachu nishpa.

26 Chashna Pablu willaptin chay kapitanka kamachikninta rirkan willak:

—¿Imapatí kay runata makachichinayaykanki? Payka romano runami.

²⁷ Chashna chay kapitan willaptin chay kamachikukka Pablutaka ladunchashpa tapurkan:

—Ariya ¿romano runachu kanki?

Pabluka aynirkan:

—Ariya, romano runami kani.

²⁸ Chaypina chay kamachikukka willarkan:

—Ñukaka aypa kullkita pagarakushkani romano runa kanaynipa.

Pabluka aynirkan:

—Ñukaka nasishkaynimantapacha romano runa kani.

²⁹ Chashna willaptin tukuy chay makanayaykak soldadukunaka ladunmanta anchurkansapa. Chay kamachikukninpish romano runa kananta yachashpa watachishkanrayku manchakurkan.

Judiyukunapa kamachikukninkuna Pabluta chatarkansapa.

³⁰ Chay romano kamachikukka allita yachanayarkan imapami judiyu runakuna Pabluta sukaman chatashkasapa nishpa. Chayta yachanayashpa kayantin Pabluta kadenankunawan watadu kashkanmanta kacharichirkan. Chaymanta tukuy judiyukunapa kamachikukninkunata tukuy saserdotekunapa kamachikukninkunawan tantanachirkansapa. Chaypina Pabluta pushashpa paykunapa ñawpakninkunapi churarkan.

23

¹ Chaypina Pabluka chay judiyu kamachikukkunata chapashpa willarkansapa:

—Wawkinikuna, Tata Diospa ñawpakninpi ñukaka yuyanakuni kunankaman allita rurashpalla kawsaykanaynita.

² Chashna Pablu willaptin saserdotekunapa ashwan sinchi kamachikuknin Ananiyas sukaman piñakurkan. Pablupa ladunpi runakunata willarkan shiminpi lapyanankunapa.

³ Chayta uyarishpa Pabluka willarkan:

—Tata Diosmi kanta kastigashunki llullakuk runa kaptiki. Kanka allipi tukushpa chaypi tiyaridu kanki Moisespa kamachikunankunatashina willawanaykipa uchaynipichu kani manachu nishpa. Kunanka chaykunata mana kasushpayki willaykankisapa shiminpi lapyawanankunapa.

⁴ Chashna Pablu willaptin ladunpi runakuna willarkansapa:

—¿Imapatí Tata Dios churashkan saserdotekunapa kamachikukninta rabyachinki?

⁵ Chashna willaptinkuna Pabluka aynirkan:

—Wawkinikuna, perdonawaychi. Mana yachashkanichu saserdotekunapa kamachikuknin kananta. Tata Diospa killkadunpi willawanchi: “Ama llaktaykichipa kamachikuknikichita maldisiychichu.”

⁶ Pabluka chay awtoridarkunata chapashpa riksirkansapa sukkuna saduseo kanankunata sukkuna fariseo kanankunata. Chaypina sinchita willarkansapa:

—Wawkinikuna, ñukaka fariseo runami kani. Tatayni awiluynikunapish fariseo runakunami karkansapa. Ñukaka tukuy shunku kreyini Tata

Dios wañudukunata kawsachimunanta.
Chayrayku kunanka kay awtoridarkunapi
chatawaykankichi.

⁷ Chashna Pablu willaptin fariseo runakunaka
saduseo runakunawan kallarirkansapa
ayninakuyta. Chaypina ishkay manadapina
churanakurkansapa.

⁸ Saduseo runakuna rimansapa wañudukuna
mana kawsamunankunata. Rimansapa mana
nima angelkuna nima almanchipish tiyananta.
Fariseo runakuna rimansapa almayuk
kashpanchikuna wañushpanchikuna kashkan
kawsamunanchikunata. Rimansapa
angelkunapish tiyananta.

⁹ Chashna sukaman ayninakuptinkuna
Moisespa killkadunkunata yachachikuk
fariseokuna shayarishpankuna willarkansapa:

—¡Kay runaka manami nima mana allita
rurashkachu! Ichará muskuyninpi suk wañuduta
suk angelta uyarirkan willaptin.

¹⁰ Chaywan ashwanta rabyachinakuptinkuna
chay romano kamachikukka sukaman
manchakurkan. Yuyarkan Pabluta tipi tipita
ruranankunata. Chayrayku chay
soldadunkunata willarkansapa Pabluta
kichukushpankuna kuartel ukupi
churanankunapa.

¹¹ Chay tuta muskuyninpi Jesukristu Pabluta
rikurirkan willananpa: “Ama manchakuychu,
Pablu. Kan Jerusalemni allimata rimashkanki
ñuka salvakuk kanaynita. Roma llaktapipish
chayllata rimanayki tiyan.”

*Chiknik runakuna sukaman munarkansapa
Pabluta wañuchiya.*

¹² Chaymanta kayantin Pabluta chiknik runakuna parlanakurkansapa wañuchinankunapa. Chashna parlanakushpankuna jurashpa willanakurkansapa Pabluta wañuchinankunakaman mana nimata mikunankunapa nimata upyanankunapa.

¹³ Chay wañuchinayak runakuna chusku chunka ashwan karkansapa.

¹⁴ Chaypina paykunaka saserdotekunapa kamachikukninkunaman judiyukunapa ansianunkunaman rishpankuna willarkansapa:

—Ñukaykunaka jurashkanisapa Pabluta wañuchinaynikunakaman mana nimata mikuyta.

¹⁵ Kunanka shamushkanisapa roygaknikichi yanapawanaykichipa. Kankuna tukuy kamachikukmasikichivan chay romano kamachikukta roygaychi kaya Pabluta kankunaman pushamunankunapa. Willaychi shamuptin ashwanta yachananchikunapa imakunatami yachachikun nishpa. Ñukaykuna shuyashasapa manara kankunapi chayamuptin wañuchinaynikunapa.

¹⁶ Chashna chay wañuchinayak runakuna willaptinkuna Pablupa paninpa wayna wawan uyarirkan. Chaypina chay kuartelman rirkan Pabluta willak.

¹⁷ Chaypina tukuyta willaptinna Pabluka suk kapitanta kayashpa willarkan:

—Kay waynituta pushay kamachishuknikichiman. Paymi suk uyarishkanta willanka.

18 Chashna willaptin chay kapitanka Pablupa sobrinunta pushashpa kamachikukninta willarkan:

—Chay wichkadu runa Pabluka kayawashpa willawashka kay waynituta kanman pushamunaynipa. Payka suk uyarishkanta munan willashuynikita.

19 Chashna willaptin chay kamachikuk runaka Pablupa sobrinunta makinmanta apishpa suk laduman pusharkan. Chaypina tapurkan:

—¿Imatati munanki willawayta?

20 Chashna tapuptinna willarkan:

—Pabluta chiknik runakuna parlanakushkasapa shamunankunapa willashuk kaya judiyukunapa sinchi kamachikukninkunaman Pabluta pushachinaykipa. Willashunkisapa ashwan allita yachanayanankunata imatami Pablu yachachikun nishpa.

21 Chashna paykuna willashuptinkuna ama kreyinkichu. Chusku chunka ashwan runakuna ñanpi pakakushpa shuyankasapa wañuchinankunapa. Paykuna jurashkasapa mana nimata mikuyta nimata upyayta Pabluta wañuchinankunakaman. Kunanka almitikunaykillatana shuyaykansapa.

22 Chayta willaptinna chay kamachikukka kacharkan wasinman kutinanpa. Willarkan ama ni pita chay willashkanta parlachikunanpa.

Romano gobernador Felixman Pabluta pushachirkan.

23 Chaymanta chay romano kamachikukka ishkey kapitankunata kayashpa willarkansapa:

–Prontanachiychi ishkay pachak purishpa rik soldadukunata, kanchis chunka kaballukunapi rikkunata, ishkay pachak lansakunata apik soldadukunatapish. Prontanachiychi allita tutayaptin Sesarea llaktaman rinankunapa.

²⁴ Chaymanta willarkan kaballuta aparejananpa Pablu montashpa rinanpa. Willarkansapa Pabluta allita kuydashpa chay romano gobernador Felixman pushanankunapa.

²⁵ Chaymanta suk kartata paykunawan kacharkan. Chay kartapi kashna rimarkan:

²⁶ “Munanayni awtoridar Felix, ñuka Klaudio Lisias sukaman rimachiyki.

²⁷ Kaypi kawsak judiyu runakuna kay pushachiykanayni runata apishpa wañuchinayarkansapa. Chashna wañuchinayaptinkuna yachashkani romano runa kananta. Chayrayku soldaduynikunawan rishkani kichukuk ama wañuchinankunapa.

²⁸ Chaypina imaraykumi sukaman chatansapa nishpa yachanayashpayni judiyukunapa kamachikukninkunaman pusharkani.

²⁹ Chaypina yacharkani paykunapa kamachikunankunata mana kasushkanrayku chatanankunata. Chashna sukaman chataptinkunapish ñukaka yuyarkani kay runaka mana nima uchayuk kananta wañuchinaynikunapa nima karselpi churanaynikunapa.

³⁰ Chaymanta yacharkani chay chiknik runakuna parlanakushkankunata wañuchinankunapa. Chayrayku kanman kachaykani. Chay wañuchinayak runakunata

willashkanisapa kanman rinankunapa chatakuk. Chayllata killkashkayki.”

³¹ Chay tuta chay soldadukuna chay kartata apashpa Pabluta pusharkansapa Antipatris llaktapi puñuk.

³² Kayantin chay purishpa rik soldadukuna kuartelman kutirkansapa. Chaymanta kaballupi rik soldadukunalla Pabluwan rirkansapa.

³³ Sesarea llaktapi chayashpankuna chay kartata gobernadorta kurkansapa. Pablutapish paypi kukurkansapa.

³⁴ Chaypina chay awtoridarka chay kartata leyishpa tapurkansapa maymantami Pabluka nishpa. Willaptinkuna Silisia partimanta kananta Pabluta willarkan:

³⁵ —Chay chatashuk runakuna shamuptinkunara kantapish tapushkayki yachanaynipa uchayukchu kanki manachu nishpa.

Chayta willashpa soldadunkunata willarkansapa allita kuydashpa kamachikuk Herodespa manllayba wasinpi wichkanankunapa.

24

Pablu gobernadorta willarkan mana uchayuk kananta.

¹ Pablu chayashkanmanta pichkaynin diya saserdotekunapa kamachikuknin Ananiyaska Sesarea llaktapi chayarkan. Suk ansianukunawan tantalla suk abogado runa Tertulowan tantalla rirkansapa. Tukuy

paykunaka gobernadorpi chayarkansapa Pabluta chatanankunapa.

² Chaypina soldadukuna Pabluta gobernadorpi chayachiptinkuna chay abogado Tertulo kallarirkan Pabluta chatayta. Chay gobernador Felixtaka willarkan:

—Sukaman agradesiykisapa kay llaktaynikunapi kushikushpa allillata kawsaykashpaynikuna. Kanka yachaysapa runa kashpayki llaktaynikunapa alli yanapakuk awtoridarnin kanki.

³ Chashna yanapawaptikisapa, munanayni gobernador Felix, tukuy tiempu tukuy llaktaynikunapi sukaman agradesiykisapa.

⁴ Kunanka ama sukaman unayachinaynipa roygayki suk ratituta uyariwanaykipasapa.

⁵ Ñukaykuna allita yachanisapa kay runa iden pestishina tukuy mayta purishpa judiyukunata turbachiykananta. Payka chay nasareno runakunapa yachachikninkunami.

⁶ Chaymanta ñukaykunapa kamachikunaynikuna willawansapa ama Tata Diospa wasinpi mana judiyu runakuna yaykunankunapa. Chashna kaptinpi kay runaka suk mana judiyu runata yaykuchinayarkan. Chayta ruraptin paytaka apishkanisapa kastiganaynikunapa.

⁷ Chaypina chay kamachikuk Lisias aypa soldadunkunawan chayashpa makinikunamanta kichuwashkasapa.

⁸ Chashna kichuwashpankuna willawarkansapa shamunaynikunapa kanpi

chatakuk. Kikiki payta tapushpa yachanki mana llullakushpa chatashkaynikunata.

⁹ Chashna Tertulo willaptin chay tukuy chatakuk runakuna willarkansapa chashna kananta.

¹⁰ Chaypina chay gobernadora Pabluta makinwan señasta rurashpa willarkan rimakunapa. Chashna willaptin Pabluka willarkan:

— Señor awtoridar, yachani aypa watakunata alli awtoridarninikuna kanaykita. Chayrayku kushikushpa mana manchakushpa willayki mana uchaynipi kanaynita.

¹¹ Kikiki tapukushpa yachankiman chayrak chunka ishkay diyallara Jerusalenpi chayashkaynita Tata Diosta kuyak.

¹² Ñuka mana Tata Diospa wasinpi nima tantanakunankuna wasikunapi ni piwan ayninakushkanichu. Mana ni maypi runakunata tantanachishkanichu turbachinaynikunapa.

¹³ Kay chatawak runakuna mana ni maypi kawawashkasapachu nima uyariwashkasapachu ni piwan ayninakuptini.

¹⁴ Chaymanta willayki Moisespa kamachinankunata ñawpa yachachikukkunapa killkadunkunata kreyini. Chaymanta awiluynikunapa Tata Diosninllata kuyashpa kawsaykani. Chashna Tata Diosta kuyashpayni Jesukristupa yachachikunantapish kreyini. Chay chatawak runakunaka rimansapa Jesukristupa yachachikunan llulla kananta.

¹⁵ Chaymanta paykunashina ñukapish kreyini Tata Dios tukuy alli rurak mana alli rurak

runakunata wañushkankunamanta
kawsachimuwanchikunata.

¹⁶ Chayrayku Tata Diospa ñawpakninpi
runamasinikuna ñawpakninkunapish sukaman
munani shunkuynipi mana nima mana allikuna
tiyananpa.

¹⁷ Aypa watakunata karu llaktakunapi
purishkayniwasha Jerusalemman kutishkani
animalkunata wañuchishpa Tata Diosta kuyak.
Rishkani mana nimayukkunata ofrendata
kushpa yanapaksapa.

¹⁸ Tata Diospi chuya chuyata rikurinaynipa
Moisespa kamachikunankunata kasushpa allita
mayllanakushkani. Mana aypa
runakunawanchu karkani. Mana ni pita
turbachiykashkanichu. Tata Diospa wasinpi
kaptini Asia partimanta judiyumasinikuna
tariwarkansapa.

¹⁹ Alli kanman chay runakuna
shamunankunapa chatawak ima mana allitami
rurashkani nishpa.

²⁰ Paykuna mana shamuptinkunaka kay
runakuna willashuchunsapa chay
kamachikukninikuna ima uchatami ñukapi
tarishkasapa nishpa.

²¹ Chay kamachikukninikunapi kashpayni
sinchita rimarkani: “Kankuna chatawaykankichi
ñuka kreyiptini Tata Dios tukuy wañudu
runakunata kawsachimunanta.” Ichará chayta
rimashkaynirayku chatawaykansapa.

²² Chashna Pablu willaptin chay awtoridar
Felixka mana munarkanchu ashwanta uyariyta.
Jesukristupa yachachikunankunata allitana

yacharkan. Chayrayku chay chatakuk
runakunata willarkansapa:

—Chay kamachikuk Lisias shamushpa allita
willawanka imatami Pabluka rurashka nishpa.
Chaypira atipasha willayta uchayukchu
manachu nishpa.

²³ Chashna chay runakunata willashpa suk
kapitanta willarkan Pabluta mana watashpa
kashkan karselpi churananpa. Chaymanta
willarkan Pablupa amigunkuna shamuptinkuna
yaykuchinanpa yanapanankunapa.

²⁴ Chaymanta chay gobernador Felix chay
llaktamanta llukshishpa aypa diyakuna washan
warmin Drusilata pushamushpa kutimurkan.
Payka judiya warmi karkan. Chaypina Pabluta
kayachirkan shamunanpa paykunawan parlak.
Pablu shamushpa allita yachachirkansapa
Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa.

²⁵ Chaypina yachachirkansapa allita rurashpa
mana munanankunallata rurashpa
kawsanankunapa. Yachachirkansapa Tata Dios
tukuy mana alli rurak runakunata
kastiganankunata. Chayta uyarishpa Felixka
sukaman manchakushpa willarkan:

—Mananami uyarinayaykinachu. Suknin diya
atipashpayni kashkan kayachishkayki
yachachiwanaykipa.

²⁶ Chayta willashpa Felixka munarkan Pablu
kullkita pagaraptin kacharichinanpa. Chayrayku
kuti kuti kayachik paywan parlananpa.

²⁷ Ishkay watata chay karselpi Pabluka
kiparirkan. Chaypina Felixka manana
gobernadornachu karkan. Porsio Festo

chayarkan gobernador kananpa. Chashna Felix llukshishpa Pablutaka karselpi sakirkan judiyu runakunata kushichinayashpa.

25

Gobernador Festopi Pabluta chatarkansapa.

¹ Roma llaktanmanta Sesareapi Festo chayamushpa yaykurkan mushuk awtoridar kananpa. Chaypina kimsaynin diya washan Jerusalemman rirkan.

² Jerusalempi chayaptin saserdotekunapa kamachikuknikuna, judiyu runakunapa ansianunkuna rirkansapa Festopi Pabluta chatak.

³ Paykunaka payta sukaman roygarkansapa Jerusalemman Pabluta pushachinanpa. Yuyarkansapa pushachiptin ñanpi shuyashpa wañuchinankunapa.

⁴ Chashna roygaptinkuna Festoka willarkansapa:

–Pablu Sesareapi preso kashpa chayllapi kiparinan tiyan. Ñukaka yuyaykani mana unayashpa chayman kutiyta.

⁵ Chayrayku kankunapa kamachikuknikichi ñukawan tantalla rinkasapa. Chay runa suk mana alli ruranata rurashka kaptinka chaypi chatankichi.

⁶ Chaymanta Festo Jerusalempi pusak diya ashwanta kiparirkan. Chaymanta Sesareaman kutirkan. Kayantin rirkan kamachikunan tiyarinanpi tiyarik. Chaypi tiyarishpa Pabluta pushachimurkan.

⁷ Chaypina Pablu yaykuptin chay Jerusalemanta shamudu judiyu runakuna payta ladunchashpa sukaman chatarkansapa mana alli rurak runa kananta. Chashna chatakushpankunapish mana atiparkansapachu niman suk mana alli rurashkanta tariyta.

⁸ Chaypina Pabluka Festota willarkan:

—Ñukaka mana nima mana alli ruranata rurashkanichu. Mana ni pita yachachishkanichu Moisespa kamachikunankunata ama kasunankunapa. Mana ni pita yachachishkanichu Tata Diospa wasinpi mana allikunata ruranankunapa. Mana nimapi chay ashwan sinchi romano kamachikukta rabyachishkanichu.

⁹ Chashna willaptin Festoka judiyu runakunata munashpa kushichiysapata Pablutaka tapurkan:

—¿Munankichu Jerusalemman riyta chaypi ashwan allita tapunaynipa uchaykipichu kanki manachu nishpa?

¹⁰ Chashna tapuptin Pabluka willarkan:

—Chay ashwan sinchi romano kamachikuk kanta churashushkanki awtoridar kanaykipa. Chayrayku kanlla willawanayki tiyan uchayukchu kani manachu nishpa. Allita yachanki judiyumasinikunata mana nimanachishkaynikunata.

¹¹ Wañunapa laya uchata rurashka kaptinika wañuchiwachunsapa. Mana uchaynipi kaykaptinika mana allichu judiyumasinikunapi kukuwanaykipa. Chayrayku roygayki chay ashwan sinchi kamachikuk Sesarman

kachawanaykipa. Paymi tapuwashpa
willawanka uchayukchu kani manachu nishpa.

¹² Chashna Pablu willaptin Festoka
yanapakninkunawan parlashkanwasha
willarkan:

—Roygawashkanki Roma llaktapa ashwan
sinchi kamachikuk Sesarman kachanaynipa.
Chayrayku payman kachayki.

*Festo ashwan sinchi kamachikuk runa Agripawan
parlarkan.*

¹³ Chaymanta aypa diyakuna washan
Sesareapi sinchi kamachikuk Agripa chayarkan.
Payka panin Bernisewan rirkansapa Festota
pasyak.

¹⁴ Chaypina suk diya Festoka Agripata
parlachirkan chay llaktapi Pablu preso kananta.
Willarkan:

—Kaypi tiyan gobernador Felix sakishkan
preso runa.

¹⁵ Jerusalemman riptini saserdotekunapa
kamachikukninkunawan judiyukunapa
ansianunkuna ñukapi chay runata
chatarkansapa. Roygawarkansapa uchayuk
kaptin wañuchichinaynipa.

¹⁶ Chashna roygawaptinkuna willarkanisapa:
“Ñukaykuna romano awtoridarkuna mana
amañanisapachu ni pita wañuchichiyta mana allita
yachashpa uchayukchu manachu nishpa.
Chayrayku ñukaykunapi tukuy chatadu runakuna
chatak runakunawan uya uya ayninakunankuna
tiyan. Chaypira chay chatadu runa atipan
amachanakuyta rimashpa mana uchayuk
kananta.”

¹⁷ Chashna chay runakunata willaptinkuna kayman shamurkansapa. Kayantin ñukaka rishkani kamachikunayni tiyarinaynipi tiyarik. Chaypi tiyarishpayni chay chatadu runataka pushachimurkani.

¹⁸ Ñukaka yuyashkani sakra mana allikunata rurashkanta. Chaykamanka chay chatakuk runakuna mana yuyashkayni layatachu chatarkansapa.

¹⁹ Paykunaka willawashkasapa Tata Diosta kuyashpa amañashkankunata mana rurashkanta. Chaymanta chatashkasapa Pablu yachachikunanta chay wañudu Jesus kawsamushkanta.

²⁰ Chashna chataptinkuna ñukaka mana yachashkanichu imatami rurasha nishpa. Chayrayku Pabluta tapushkani: “¿Munankichu Jerusalenman riyta chaypi willanaynipa uchayukchu kanki manachu nishpa?”

²¹ Chashna tapuptini payka roygawashka Romapi ashwan sinchi kamachikukninchikunaman kachanaynipa. Chashna roygawaptin ñukaka karselpi wichkachishkani Romaman kachanayni diyakaman.

²² Chaypina kamachikukmasin Agripaka Festota willarkan:

—Ñukapish uyarinayani chay runa rimakuptin.

Chashna willaptin Festoka aynirkan:

—Kayami uyarinki.

²³ Kayantin chay kamachikuk Agripaka panin Bernisewan tantalla chayarkansapa. Chay kamachikunan wasipi soldadukunapa

kamachikukninkuna tukuy chay llaktapa awtoridarninkunapish musikawan marchaypi yaykurkansapa. Chaypi yaykuptinkunana Festoka Pablutaka pushachimurkan.

²⁴ Chaypina Festoka willarkan:

—Kamachikukmasini Agripa, tukuy kaypi ñukaykunawan tantalla runakuna, kaypinami kay chatadu runaka. Jerusalem llaktapi kay Sesarea llaktapipish tukuy judiyu runakuna ñukapi sukaman payta chatakunsapa. Kuti kuti sinchita kaparikushpa roygawashkasapa wañuchichinaynipa.

²⁵ Ñukaka mana paypi tarinichu wañuchichinaynipa laya uchanta.

Chaymanta kikin roygawashka ashwan sinchi kamachikukninchi Sesarman kachanaynipa. Payman rinayan willananpa uchayukchu manachu nishpa. Chashna roygawaptin yuyani kachayta.

²⁶ Sesarman kachasha suk kartawan. Kunanka mana yachanichu imatami killkasha nishpa. Chayrayku kankuna, kamachikukmasinikuna, kan kamachiwaknini Agripa, yanapawaychi. Ichará kankuna tapushpa atipankichiman suk imata tariyta ñuka killkanaynipa.

²⁷ Mana atipaymanchu suk preso runata kachayta mana willashpa imaraykumi chatakudu nishpa.

26

Pablu chay kamachikuk Agripata willarkan ima

layatami kawsashka nishpa.
(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹ Chashna Festo willaptin Agripaka Pablutaka willarkan:

—Kunan willawaysapa imapami sukaman chatashunkisapa nishpa.

Chashna willaptin Pabluka makinta alsashpa willarkan:

² —Kamachiwagnini Agripa, kan munaptiki rimakunaynipa sukaman kushikuni. Judiyumasinikuna rikchak layata chatawashkasapa. Kunan willayki llullakushpa chatawashkankunata.

³ Kanka judiyukuna amañanaynikunata allita yachanki. Chaymanta yachanki imakunapami ayninakunisapa nishpa. Chayrayku roygayki allillapi uyariwanaykipa.

⁴ Tukuy judiyumasinikuna yachansapa wayna kashkaynimantapacha llaktaynipi Jerusalenpipish allita kawsashkaynita.

⁵ Chaymanta allita yachansapa fariseo runa kanaynita. Paykuna munashpa atipanmansapa chayta willashuyta. Tukuy pi yachan fariseokuna tukuy judiyu runakunamanta Moisespa kamachikunankunata ashwan allita kasunaynikunata.

⁶ Ñawpa tiempu Tata Dios awiluynikunata willarkan tukuy wañudukunata kawsachimunankunata. Ñukapish chayta kreyini. Chayta kreyishkaynirayku judiyumasinikuna chatawaykansapa.

⁷ Chay chunka ish kay ñawpa awiluynikunamanta mirashkan judiyu

runakuna shuyaykanisapa Tata Dios chay willawashkankunata rurananpa. Chashna shuyashpaynikuna diyapi tutapi Tata Diosta kuyashpa kawsanisapa. Ñuka Tata Dios willawashkanta kreyiptini, kamachiwaknini Agripa, kunanka kay judiyumasinikuna chatawaykansapa.

⁸ ¿Imapatí yuyankichi Tata Dios mana atipananta wañudu runakunata kawsachimunanta?

⁹ Ñawpa ñukapish yuyarkani alli kananta Nasaretmanta Jesusta kreyik runakunata sufrichinaynikunapa.

¹⁰ Chashna yuyashpayni Jerusalemipi Jesukristuta kreyik runakunata sufrichirkani. Chaymanta saserdotekunapa kamachikukninkuna almitiwaptinkuna Jesukristuta kreyik runakunata aypata karselpi wichkachirkani. Chaymanta kreyikuk runakunata wañuchinayaptinkuna ñukapish rimarkani allimi wañuchinankunaka.

¹¹ Aypa kuti tantanakunankuna wasikunapi chay kreyikuk runakunata makachirkanisapa rimanankunapa Jesus mana alli rurak kananta. Chaymanta sukaman piñakushpayni rirkani chikan llaktakunapipish chay runakunata sufrichiksapa.

¹² Chaymanta saserdotekunapa kamachikukninkuna kachawaptinkuna Damaskoman riykarkani chay Jesukristuta kreyik runakunata sufrichinaynipasapa.

¹³ Chaypina, kamachiwaknini, chay ñanpi riykashpayni chawpi diyata sielumanta sinchi

llipyak lusta kawarkani. Chay luska intimanta ashwan sinchita llipyashpa ñukapi ñukawan riykakmasinikunapipish llipyarkan.

¹⁴ Chayta kawashpaynikuna tukuy ñukaykuna allpakaman urmarkanisapa. Chaypina uyarirkani hebreo rimanaynikunapi willawaptin: “Saulo, Saulo ¿imapatí ñukata sukaman sufrichiwaykanki? Chashna sufrichiwashpayki suk toro puntayuk kaspita aytaykakshina kikikilla wakllichinakuykanki.”

¹⁵ Chayta uyarishpa tapurkani: “¿Pití kanki, Señor?” Chaypina ayniwarkan: “Ñukami kani sufrichiwanyki Jesus.

¹⁶ ¡Kunanlla atarimuy! Ñukaka kanpi rikurishkani sirviwanaykipa. Tukuy runakunata kaypi kawashkaykita willanayki tiyan. Chaymanta tukuy kawachinaynita tukuy pita parlachinayki tiyan.

¹⁷ Kunanmantapacha tukuy judiyumasikikunamanta mana judiyukunamantapish kuydashkayki ama wañuchishunankunapa.

¹⁸ Mana judiyu runakunaman kachashkayki luspishina purinankunapa amana tutapishina kawsanankunapana. Paykunaman kachashkayki yachachikunaykipa Tata Diosllata kasushpa kawsanankunapa amana chay sinchi supayta kasushpana kawsanankunapana. Chaymanta yachachikunayki tiyan ñukata kreyiwanankunapa. Chashna ñukata kreyiwaptinkuna Tata Dios uchankunamanta perdonankasapa mana tukuyniyukta paywan

tantalla kawsanankunapa.”

¹⁹ Chashna sielumanta Jesukristu willawaptin, kamachiwagnini Agripa, ñukaka chay willawashkanta kasushkani.

²⁰ Primeruka Damasko llaktapi kawsak runakunata yachachirkanisapa Jesus salvakuk runa kananta. Chaymanta Jerusalenpipish, tukuy Judea partipipish judiyu runakunata, mana judiyu runakunata yachachirkanisapa. Willarkanisapa uchankunamanta wanashpa Tata Diosta kasushpa kawsanankunapa. Yachachirkanisapa allita rurashpa kawsanankunapa tukuy runakuna yachanankunapa Tata Diosta kreyinankunata.

²¹ Chashna yachachikuptini chay chikniwak judiyumasinikuna Tata Diospa wasinpi apiwashpa wañuchiwanayarkansapa.

²² Chashna wañuchiwanayaptinkunapish Tata Dios yanapawaptin kunankaman mana shaykushpa katinilla. Tukuy runakunata, kamachikukkunata, mana kamachikukkunatapish yachachiypi katini. Moiseska ñawpa yachachikuk runakunapish killkarkansapa imatami Tata Dios ruranka nishpa.

²³ Killkarkansapa Tata Diosmanta shamudu runa sukaman sufrishpa wañunanta chaymanta wañushkanmanta kawsamunanta. Manara ni pi wañushkanmanta kawsamuptinra paymi kawsamurkan amana kutin wañunanpa. Paymi kawsamurkan judiyu runakunata mana judiyu runakunatapish willanankunapa mana alli

zurashkankunamanta perdonanankunata.
Tukuy chayllata ñukaka yachachikuni.

*Pabluka munarkan chay kamachikuk Agripa
Jesukristuta kreyinanpa.*

²⁴ Pablu chayta willaptin chay kamachikuk
Festoka sinchita willarkan:

—¡Dementumi kanki, Pablu! Sukaman
yachakushpayki dementuyashkanki.

²⁵ Chashna Festo willaptin Pabluka willarkan:

—Alli kamachiwaknini Festo, manami
dementuchu kani. Allita yuyaykushpayni
kuskata willayki.

²⁶ Kaypimi judiyukunapa
kamachikukninikuna Agripa. Paymi allita
yachan tukuy willashkanayni chashna
kashkanta. Mana kuchupi pakakushpachu
Jesusta wañuchirkansapa. Chayrayku paypa
ñawpakninpi mana nima manchakushpa rimani.

²⁷ Kamachiwaknini Agripa ¿chay ñawpa
yachachikukkuna yachachikushkanta
kreyinkichu? Ñuka allita yachani kreyikunaykita.

²⁸ Chashna Pablu tapuptin Agripaka aynirkan:

—Kan tipillata yachachiwashpayki ¿yuyankichu
Jesukristuta kreyinaynita?

²⁹ Chashna Agripa willaptin Pabluka aynirkan:

—Tipitapish aypatapish yachachishpayni
munayman ñukashina kreyikunaykipa.
Munayman tukuy kay uyariwaykak
runakunapish Jesukristuta kreyinankunapa.
Chashna ñukashina kreyikuptikichi mana
munaymanchu ñukashina kadenadu
kanaykichipa.

³⁰ Chashna Pablu willaptin Agripaka shayarirkan. Shayariptin Bernisewan gobernador Festoka tukuy chaypi runakunaka shayarirkansapa.

³¹ Chaypina suk laduman rirkansapa Pablu rimashkanta kikinkunapura parlak. Parlashpa willanakurkansapa:

—Kay runaka mana nimata rurashkachu wañuchichinanchikunapa nima karselpi churananchikunapa.

³² Chaypina Agripaka Festota willarkan:

—Atipanchiman kay runataka kachariyta mana kikin roygashushka kaptinka chay ashwan sinchi kamachikuk Sesarman kachanaykipa.

27

Roma llaktaman Festo Pabluta kacharkan.

¹ Chashna Agripa Festota willashpa yuyarkansapa barkupi Italia partiman Pabluta kachayta. Chaypina paytaka suk presomasinkunawan tantallata kapitan Juliopa makinpi churarkansapa. Chay Julioka chay ashwan sinchi kamachikuk Augustopa tropapa kapitannin karkan. Ñuka Lukaspish paykunawan tantalla rirkani Pabluta yanapanaynipa.

² Ñukaykunawan tantalla rirkan Aristarko. Payka Masedonia partimanta Tesalonika llaktamanta karkan. Chaypina Adramitio llaktapi suk barkupi yaykurkanisapa Romaman rinaynikunapa. Chay barkupa doynun Asia partipi aypa llaktakunapi ratakuypi ratakuypi rinayarkan.

³ Chay barkupi rishpaynikuna kapitan Julioka alli modopi Pabluta pusharkan. Kayantin Sidon llaktapa barku ratakunanpi chayarkanisapa. Chaypi Pablutaka almitirkan amigunkunata rinanpa pasyak paykuna yanapanankunapa.

⁴ Sidonmanta llukshiykaptinikuna sinchi wayra tinkuwarkansapa. Chayrayku Chipre ishla mañan mañanllata rirkanisapa.

⁵ Chipremanta chimbashpa Silisia partipa Panfilia partipa mañan mañanllata rirkanisapa. Chashna rishpa Lisia partipi Mira llaktapi chayarkanisapa.

⁶ Chay Mira llaktapi kapitan Julio Alejandriyamanta Italiaman rik barkuta tarirkan. Chay barkupi yaykuchiwarkansapa Romaman rinaynikunapa.

⁷ Aypa diyakunata wayra tinkuwaptinkuna barkuka allimanta rirkan. Chayrayku sukaman tankaypi tankaypi Kinido llakta ladunpi chayarkanisapa. Chaypina chay wayra idenllata tinkuwaptinkuna Salmon llakta ladunta pasashpa Kreta ishlata vueltrashpa rirkanisapa.

⁸ Chay ishla mañanta sukaman tankaypi tankaypi rishpaynikuna Buenos Puertos llaktapi chayarkanisapa. Chay llaktaka Lasea llakta ladunllapi karkan.

⁹ Chashna wayra tinkuwaptinkuna chay barku mana sinchita puriptin sukaman unayarkanisapa. Manana allinachu karkan chay manllayba yakuta rinaynikunapa. Manana unaynachu illarkan tamya tiempu kananpa. Chayrayku Pabluka chay barku purichik runakunata willarkansapa:

¹⁰ —Señorkuna, tamyá tiempu kaptin mananami allinachu rinanchikunapa. Chashnalla rishpanchikuna kay barkuka tukuy kargakunawan suminman. Ñukanchikunapish sipikunchimansapa.

¹¹ Chaypina soldadukunapa kapitanninka Pabluta mana kreyishpa barkupa doyñunta kapitannintapish kasurkan rinankunallapa.

¹² Buenos Puertospa barkukuna ratakunana mana allichu karkan tamyá tiempu barkuka chaypi kiparinanpa. Chayrayku yaka tukuy chay runakuna munarkansapa Fenise llaktaman riyta. Chay llaktaka Kreta ishlapa alli ladunpi karkan. Yuyarkansapa alli kananta chaypi tamyá tiempu kiparinaynikunapa.

Chay barkupi riptinkuna sinchi wayrawan tinkunakurkansapa.

¹³ Chashna rinaynikunapa yuyaptinkuna kallarrirkan chay llaktapa alli ladunmanta allimata wayrayta. Chayta kawashpankuna barkuta purichikkuna yuyarkansapa atipanankunata riyta. Chayrayku chay llaktamanta llukshishpaynikuna barkuta pusharkansapa Kreta ishla mañan mañanllata.

¹⁴ Chashna riptinikuna suk ratullapi sinchi wayra barkuynikunata ishlamanta chay manllayba kocha chawpiman tankarkan.

¹⁵ Chay sinchi wayra pushawaptinkuna manana atiparkanisapachu barkuta sinchichiyta. Chayrayku wayrallana pushawarkansapa.

¹⁶ Chashna chay wayra pushawaptinkuna rirkanisapa Kawda ishla mañanta. Chay taksha ishla mañanta riykaptinikuna manana sinchitanachu wayrarkan. Chaypina sukaman trabajashpa chay taksha aysadu kanowata barkupa sawanpi alsashpa churarkanisapa.

¹⁷ Chaymanta barku purichik runakuna waskankunawan barkupa armasonninta allita watarkansapa ama wayra wakllichinanpa. Chay yaku ukupi suk playa montonanakudu tiyarkan. Chaypa shutin Sirite karkan. Chaypi barku arkakunanta manchashpankuna barkupa wayra pushanan taksha llachapankunata altu kaspinmanta templarkansapa. Chayta rurashpankuna tukuy chay tuta sakirkansapa chay wayra maytapish kaptin barkuta pushananpa.

¹⁸ Kayantinpish sinchita wayrayllapi katirkan. Chayrayku barku purichik runakuna kallarikansapa tukuy kargankunata yakupi wishchukuyta.

¹⁹ Kimsaynin diya idenlla kaptin paykunalla tukuy ima llashakkunata wishchukurkansapa ama barku suminanpa.

²⁰ Aypa diyakunata mana nima intita nima luserukunata kawarkanisapachu. Chay sinchi wayra katiptinlla manana yuyarkanisapanachu kawsayta.

²¹ Chaymanta aypa diyakunata mana mikushpaynikuna Pabluka tukuy ñukaykunapa chawpinikunapi shayarishpa willawarkansapa:
—Kay barkupi purikmasinikuna, alli kanman karkan willashkaynita kasushpa Kreta ishlapi

kiparinanchikunapa. Chaypi
kiparishpanchikuna mana sufrinchimansapachu
karkan. Nima kargakunata
wishchunchimansapachu karkan.

²² Kunanka allita uyariwaychi. Ama
manchakuychichu. Kay barku sumiptinpi
manami ni suknikichi wañunkichichu.

²³ Ñukaka Tata Diospa wambran kashpayni
payta kuyashpa kawsani. Tutapi paypa angelnin
ñukapi rikurishka.

²⁴ Willawashka: “Ama manchakuychu, Pablu.
Roma llaktapa ashwan sinchi kamachikukpi
chayanayki tiyan. Kanraykumi Tata Dioska kay
barkupi rikmasikikunatapish wañuymanta
salvankasapa.”

²⁵ Chashna chay angel willawashka kaptin
amana llakiychinachu. Ñukaka tukuy shunku
Tata Diosta kreyishpa allita yachani pay
salvawananchikunata chay angel
willawashkantashina.

²⁶ Tata Dios salvawaptinchikuna kay wayra suk
ishlaman churawashunchisapa.

²⁷ Pablu chayta willawaptinkuna ishka
semanana Kreta ishlamanta llukshishkaynikuna
karkan. Chaypina chay wayra suk laduman suk
laduman pushawaptinkuna chay manllayba
Adrea kochapi chayarkanisapa. Chaypi
kaptinikuna chawpi tutapi barkuta purichik
runakunaka yacharkansapa allpaman
chayaykanaynikunata.

²⁸ Chayrayku yaku ukuta yachanankunapa
mashna metropimi allpaka nishpa
metriyarkansapa. Chashna metriyashpankuna

yacharkansapa kimsa chunka sokta metropi allpa kananta. Suk ratu washan kashkan metriyashpankuna yacharkansapa ishkay chunka kanchis metrollapina allpa kananta.

²⁹ Chaypina manchakurkansapa yaku ukupi manllayba rumikunapi takakunankunata. Shayachinayashpankuna chusku atun llashak fierrukunata watashpa chay barku washanpi kacharirkansapa. Chaypina Tata Diosta roygarkansapa utkana pakarinanpa.

³⁰ Chaypina chay barkuta purichik runakunaka paykunalla allpaman rishpa nitikunayarkansapa. Chashna nitikuyta munashpankuna chay barku sawanpi tiyak kanowata yakuman urayachirkansapa. Chay barku puntan partimanta llashak fierrukunata kacharik tukushpa yakuman urayamunayarkansapa.

³¹ Chayta kawashpa Pabluka kapitanta tukuy soldadunkunata willarkansapa:

—Kay barkuta purichik runakuna nitikunayaykansapami. Mana paykuna barkupi kipariptinkunaka kankunaka mana atipankichichu sipikuymanta kishpiyta.

³² Chashna Pablu willaptin chay soldadukunaka kanowapa waskankunata tipirkansapa yakupi urmananpa.

³³ Chaymanta kayantin pakarinyaykaptin Pabluka tukuy chay runakunata willarkansapa allita mikunankunapa. Willarkansapa:

—Ñami ishkay semanatana sukaman sufrishpaykichi mana allitachu mikushkankichi.

³⁴ Chayrayku roygaykichi allita mikunaykichipa. Mikunaykichi tiyan sinchikunaykichipa. Tukuy kankuna kishpinkichi. Niman suk chukchaykichi chinkankachu.

³⁵ Chashna willashpa tukuy chay runakuna kawaptinkuna Pabluka panta apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chashna agradesishpa chay panta pakishpa kallarirkan mikuyta.

³⁶ Pablu mikuptin kawashpankuna tukuy chay runakunapish mana llakishpana mikurkansapa.

³⁷ Chay barkupi ishkay pachak kanchis chunka sokta runakuna karkanisapa.

³⁸ Chashna saksanankunakaman mikushpankuna tukuy chay barkupi tiyak triguta wishchukurkansapa chay barku sawayamunanpa.

Chay barku playa montonanakudupi takakuk rishpa pakikurkan.

³⁹ Chaymanta pakariptin chay barkuta purichik runakuna karumanta allpata kawashpa mana riksirkansapachu maykan llaktami nishpa. Chaypi kawarkansapa suk muyuna playayukta. Yuyarkansapa chayman chay barkuta chayachiyta.

⁴⁰ Playaman chayanayashpa chay watadu llashak fierrukunapa waskankunata tipirkansapa yakupi sakinankunapa. Timonpa waskankunata paskarkansapa barkuta tankanankunapa. Chaymanta barkupa uman partipi atun llachapanta templarkansapa wayra pushananpa. Chaywanna barkuka kallarirkan playaman riyta.

⁴¹ Chashna riykashpa yaku ukupi montonanakudu playapi chay barku rirkan baranakuk. Chaypina puntan allita baranakuptin olaskuna sukaman takakushpa popanta pakichirkan.

⁴² Chaypina soldadukunaka tukuy preso runakunata wañuchinayarkansapa ama waytashpa nitikunankunapa.

⁴³ Chashna wañuchinayaptinkuna chay kapitanka Pabluta salvanayashpa soldadunkunata micharkansapa ama ni pita wañuchinankunapa. Willarkansapa tukuy waytay yachakkuna yakuman wishchunakunankunapa waytashpa allpaman chayanankunapa.

⁴⁴ Chaymanta tukuy mana waytay yachakkunata willarkansapa barkupa pakikudu kaspinkunapi apikushpa allpaman chayanankunapa. Chashna chay kapitan willawaptinkuna tukuy ñukaykuna sipikuymanta salvanakushpaynikuna allpaman chayarkanisapa.

28

Malta ishlapi kimsa killata chay runakuna kiparirkansapa.

¹ Chashna tukuy ñukaykuna allpapi chayashpaynikuna yacharkanisapa chay ishlapa shutin Malta kananta.

² Chay ishlapi kawsak runakuna tukuy ñukaykunata kushikushpa yanapawarkansapa. Sukaman tamyaykaptin sukaman chiri kaptin chay runakuna ninakurkansapa. Aypata

yantachashpankuna nina rawraptin kayawarkansapa mashakuk.

³ Chaypina Pablu suk tipi chakidu yantata ninapi churaykaptin suk machakuy ninamanta kishpishpa makinpi apikurkan.

⁴ Chay machakuy Pablupa makinpi warkunakuptin kawashpa chay ishlapi kawsak runakuna willanakurkansapa:

—Ichará kay runaka suk runata wañuchishka. Chayrayku yakumanta kishpiptinpush diosninchi munaptin wañunan tiyan.

⁵ Chaypina Pabluka makinta tapsishpa chay machakuyta ninapi wishchukurkan. Chay machakuy mukuptinpush Pabluta mana nimanachirkanchu.

⁶ Chay runakunaka shuyarkansapa Pablupa makin punkiptin raslla wañunanta. Chaymanta sukaman shuyashpankuna kawarkansapa mana nimanachinanta. Chaypina chikan layatana yuyaykushpa kallarikansapa rimayta Pablu suk dios kananta.

⁷ Chay ishlapi kamachikuk runapa mana sunipichu terrenunkuna tiyarkan. Chay kamachikukpa shutin karkan Publio. Payka allita chaskiwashpankuna kimsa diyata sukaman yanapawarkansapa.

⁸ Chaypina yacharkanisapa Publiopa tatan kalentorashpa kicha unkuywan kananta. Chayta yachashpa Pabluka kawak rishpa Tata Diosta roygarkan sanuyachinanpa. Chaymanta ishkantin makinkunawan llankaptin chay runaka sanuyarkan.

⁹ Publiopa tatanta sanuyachishkanta yachashpa aypa unku dukuna Pabluman rirkansapa paykunatapi sh sanuyachinankunapa. Tukuyta sanuyachirkansapa.

¹⁰ Chaypina chay runakuna aypa tiyapushkankunata kuwarkansapa. Chaymanta chay ishlamanta llukshiptinikuna tiyapunankunata kuwarkansapa puriyninikunapi mana nima illawanankunapa.

Pablu purikmasinkunawan Roma llaktapi chayarkansapa.

¹¹ Malta ishlapi kimsa killata kiparishkaynikunawasha suk barkupi yaykurkanisapa. Chay barkuka Alejandriya llaktamanta karkan. Chay ishlallapi chay barkupish tukuy chay tanya tiempu karkan. Puntanpi tiyarkan ishkay ruradu diosninkuna. Sukpa shutin karkan Kastor sukpa Poluk.

¹² Chashna rishpaynikuna Sirakusa llakta barku ratakunapi chayashpa kimsa diyata kiparirkanisapa.

¹³ Chaymanta chay barkupi yaku mañan mañanllata rirkanisapa Regio llaktapi chayanaynikunakaman. Kayantin uraymanta wayra tiyarkan. Chay alli wayra pushawaptinkuna suk diya washan Puteoli llaktapi chayarkanisapa.

¹⁴ Chay llaktapi Jesukristuta kreyikmasinikunata tarirkanisapa. Paykunaka invitawarkansapa suk semanata chaypi

kiparinaynikunapa. Chaymanta allpata purishpa kallariknisapa Romaman riyta.

¹⁵ Chaypina Romapi Jesukristuta kreyikmasinikuna yacharkansapa riykanaynikunata. Chaypina tinkuwaksapa shamushpankuna sukkuna shuyawarkansapa Foro de Apio plasapi. Sukkuna rirkansapa Tres Tabernaskaman tinkuwaksapa. Paykunata kawashpa Pabluka Tata Diosta agradesishpa kushikurkan.

¹⁶ Chaymanta Romapi chayaptinikuna chay kapitanka presonkunata suk kapitanpa makinpi churarkansapa. Payka Pabluta almitirkan suk wasipi kawsananpa chaypi suk soldadulla kuydanapa.

Ishkay watata Roma llaktapi Pablu yachachikurkan.

¹⁷ Chaymanta kimsa diya washan Roma llaktapi kashpaynikuna Pabluka judiyukunapa kamachikuk runakunata kayachirkan. Paykuna chayaptinkuna Pabluka willarkansapa:

—Wawkinikuna, ñukaka mana nimata rurashkanichu Jerusalenpi judiyumasinchikuna chikniwanankunapa. Tukuy chay ñawpa awilunchikuna amañashkankunata allita rurashkani. Chashna allita ruraptinipish judiyumasinchikuna chikniwashpa romano kamachikukkunapa makinkunapi kukuwashkasapa.

¹⁸ Chay romano awtoridarkuna sukaman allita tapuwarkansapa yachanayashpa mana alli rurashkaynita. Paykunaka mana nima wañuchichiwanankuna laya uchaynita

tarirkansapachu. Chayrayku munarkansapa kachariwayta.

¹⁹ Chashna kachariwanayaptinkunapish chay chikniwak runakuna mana nima layapi munarkansapachu kachariwanankunapa.

Chayrayku ñukaka romano kamachikukkunata roygarkanisapa kachamuwanankunapa chay ashwan sinchi kamachikukpi rikurinaynipa. Munarkani kikin willawanampa uchayukchu manachu kani nishpa. Chashna judiyumasinchikuna chatawaptinkunapish ñuka paykunataka mana nimata chatanayanichu.

²⁰ Chayrayku kankunata kayachishkaykichi tukuy chayta willanaynipa. Ñukanchi judiyu runakuna sukaman shuyashkanchisapa Tata Diosmanta salvakuk runa shamunanta. Pay shamushkanta yachachikushkaynirayku kadenawan watadu kani.

²¹ Chashna Pablu willaptinkuna chay tantanakudu runakunaka willarkansapa:

—Judeapi kawsak judiyumasinchikuna mana nima kartata killkamuwashkasapachu kanta chatashushpankuna. Suk runakuna Judeamanta chayamushpankuna mana willawashkasapachu mana alli rurashkaykikunata.

²² Kunan parlachiwaysapa yachanaynikunapa imatami yuyaykanki nishpa. Tukuy partimanta runakuna willawansapa yachachikunayki mana alli kananta.

²³ Chashna chay runakuna willashpankuna suk diyata churarkansapa shamunankunapa kashkan Pabluwan parlak. Chaymanta chay churashkan diya Pablu kawsanan wasinman

aypa runakuna shamurkansapa. Chay diya tutamantapacha tardikaman Pabluka yachachirkansapa imashnami Tata Diospa mandunpi yaykunchisapa nishpa. Moisespa kamachikunankunata ñawpa yachachikkunapa killkadunkunata yachachikushpa entiendchirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

²⁴ Chashna Pablu yachachiptinkuna sukkuna kreyirkansapa sukkuna mana.

²⁵ Chashna sukkuna mana kreyikunayashpankuna llukshiykarkansapana. Chaypina Pabluka willarkansapa:

—Tata Diospa Espiritun chay ñawpa yachachikuk Isaiyasta willarkan chay ñawpa awilunchikunata willanankunapa:

²⁶ “Rillay chay mana kasuwak runakunata willak:

‘Kankuna alli yachachikunaynita uyarishpapish mana entiendinkichichu.

Chay alli rurashkaynita kawashpaykichipish mana entiendinkichichu imaraykumi rurashkani nishpa.

²⁷ Kay runakunapa shunkunkuna sinchi likidumi.

Rinrinkunata wichkansapa ama uyariwanankunapa.

Ñawinkunatapish wichkansapa alli rurashkaynita ama kawanankunapa.

Chayrayku mana atipansapachu rimashkaynita entiendiyta.

Mana atipansapachu ñukaman shamuyta sanuyachinaynikunapa.’ ”

²⁸ Chashna chay ñawpa yachachikuk Isaiyas rimaptin kunanka ñuka willaykichi: Kunan diyamanta mana judiyu runakunata yachachishasapa Tata Dios paykunatapish uchankunamanta perdonashpa salvanankunata. Chashna yachachikuptini paykuna kreyikunkasapa.

²⁹ Chashna Pablu willaptinkuna chay judiyu runakuna kikinkunapura sukaman ayninakuyipi kutirkansapa.

³⁰ Chaymanta Pabluka chay alkiladu wasipi ishkay watata kiparirkan. Chay wasipi pasyak rik runakunata chaskiksapa.

³¹ Mana ni pi micharkanchu yachachikuptin. Allita yachachirkansapa Jesusta kreyishpa Tata Diospa mandunpi kawsanankunapa. Chayllata ñuka Lukas killkashkani.

**Tata Diospa Mushuk Rimanan
New Testament in Quechua, San Martín
(PE:qvs:Quechua, San Martín)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, San Martín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, San Martín

qvs

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, San Martín

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 Jun 2026 from source files dated 29 Jan 2022

9ea4ef1e-a918-53b9-8a27-dffea7bcf6f6